

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnistvu prejemani:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izšaja vsak dan zvečer izvenredno in praznike.

Inserti veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 13—
četrt leta 6-50	četrt leta 6-50
na mesec 2-30	na mesec 2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Pravosodni minister dr. Hochenburger in uradni jezik.

Pravosodni minister dr. Hochenburger je v četrtek v parlamentu pri svojem odgovoru na interpelacijo poslanca dr. Ravniharja o znanih Elsnerjevih jezikovnih navedbah pral zamorca ne morda s tem, da se je skliceval na veljavne zakone, marveč s tem, da se je izgovarjal na dosedanja jezikovna praksa v okrožju višjega deželnega sodišča graškega.

Rekel je med drugim: »Uporaba nemščine kot uradnega jezika pri vseh sodiščih graškega sodnega okrožja temelji na praksi, ki se opira na stoletja veljavne zakonite določbe ter sega v dobo ustanovitve deželno - knežjih uradov.

Tega tudi ni v kolikor prihaja v poštev območje notranjega uradnega jezika prav nič izpremenil člen XIX. državnega osnovnega zakona in tudi ni mogel ničesar spremeniti, ker je hotel ta državni temeljni zakon uveljaviti vodilno načelo izključno samo za jezikovno pravo prebivalstva, ne pa za notranje uradno poslovanje.

Pravosodni minister dr. Hochenburger je jurist in bivši odvetnik, za to nas naravnost preseneča, da je kot tak mogel podati zgoraj citirano izjavo, ki bi ne samo v obraz vsakemu pravemu naziranju, marveč je naravnost v sramoto vsakemu juristu, kamoli pravosodnemu ministru, ki bi bil prvi poklican v to, da z vso vestnostjo čuva, da se obstoječi zakoni izvajajo v vsakem oziru minuciozno, obenem pa se skrbno izogiba vsega, kar bi lahko komurkoli dalo povod, da bi te zakone omalovaževal ali jih smatral za brezpomembne.

Menimo namreč, da so državni osnovni zakoni, kakor že njihovo ime samo označuje, temelj vsake pravne države in da ne sme njihove občne veljavnosti nihče, prav nihče izpodbijati in naj je ta tudi slučajno pravosodni minister.

Člen XIX. državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867. uveljavlja brez vsake kakršnekoli utesnitve absolutno ravnopravnost vseh v deželi navedenih jezikov v šoli, v uradu in v javnem življenju.

Ta določba člena XIX. državnega temeljnega zakona ima absolutno

veljavo in ne dopušča prav nobene interpretacije. Nanaša se na vse uradno poslovanje in ne pozna nobene izjeme.

Ako torej dr. Hochenburger zatrjuje, da se določbe člena XIX. državnega osnovnega zakona na nanašajo na takozvani »notranji uradni jezik«, je to njegovo privatno mnenje, ki nima nobene zakonite podlage in ki bi je vsled tega morda smel imeti kot politični, nikdar pa kot minister, čegar prva dolžnost je, da vsaj respektira zakone.

Ekscelenci pravosodnemu ministru, ki je očitno ali v resnici skrajno neveden ali pa se iz strankarsko političnih nagibov samo dela tako nevednega, povemo v brk, da ni zakona, ki bi predpisoval nemščino kot uradni jezik.

Ta naša apodiktika trditev, ki je ne more nihče izpodbijati in naj nastopi tudi deset Hochenburgerjev ali Elsnerjev, velja v splošnosti, kakor tudi v posamnosti, torej tudi glede takozvanega notranjega uradnega jezika.

Kaj pa je »notranji uradni jezik«?

To je jezik, ki se ga rabi v notranjem obsevanju sodnih oblastev med sabo; »zunanji uradni jezik« pa je tisti, ki se ga urad poslužuje v obsevanju s strankami.

Objektivno vzeto bi se torej smel takozvani notranji uradni jezik vporabljati samo pri uradnih stvareh administrativnega značaja, pri personalijah, vobče samo pri stvareh, ki se čisto nič ne tikajo strank in ki jih tudi čisto nič ne brigajo.

Ker imajo stranke pravico do vpogleda v vse uradne akte, ki se jih tičejo, je jasno, da niti v civilnem, niti v kazenskem, niti v spornem niti v nespornem sodnem postopanju ne more biti govora o »notranjem uradnem jeziku« in to tudi v slučaju, ako bi bil ta notranji uradni jezik zakonito uveljavljen, kar pa ni, kakor smo že zgoraj naglašali.

Točka XIX. državnega temeljnega zakona določa nad vsak dvom jasno, da so vsi državljani pri vseh uradih ravnopravni, za to se mora Nemen, kakor Slovenec dati enaka in neutesnena pravica tudi v jezikovnem oziru.

Veljavnost te zakonite določbe izpodbijati z dosedanjim prakso in navado, je nedopustno, ker navada in praksa nista nad zakonom, in absurdno obenem.

In če se vključ temu kdo v tem slučaju izgovarja na stoletno navado in prakso, dokazuje samo s tem, da nima na razpolago nobenih stvarnih argumentov in da sloni njegovo stališče na docela trhljih nogah.

Navada, praksa! Pred sto leti je v vsi Avstriji v vseh uradih in šolah vladal izključno in edino nemški jezik. Ergo: ako bi veljalo načelo, da sta se dandanes v vsem javnem življenju v uradu in šoli merodajni »stoletna praksa in navada«, potem bi morali danes zapreti vse nemške šole, iz uradov pa izpodbiti vse nemške jezike!

In kaj takšnega bi si, menimo, premislili dandanes storiti celo mož takšnih kakovosti, kakršen je dr. Hochenburger!

Za to pravimo z ozirom na Hochenburgerjeve nazore o »notranjem uradnem jeziku« in o »stoletni praksi«, služec se besed »Slovenskega Pravnikar«:

»Slovenski sodniki, vestno izpolnjujo svoje dolžnosti in zavedajo se svoje, s službeno prisego naložene dolžnosti, naj izboljšajo nezakonito stanje s tem, da spisujejo vse spise, ki se tičejo pravice in koristi strank, v jeziku strank, ker s tem ne bodo kršili zakona, nego ga samo izpolnjevajo ter uveljavljajo zakonitost proti nezakonitosti, v kar pa jim ni treba dovoljenja niti vlade, niti Nemcev. Takšno jezikovno postopanje bi se ne vršilo »via facti« ali »contra legem«, marveč »via legis et rationis«!

Velika vojna nevarnost.

Prihodnji ponedeljek se bo vršila v angleškem parlamentu debata o zunanji politiki. Ta debata je kar največje važnosti za vso evropsko javnost, ker naj oficijalno pokaže stališče, ki je zavzema angleška vlada napram velevažnim vprašanjem mednarodne politike. Gre se predvsem za to, da se pojasni razmerje med Anglijo in Francijo na eni strani, med Anglijo in Nemčijo na drugi strani. Glavno točko te debate bo pa tvorilo francosko-nemško pogajanje o maroškem vprašanju in pa tajna pogodba med Francijo in Nemčijo glede tega vprašanja, kajti ravno maroško vprašanje in s tem vprašanjem zvezana pogajanja so v ravnokar preteklem času razmerje med Anglijo in Nemčijo tako zelo napelela, da smo bili pravzaprav pred izbruhom angleško-nemške vojne, ki

bi pa povzročila nedvomno evropski konflikt.

Ta nevarnost je bila zlasti velika okoli polovice meseca septembra. Član angleškega parlamenta, kapitan Faber, se je v svojem govoru, ki ga je imel v Andoveru, dotaknil tega nevarnega momenta ter označil položaj, v katerem je bila takrat angleška mornarica. Pri tem je kapitan Faber pripomnil, da je bilo angleško ladjevje razdeljeno v tri dele, ki pa navzlic temu ni zapazilo, da je deset nemških torpedovk odplulo v odprto morje. Tako bi bil lahko en del angleške mornarice za drugim iznenaden.

Tudi minister Lloyd George je označil stališče Anglije, ko je izjavil, da Anglija ne trpi, da bi se ne oziralo na njo v vprašanjih, ki se tičejo njenih zunanjih interesov.

Ti glasovi so seveda zelo vznemirili vso angleško javnost. To vznemirjenje se je pa še povečalo, ko je znani angleški politični pisatelj Sydney Low omenil, da je bilo angleško vojno ladjevje v casmarijskem zalivu popolnoma pripravljeno za boj ter čakalo na napad nemških torpedovk, in da je angleška vlada sporočila francoski vladi, da je pripravljena izkrcati na evropskem kontinentu stoipetdeset tisoč mož v pomoč Franciji.

Pretečeni ponedeljek se je stavilo v zbornici lordov na vojnega ministra vprašanje, ali ima Anglija za vse slučaje pripravljeno dovolj vojaštva, da bi se moglo braniti proti napadu tuje armade, broječe 70 tisoč mož, in ali bi imela tudi tedaj dovolj vojaštva, če bi šel del angleške armade preko angleških mej.

Na to je odgovoril vojni minister Haldane, da ima Anglija armada 500 do 600 tisoč mož, in če bi odšel del te armade n. pr. v Belgijo, tedaj ostane doma še vedno več nego 400 tisoč mož.

S tem je torej tudi vojni minister Haldane indirektno priznal, da je Anglija popolnoma resno računala in še računa s tem, da pošlje 150 tisoč mož Franciji na pomoč.

Da pa vsi ti dogodki v Angliji niso ostali v Nemčiji brez učinkov, dokazuje najbolje dejstvo, da je nemška vlada z nekako nervozno naglostjo objavila v torek govor, ki ga je imel v proračunskem odseku nemškega državnega zbora 17. t. n. državni tajnik zunanjega ministrstva Kiderlen-Wächter. S tem hoče nemška vlada brezdvomno dokumen-

tirati, kako je Nemčija mirno in pomirljivo postopala in kako je Anglija rožljala z orožjem. Kiderlen-Wächter je v svojem govoru med drugim proglasil, da se je Francija vedno izdajala kot mandatarka Evrope pri reševanju maroškega vprašanja ter trdila, da se gre samo za začasno ureditev in da algecirška pogodba s tem še ni ob veljavo. Ostale velevalsti, posebno Anglija, so bile pripravljene soglašati s tem naziranjem Francije. Nemčija je bila v svojem nasprotovanju osamljena. Pri tem pa ni nikdar niti z eno samo besedo omenila, da bi zahtevala kak del maroškega ozemlja.

Nemčija je vedno le zahtevala, naj se Francija z njo sporazumi zaradi kršitve algecirške pogodbe in naj Francija predloži pozitivne predloge, ker je ona prekršila pogodbo. Nemška ladja »Panther« je bila poslana v Agadir predvsem v obrambo ondostnih nemških podanikov in seveda do gotove mere tudi s simptomatičnim namenom, braniti svoje dobre pravice proti postopanju Francije. Nikdar pa ni imela Nemčija namena, prilastiti si dela Maroka in tudi velevalstam so se pred tem pojasnili nemški nameni. Nemška vlada je poslala vsem svojim zastopnikom pri velevalstih, ki so interesirane pri algecirški pogodbi, dne 30. junija brzojavko, ki je naznanila na opravičila odposiljatev »Pantherja«. Nemški veleposlanik v Londonu je dal angleški vladi celo posebno poročilo dne 1. julija. Angleška vlada je bila torej o nemških namenih natančno informirana, predno je nemška ladja priplula pred Agadir. Na to se je začelo nemško-francosko pogajanje. Obenem je pa francosko časopisje s kar mogočimi vznemirljivimi poročili izzvalo, posebno v Angliji, nezaupanje proti Nemčiji.

Kiderlen-Wächter je na to dokazoval, da je bilo pač nepotrebno, da je angleški finančni minister Lloyd George grozil, ker Nemčija ni nikdar nameravala razpolagati z angleškimi interesi in pravicami. Ta namen obstoja samo v angleški imaginaciji. Angleška vlada nima nikakega vzroka za ta sum, ki se glasi tudi iz govora finančnega ministra, ki je vsled tega vplival provokatorno. Če ima pa angleška vlada namen, politični položaj zamotati in zmešati in ga priversti do nasilne razrešitve, tedaj si pač ni mogla boljšega sredstva izbrati, nego je bil govor finančnega ministra.

LISTEK.

Luč lepote.

Spisala Kmetamarija.

I.

Prelestne sanje so šustele po vrtu in vsemogočna krasota jih je obdajala.

Jesen je padala po njej in govorila je o krasoti narave, ki umira in vendar še živi v lepoti, v tistih rdečih barvah, ki polzijo v neštevilnih bisernih in se spajajo v mavrične odaliske.

Stal je ves prešeren v jesenskem solncu in roke je zamahnil po ozračju, globoko zavzdihnil in se zagledal v daljo. Lepo je bilo tisto življenje, ki je plulo pred njim. Lepa misel, vsa svetla in jasna je polzela v dolgi črti, ni se zgenila in ne pretgala.

Močna je ostala in jasna. Ni bilo dolgo, ko je še sameval v tih žalosti, ko so mu misli prihajale v samih gruščastih oblakih, temnih in sivih, v razcefranih meglah, težkih in do tal segajočih.

Duša je klonila k tlom in ni bilo niti ene luči, niti ene jasnosti.

Vse je bilo zavito v težko mreno, in koprneče srce se je vilo v boleči-

nah, ono srce, ki je bilo še tako mlado in tako žejno življenja, svetlega, bujnega, z rožami in barvami prenaščenega.

Tako slab je bil, da se mu je opotekla noga, kadar je hodil po jasnih potih, da se mu je zmračilo pred očmi, kadar so mu pogledi uhajali k solncu. Da so mu omahnile roke, če so hotele poseči po žarkih.

Zdaj pa je bilo drugače.

Izpregledal je v dan.

Temna noč je ležala daleč za njim, niti onih senc ni bilo več.

In zaorila je v duši koprneča pesem o mladosti. — In vsa svetla je bila njegova pot. Prišel je bil konec oni smrti sredi življenja. In porajale so se slike v duhu, in ves vesel je bil odmev tistih glasov, ki so polzeli iz njegove duše, mlade in sveže.

II.

Prišel je ta človek ob koncu svoje smrti v življenje, mogočno in bojno, polno resnosti in močnih črt.

Stopal je po strmih klanec, više in više in je obstal na vrhu, in pogled je objel ves svet.

Močan je bil — zakaj, preroneje iz teme in megel je lepo, je nebesko, je življenje. — In hotel je bivati na hribu, da bi videl ves svet pred seboj, da bi ga pozdravljalo jutranje solnce že z najsvežejšimi žarki, da bi ga obdajala čistota gora. Hotel je delati, hotel je zidati tu gori, po delu

pa je hotel stopiti v dolino in učiti o lepoti.

Vzel je orodje in sekal je v kamenje, da bi postavil stolp luči lepote, da bi razzarjala srea človeštva.

Krušilo se je kamenje, skala za skalo je odnehavala. Pod hribom pa so ustajale črne sence, dvigale se višje in višje.

Dolge halje so se opletale krog nog; črne pošasti so bile to, misli izkušnjave. In rogale so se človeku vrh hriba:

»Kaj počenjaš? Zidaš? — Pusti vse pri miru in pojdi s hriba! — Tam doli je življenje, tu gori je smrt. Tam doli boš hodil po širokih cestah; kaj bi tu?

In tudi — bodi — pa moraš biti človek v moči! — Ti pa — slabšč si!

Misli ti trepečejo, duša omahuje — kaj bo igrača tu gori! Prida veter, razmakne krila — in po njem bo, po tvojemu delu in — po tebi! — Vrzi orodje v kraj — pojdi za nami! — Vrni se »človek«! Človek se je dvignil.

Potno čelo se mu je bilo ohladilo — mrzlo je bilo kakor led. Zamahnil je z roko proti sencam in dejal: »Pojdite! — Kaj mislite, da duša bo leha na neozdravljivi boleznii? Ne — niste me ugrabile — ne me pomorile — sence megle!

Bili so smrtni udarci, pa duša je bila še močnejša, duh krepkejši.

Otresel sem se vsega, stopil sem na pot, strmo v klanec, navzgor — do vrhunce! In zdaj sem v delu, in do ga dokončam, bo zaorila himna po širnem svetu, bo zadonelo stotisoč glasov v širne dalje, bo zasijala luč v srea človeška —!

In zidal bom — ko bodo stali zidovi, in bo stalo moje delo — tedaj bo konec bedi človeštva. Stopil bom med nje — in jih vabil v čistoto narave. Tu gori je Bog, tu gori je lepota!

Zamahnil je še enkrat z roko — in izginile so plašne megle.

Tam spodaj pa so hodili trumoma in polegali po jarkih. Njih glas je bil: »Kruha, kruha nam dajte!«

In padale so solze bolesti, padale so krvave srage. In širom, širom je stopala bela smrt, zmagovalno se smejala z nasmehom, ki je bil led in smrt. In tista smrt je padla v dušo. In duša je prešla v teko, v nemo teko. In teko je rodilo dušo, in ne duša telesa.

Zato pa je bilo vse v prozo izreka odeto, vse pregrešno, vse bolno, do neba vpijoče. Prišel je glas preko gora: »Rešitelj nam dajte! Dajte nam luči! Tema nas umori, nas duši!« In kazale so žene deci žareče nebo in govorile koprneče: »Glejte tam gori je Bog — usliši nas — molite!«

Raslo je zidovje, dvigal se je stolp. Pa donelo je od vseh strani škodoželjno, nasprotujoče vse grozeče se grohotanje: »Ha — ha!«

Pusti in nemar prazne marnje, človek! Kaj nameravaš? Ha — stolp zidaš, debl delaš — luč prižigaš! — Ha — ha — se ti sanja!

Veš kdo smo mi? Zakoni — zakoni so jasni in tirajo človeštvo v bogastvo in v uboštvo in v propalost. Taki so zakoni — mogočni so. Lepote ne kažejo — jo uničujejo. Pa — kaj bi z lepoto? In čemu rušiti zakone, ha — čemu? Človek jih je priklical sam, sam jih postavil, in sam se jim klanja. Ha — klanja do tal!«

Človek pa je zrl preko gora in govoril:

»En sam zakon je, in ta je zakon narave, zakon lepote!«

In čelo se mu je posvetilo, in iz oči je lil žar svete resnice. —

Pa prihajalo je polno drugih ovir, težkih in močnih.

Prihajala so zagonetna vprašanja človeštva, in prihajala so spoznanja laži, ki so jo imenovali tam doli resnico. In pod silno težo je razpadlo zidovje, se je rušilo. In pomnožil je svoje sile človek. — Ni ga omamljalo divje in razbrzdano protije življenjskih sil.

Iz nova je prišel — in dokončaval. —

In — dokončal je stolp.

Tako torej Kiderlen-Wächter. Da je bil položaj faktično do skrajnosti napet, to potrjuje tudi vpokojeni admiral lord Charles Beresford, ki je sicer konzervativec, ki trdi, kakor kapitan Faber, da Anglija ni bila popolnoma pripravljena za vojno. Lord Beresford je navzlic konservativnosti zastopnik ofenz. politike napram Nemčiji in javno priznava, da ima Anglija dolžnost, kakor hitro mogoče se iznebiti nadležnih konkurentov na morju. In tega mnjenja so na Angleškem tisoči. In lahko se reče, da se je le vsled slučajnega vzdržal mir. Toda, čeprav bo morada ponedeljkova debata v angleškem parlamentu nekoliko ublažila napetost med Anglijo in Nemčijo, vendar je po položaj tak, da moramo biti vsak trenotek pripravljeni, da izbruhne med tema dvema neizprosna konkurentoma krvav konflikt, ki bo usodopoln za vso Evropo. Anglija pač ne bo odnehala. To je popolnoma jasno povedal bivši notranji minister Winston Churchill na banketu novega lord mayorja londonskega z besedami: »Če nemška vlada gradi eno ladjo, gradimo mi dve.«

Zboljšanje učiteljskih plač na Štajerskem.

V Celju, 23. nov.

Javili smo kratko začetkom tedna, da je izdelal deželni odbornik dr. Hofmann pl. Wellenhof na podlagi tozadavne učiteljske ankete zakonski načrt za zboljšanje učiteljskih plač na Štajerskem. Podatki je treba, da vsebuje ta zakonski načrt prilično polovico tega, kar zahteva učiteljsko — in da so se te koncesije učitelstvu, kakor pravi deželni odbor, odvisne od tega, kolikor bo prispevala država za sanacijo deželnih finančnih.

Iz Hofmannovega zakonskega načrta, katerega je deželni odbor odobril in ga misli predložiti v prihodnjem zasedanju deželnemu zboru, citiramo (in sicer ne dobesedno) sledeče važnejše paragrafe.

§ 2. Letna plača definitivnih učiteljev na javnih splošnih ljudskih šolah znaša v Gradu 1700, 1900, 2100, 2300, 2500, 2700, 2900, 3100, 3300, 3500 kron. Po vseh drugih krajih: 1400, 1600, 1800, 2000, 2200, 2400, 2600, 2800, 3000 in 3200 kron. Definitivno nastavljeni učitelji na meščanskih šolah dobivajo plačo, katerega je v Gradu in povsod drugod za 600 kron višja ko pri učiteljih na ljudskih šolah.

§ 3. Pravica do prve in vsake višje plačilne stopnje se ravna po dnevu, katerega postane imenovanec za definitivnega učitelja pravomočno; ta dan mora biti vedno 1. v mesecu. Tiste učne moči, ki se pet let po uspešnem izpitu niso dosegle katerega definitivnega mesta, se imenujejo za definitivne učitelje. Deželni šolski svet ima pravico jih v sporazumu z deželnim odborom porabiti na kakem prostem mestu. Definitivno nastavljeni učitelji imajo pravico do višje plačilne stopnje od 2. do 7. po treh letih, od 8. do 10. pa po 4 letih. O pravici do višje plačilne stopnje in o času, kdaj se izplača, odločuje deželni šolski svet. V slučaju kakor redovne kazni se zavleče povišanje za eno leto, v slučaju disciplinarne kazni pa za dve leti.

§ 5. Vsak definitivni šolski vodja ima pravico do stanovanja v šoli sami ali neposredni bližini. Stanovanje

mora obsegati dve do tri sobe, ki se dajo kuriti, in kuhinjo s skupno površino najmanj 70 kvadratnih metrov. Stanovanje mora dati ali plačati krajni šolski svet. V slučaju, da je stanovanje manjše ali neprimerno, mora diferenco v vrednosti plačati krajni šolski svet.

§ 6 in 7. Ostali učitelji dobe od deželnega šolskega sveta stanarino, ako ni za nje v šolah stanovanj. Glede odmere stanarin ostane v veljavi dosedanja razdelitev, katero mora deželni šolski svet od 10. do 10 let revidirati. Spremeniti jo pa sme v posameznih slučajih dogovorno z deželnim odborom že poprej.

§ 8 in 9. Stanarina za nadučitelje in šolske voditelje v krajih, ki štejejo nad 20.000 prebivalcev 800 K, v ostalih krajih pa 600, 450 in 350 K, kakor je bil dosedaj plačilni razred. Za vse ostale ljudskošolske učitelje pa 450, odnosno 350, 300 in 250 K.

§ 10. Ravnateljem, nadučiteljem in šolskim vodjem gre funkcijska doklada, ki se vračuna tudi v pokojnino. Šolski vodje in nadučitelji eno do tri razredne dobe letno 260 K; za vsak nadaljni razred ali definitivno paralelko 50, vendar pa skupni znesek ne sme presegati 500 kron.

§ 11. Zaslužni učitelji, kateri po 20letnem službovanju niso brez lastne krivde postali nadučitelji ali šolski vodje, dobe lahko od deželnega šolskega sveta sporazumno z deželnim odborom doklado 200 K, ki se jim šteje tudi v pokojnino.

§ 12. Za učitelje veljajo določila glede plače § 2. s to spremembo, da imajo pravico do šestih plačilnih stopenj po 3, in 2 višjih po 4letnem razdobju. Stanarina za nadučitelja, oziroma šolske voditelje znaša po zgoraj navedenih določilih 600, 450, 350, 300 K, in za učitelje 350, 250 in 200 kron.

§ 3. Ako se kaka nadučiteljica ali učiteljica omoži, velja to za prostovoljno odpoved službe. Izjemoma lahko dovoli deželni šolski svet poroko s kakim učiteljem. V ostalem pa se kaka omožena ženska ne more nastaviti za učiteljico.

§ 14. Omožena učiteljica ima pravico samo do polovice stanarine.

§ 15. Učiteljske moči, ki imajo samo zrelostni izpit, dobe na leto 1000 K. Tiste učiteljske moči, ki imajo že sposobnostni izpit, pa se niso nastavljene definitivno, dobe letno v Gradu 1500 K, na deželi 1200 K. Pomozni učitelji, ki nimajo zrelostnega spričevala, dobe na leto 480 K.

§ 21. Učiteljice ročnih del v Gradu letne plače 1300 K s tremi kvinkventji po 100 K, na deželi pa 60 K za vsako uro v tednu, oziroma 70, 80 in 90 K po vsakokratnem razdobju 5 let.

To so v glavnem določila Hofmann - Wellenhofovega zakonskega načrta. Priporočljivo bi bilo, da bi centralna slovenska učiteljska organizacija zavzela napram njemu enotno in definitivno stališče, prvič zato, ker je v prid stvari, drugič pa zato, da ne trahimo v listu s posameznimi polemikami preveč prostora. Narodna stranka bo odslej kakor dosihmal rada podpirala in zagovarjala težak boj učitelstva za doseg takih plač, ki so njegovemu trudu in socialnemu položaju primerne.

Iz državnega zbora.

Proračunski odsek je imel včeraj zanimivo sejo. Razpravljalo se je o proračunskem provizoriju.

Luč lepote je vžgal v njem, da se je razlivala daleč po vsem svetu. Ni dosegla vsa srca, če tudi jim je žarela v obraz. Pa zakrili so obraz, da se jim ne bi bleščalo.

Reveži so bili — daleč jih je bilo privedlo uboštvo na lepoto.

III.

In človek sam je stopil med nje, prijel jih za roko. Pa udarjali so nanj s palicami, bili ga s pestmi, in ga imenovali umobolnega in očitnega norca.

V dušo so ga ranili. Pa se je nasmehnil bolečinam, in podal jim je obe roki, da so se jih vprijeli in da so šli za njim na pot k spoznanju lepote.

In glejte, udarjali so se po njem.

Človek je mukoma drgetal bolesti nad toliko trdovratnostjo, pa vedel je, da niso krivi sami temu, temveč, da je krivo življenje, in življenja neusmiljeni zakoni, ki so jim razcefrali duše v majhne, drobne, borne kose. In do pota enote teh duš je bil križev pot.

Podajali so se na pot v dom luči lepote, gori na goro. Pa sredi pota so se vračali — le nekateri so dospeli do nje. In človek je stopil še in še med nje.

Govoril jim je:

»Glejte — glejte — glejte!«

Ne hodite s slepimi očmi, ne pustite, da bi vam zakoni življenja nugašali luč vaših oči. Glejte — in še enkrat: glejte!

Pa je stopil eden izmed tistih, ga prijel za roko in govoril:

»Kako naj gledamo? Zavezane oči imamo vsled bede in lakote.«

Kaj naj gledamo? Trnje se vije krog nas, smrad in gnuloba se širi po naših bivališčih. Smrt prepeva himne krog nas — smrt uživa sadove našega dela, v mukah storjenega — kako naj gledamo in kaj? — In stresel se je mrazu dušne bede — — —

Človek pa jim je dejal: »Zaveze imate, beda in lakota vam jih je dala na oči.«

Stopite iz vaših hiš — dvignite se!

V srečo vam gori luč, ki vas bo ogrela že pri misli, da živite.

Ali veste, da živite? Ali veste, kaj je življenje? Življenje je lepota.

Življenje je tako lepo, je tako veliko, je tako sveto! In četudi vas bode lakota, vas tepe beda, življenje je v vas, ako boste gledali lepoto z očmi lepote!

Zarja v zarji se poraja vsak dan — dan na dan — leto za letom.

Narava je lepota. In vsak izmed nas je del narave, je spet celota, eden — in on sam! — Samo on — in vsi drugi so spet v njem —! Vsako delo vam priča o lepoti. In človek je lepota v tem, da vidi lepoto — vaše oči ne bodo več zavezane.

Glejte svet! — Vse je za vas — vse za človeka! In če je svet za človeka, kako velik je on sam, on v spoznanju življenja v življenju.

Ceh Šilinger in Nemeč D' Elvert sta razpravljala o moravskih zadevah, nekdanji minister dr. Schreiner pa se je bavil z vodocestnimi zadevami v zvezi z alpskimi železnicami.

Nemeč dr. Waldner se je bavil z edino željo, ki jo je izrekel dr. Šusteršič, naj namreč vlada pripozna veljavnost na zagrebškem vseučilišču pridobljenih spričeval in diplom. Waldner se je vehementno upiral tej zahtevi in svoj odpor utemeljeval z državno - pravnimi in upravnimi argumenti. Če bi postal Zagreb kulturno središče Jugoslovana, bi bil tudi politično središče in zato bi Nemeč smatrali pripoznanje reciprocitne zagrebškemu vseučilišču za napoved vojne.

V popoldanski seji je govoril dr. Kramar, ki je konstatiral, da se vsled premembe ministrstva politični položaj sicer ni predrugačil, vendar pa je postal nekoliko prijaznejši. Pač tudi vsled tega, ker se je češkonemško vprašanje do neke meje izločilo iz parlamentarne politike. Kritični trenutek za vso notranjo politiko, za vlado in za stranke, bo nastal tedaj, če bi se spravna pogajanja v Pragi razbila. Čehi zavzemajo nasproti sedanjemu ministrskemu predsedniku prijaznejše stališče, vendar smatrajo Hohenburgerja za črni madež sedanje vlade.

Dr. Kramar se je potem pečal z Elserjevimi fermani in z odgovorom, ki ga je dal minister Hohenburger. Zdelal je Hohenburgerja strahovito. Izjavil je, da Čehi z ogorčenjem protestirajo proti odgovoru, ki ga je dal Hohenburger. Razlaganje § 19. državnih osnovnih zakonov, kakršno si je dovolil Hohenburger, je napačno in predrzno zavijanje. — Sklicevanje na naredbe izza absolutistične dobe je nesmiselno, ker se Slovani nikoli ne bodo zadovoljili s tem, s čimer so se morali zadovoljiti narodi v absolutistični dobi. Hohenburger postopa krivično in dokler bo Hohenburger minister, na popolno sporazumljenje med vlado in Čehi ni misliti.

Glasovanje o draginskih predlogih.

Poslanec dr. Ravnihar nam je o glasovanju o draginskih predlogih poslal dopis, ki razpršuje vsako napačno misel, kakor da so nekateri meščanski poslanci, med njimi tudi poslanci Češkega kluba (Mladočehi) v prilogi vladi in agrarskemu stališču glasovali proti uvozu argentinskega mesa. Dopis pravi med drugim: »Znano je, da stoji vlada — kakor tudi že prejšnja Gautscheva vlada — na stališču, da avstrijska vlada ne sme dovoliti uvoza inozemskega mesa, ako temu ne pritrjuje ogrska vlada. Pri tem se pozivlje na § 12. ministrske naredbe od 21. decembra 1907, št. 282 drž. zak., kakor je bil to naredbo tolmačil prejšnji trg. minister, kršćanski socialce dr. Weisskirchner, češ da bile z uvozom argentinskega mesa zvezane veterinarne-policijske nevarnosti, da je vsled tega avstrijska vlada dolžna glede uvoza tega mesa pogajati se z ogrsko vlado. To pravno naziranje je prevzel tudi grof Stürgkh. To naziranje je pa zbornica z vzprejetjem prvega in drugega predloga socialno-demokratskega poslance Rennerja ovrnila z veliko večino. Zbornica torej po svoji večini ni sprejela vladnega stališča, ampak je zavzela temu

povsem nasprotno stališče. Proti vladni smo glasovali tudi poslanci Češkega kluba, torej tudi jaz. Nadaljni predlogi so imeli namen, izvajati posledice iz tega povsem pravilnega naziranja ter prisiliti vlado, da dovoli uvoz argentinskega mesa v zmrznjenem stanju, ker je glede tega mesa dognano, da je zdravo in neokuženo. Ta namen so izražali Waberjev, Jerzabekov in Steinhausov predlog. Waberjev predlog konstatuje, da se je argentinsko meso dejanski vže uvažalo, da je Ogrska glede argentinskega mesa sama pustila pasti vse pomisleke iz veterinarne-policijskih ozirov, vsled tega naj vlada povsem samostojno odredi uvoz tega mesa, a naj jo pri tem glede dotične pošiljke vodijo zgolj živino-zdravniški oziro. Jerzabekov predlog zahteva, da vlada takoj dovoli uvoz argentinskega mesa v zmrznjenem stanju, ker Ogrska za ugovor proti dovolitvi ne more uveljaviti nobenih pravic iz pogodbe. Steinhausov predlog, da se vlada pozivlja, da nujno in po potrebi poskrbi glede množine in časovno omejeni uvoz mesa iz Argentine. Za vse te tri predloge, kakor tudi za ostale predloge draginskega odseka in predlagateljev smo glasovali.

Žal, nista bila sprejeta Waberjev in Jerzabekov predlog, ampak samo Steinhausov predlog. V smislu klubovega sklepa poslanci »Češkega kluba« nismo glasovali za tretji Rennerjev predlog, prav ker sta Waberjev in Jerzabekov predlog zahtevala ravno isto, samo da se omejujeta na uvoz argentinskega mesa, glede katerega je ugotovljeno, da ni okuženo, dočim zahteva Rennerjev predlog uvoz prekomorskega mesa sploh brez navedbe proveniencije in ne da bi bilo ugotovljeno, so - li dotične dežele okužene ali ne. Glasoval nisem za Marekov predlog, ki zahteva uvoz živine in zaklane živine iz Rusije, ker je Rusija priznana okužena dežela. Ob protivnem glasovanju proti temu predlogu smo me torej vodili predvsem oziroma našo domačo živinorejo, katere nikakor ne morem lahko misliti izpostavljati okuženju. To bi se reklo, napraviti večje zlo, da se zatre manjše. Glasoval sem seveda tudi za predloge, ki nameravajo dvigniti domačo živinorejo. Seveda sem glasoval tudi za predloge, ki od vlade zahtevajo, dovolitev kontingenta mesa iz balkanskih držav, zlasti iz Srbije. Glasoval sem zopet proti Lasockijevemu dodatnemu predlogu k Vrstovškemu predlogu, ki je predlagal izpremembo § 14. obrtnega reda v tem smislu, da naj vlada pri prosilcih za izvrševanje mesarskega in pekarskega obrta po potrebi opusti, zahtevati po zakonu predpisani dokaz sposobnosti. Ob tem glasovanju so me vodili oziroma pekovski in mesarski obrt, ki bi bila s sprejetjem tega predloga brez dvoma silno oškodovana. Predlog je tudi propadel. Ne da bi se spuščal v nadaljno razlago posameznih predlogov ter v nadaljnjem motivaciji glede glasovanja pri tem ali onem predlogu, je iz tega kratkega resuméja posneti, da so me pri vsem glasovanju vodili zgolj stvarni, za ljudstvo praktični oziro ter njega resnične koristi, brez razlike stanu ali sloja. Sklepi »Češkega kluba« glede tega glasovanja slonijo na temeljiti razpravi v klubu in na stvarnem predurku. Misel, storimo li s svojim glasovanjem kako uslugo vladi ali ne, ni igrala, kakor je iz tega mojega pojasnila razvidno, prav nobene vloge. S prošnjo, da eventualno objavite te vrstice, ako se Vam vidi potrebno, beležim z odličnim spoštovanjem vdani

Dr. Ravnihar m. p.

Čemu imamo zakone in oblasti.

Klerikalna »Gospodarska zveza« uživa poseben privilegij. Zanjto namreč ni nobenih postav. »Gospodarska zveza« lahko dela kar hoče, na Kramskem je ni oblasti, ki bi se za to zmenila, če vsled posebnih zvez ne pride kak pritisk od zgoraj. A še v ministrstvu se zganjejo samo tedaj, če so prizadete koristi takega Nemca, sicer pa se sami napeljujejo vodo na mlin »Gospodarske zveze«, kakor bi še ne bilo zadosti, da je v njenem žrelu izginil vseučiliški zaklad.

Zadnjič smo že omenili, da si je »Gospodarska zveza« ustanovila svojo želarno. Ker so ji ušli vsi člani, od katerih je dobivala zelje je začela sama izdelovati zelje in delati z vsakovrstnimi davki in nakladami izdatno obremenjenim izdelovalcem zelja prav umazano konkurenco.

Po veljavnih postavah sme »Gospodarska zveza« pač prodajati zelje, ki so ga izdelali njeni člani, ne sme pa zelja sama izdelovati. V tem oziru imamo že načelno odločbo ministrstva. Ta odločba je bila izdana na pritožbo tržiških tovarnarjev in s to odločbo je bilo »Gospodarski zvezi« prepovedano, izdelovati čevlje. Z zeljem ni nič drugače kakor s čevlji;

ker »Gospodarska zveza« ne sme izdelovati čevljev, tudi ne sme izdelovati zelja.

A kaj nam kaže poročilo »Gospodarske zveze« za svoje lansko upravno leto. Nič več in nič manj, kakor da vlada ščiti in pospešuje in celo subvencionira postavlomstvo »Gospodarske zveze«. Iz tega poročila (stran 2.) je namreč razvidno, da je poljedelsko ministrstvo dalo »Gosp. zvezi« za njeno željno tisoč kron podpore, kranjski deželni odbor pa ji je dal za ta namen 1500 K podpore. Vlada daje že tako »Gospodarski zvezi« mnogo podpore, a da dovoljuje podpore celo za očitno protipostavno podjetje, to je vendar od sile. Da izdeluje »Gospodarska zveza« zelje, to je po veljavnem zakonu kaznivo dejanje, ministrstvo pa to početje — subvencionira! Upamo, da se je to zgodilo, le ker je bilo napačno informirano.

Čemu imamo zakone in oblasti? To vprašanje nam sili tudi sedaj na jezik.

Zadružništvo bi se pri nas lahko lepo razvijalo in bi lahko uspevalo in uspešno delovalo za občni blagor, če bi klerikalci ne bili zapletli zadruge v politične boje in če bi se zadruge vestno držale svojega zakoničnega delokroga. Od tod izvira vsa mizerija. Klerikalci so iz svojih zadrug, namesto da bi jih pustili delati na gospodarskem polju, napravili politične bojne organizacije, zadruge pa greše s tem, da postavolomno segajo čez svoj delokrog v pravice trgovcev in obrtnikov. Ravno v tem oziru bi različna oblastva s strogo in vestno uporabo zakona lahko mnogo dobrega storila. Če bi oblasti pazile na to, da bi zadruge ne prestopale svojega delokroga, bi se zadruge razmere kmalu na bolje obrnile. Politične oblasti, državna pravdnštva in sodnije so poklicane uporabljati postavo in gledati, da se je zadruge drže. Kakor kaže zadnjič državnemu zboru predloženi načrt za premembo veljavnega zadružnega zakona, želi ministrstvo z vso odločnostjo, naj bi se zadruge držale svojega postavnega delokroga in zlasti hoče preprečiti, da bi konsumna društva vseh vrst prodajala blago nečlanom in da bi različne produktivne zadruge izvrševale naročila nečlanov. Na Češkem, Moravskem in Nižje Avstrijskem se poklicane oblasti s hvalevredno vnetostjo zavzemajo za to in nadzorujejo strogo poslovanje zadrug, na Kranjskem pa delajo pristojne oblasti dosledno — pasivno rezistenco in tudi tedaj ne posežejo vmes, če so jim natančno znani konkretni slučaj!

Deželnemu odborniku dr. Peganu in njegovemu inspiratorju župniku Lazniku v Slavini v album.

Na podlagi informacij omenjenega župnika usajal se je po svoji Ezelesovski navadi v nedeljo, dne 19. t. m. Dr. Pegan na shodu v Slavini in razlagal vaščanom iz Koč in Slavine grozno dosedaj niti gg. odbornikom iz Koč in Slavine znano ljudelstvo sedanje večine občinskega odbora Slavinskega, da je namreč občina mlekarški zadrugi na Prestranku pri Mestni hranilnici v Ljubljani porok za posojilo 30.000 kron.

Ljudstvo si je po shodu v gostilnah zadevo silno ogorčeno seveda tako tolmačilo, kakor da bi bila cela občina plačnica dolga naše zadruge in je bilo tako razburjeno, da bi bilo gorje kakemu liberalcu, ako bi se bil upal biti ta večer v Slavini.

Temu hujskanju nasproti si nista v svoji strankarski ponižnosti upala ugovarjati niti navzoča svojačasna in današnja odbornika Fieür in mežnar Penko iz Slavine, (ki sta, mimogrede omenjeno, tudi mislila na kandidature za županski stolec, dve kapaciteti pa ste v rezervi v Kočah), akoravno bi morala vedeti, da sta onadva poleg vseh ostalih v seji dne 10. junija 1905 glasovala tako za posojilo zadrugi za 30.000 K, kakor tudi za vodovod 44.000 K, ter da sta sejni zapisnik tudi lastnoročno podpisala.

Deželni odbor je potem z ozirom na ta sklep, zavrnivši obenem vse od strani Slavincev in Kočancev vlozene pritožbe, z odlokom z dne 2. avgusta 1905 št. 8847 posojilo dovolil in specielno zaradi posojila zadrugi izrečno med drugim določil:

»Istotako dovoljuje dež. odbor na podlagi enoglasnega sklepa obč. odbora z dne 10. junija 1905, da sme občina Slavina prevzeti poročstvo za posojilo 30.000 K. (Tridesettisoč) katero namerava najeti mlekarška zadruga na Prestranku za mlekarstvo, to pa pod sledečimi pogoji:

1. Posojilo je zavarovati pri posojilni mlekarne. Obenem, ko se to zgodi, je pri tem posestvu tudi vključiti, da je vse posestvo zastavljeno za event. škodo, katere bi nastala občini iz poročstva.

2. Za obrestovanje in vračevanje posojila imajo skrbeti samo tisti posestniki, ki so ali ki bodo člani mlekarne zadruge.

Ker z ozirom na te pogoje običajna Slavina radi tega poročila ne more priti v škodo, se deželni odbor tudi na, v tej zadevi vlozene pritožbe ni mogel ozirati, o čemur je pritožnike obvestiti.

Dolžni pismi o posojilih, o katerih je v predstojećem govor, je predložiti semkaj v odobrenje.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, 2. avgusta 1905.

Povše l. r.

Deželni odbornik dr. Pegan bi bil moral vtakniti zato svoj nos popreje v registraturo dež. odbora, ne pa v naše občinske in zadržne razmere, katere bi njega in našega župnika, ako bi se hotela držati načel krščanstva, koja ima poslednji učiti, prav nič ne imele brigati. Saj tudi pokritja za občinske stroške in bero mi sami davkoplačevalci brez njih skupaj znosimo. O morali in obnašanju mladine iz Slavine in kako se ista čez svojega župnika izraža, kjer on pašuje, pa bomo, če bo treba, tudi zaporedoma znosili. Da se pa je dr. Pegan župniku tako lepo usedel, naj se mu sam zahvali.

Engelbert.

Italijansko-turška vojna.

Stripolitanskega bojišča.

Iz Tripolisa poročajo v Carigradu dne 23. t. m.: Arabski rod Madat-Ratin, ki je proglasil sveto vojno, je včeraj s 7000 jezdec in turškimi pomožnimi četami napadel utrdbno Hanni ter jo po hudem boju osvojil. Stoindevajset Italijanov, med temi šest častnikov je bilo vjetih.

Berolinski »Lokalanzeiger« poroča iz Djerbe: V torek zjutraj so Arabci napadli Italijane pri Sarsatu. Boj je trajal do opoldne. Posebno hude izgube so imeli Italijani v središču. Popoldne je začela ladja »Carlo Alberto« streljati proti Amrusu in Sehubi. Zrakoplov, ki je hotel poizvedovati o turških četah, se je poškodoval.

Akcija italijanske mornarice v Dardanelah.

Iz Carigrada poročajo: Tu je razširjena vest, da je Italija sporočila avstrijski in ruski vladi, da je prišla napasti kako važno mesto Turčije. Poslanika mejni grof Pallavicini in Carikov sta baje to sporočila velikemu vezirju in poudarjala, da v desetih dneh poteče italijanski ultimatum in da je nevarnost, da se razširi vojna tudi na Balkan. V krogih avstrijskega poslanstva pa zagotavljajo, da Avstro-Ogrska ni dobila od Italije nikakega poročila o akciji mornarice; vendar je pa mogoče, najbrže gotovo, da bo turška mornarica napadla turško obrežje. Solun pri tem ne pride v poštev, prej Smyrna; najbrže bo pa Italija blokirala Dardanele, ne da bi pri tem poskusila izkreati vojaštvo. Ta blokada bi brezdvomno izvala protiakcijo Rusije. Nerazumljivo je tedaj, kaj hoče Italija s tem doseči. Za mirovno pogajanja sedaj pač ni upanja. Mirovna pogajanja bi bila pač se le takrat mogoča, če bi se Italija omejila na Tripolitansko bojišče in če bi tam prišlo do kake velike odločitve. S tem, da se ovira nevtralna pomorska trgovina na svetovni trgovinski poti Dardanel, se pač ugodno ne vpliva na mirovno posredovanje.

Turški prestolonaslednik je sporočil zastopniku časopisa »Daily Chronicle«: Mi se bomo do skrajnosti bojevali. Mi se ne moremo in ne smemo odpovedati Tripolitani. Tripolitani morajo ostati turška. Italijanska akcija v Dardanelah ni gotova, ker bi velevalisti proti temu odločno protestirali.

»Vita« kategorično izjavlja, da ni nobena država skušala braniti akcije Italije v Evropi. Pri sedanjem političnem grupiranju velevalisti si pač v tem ozirom mislijo nastopa kake posamezne države. Toda brez ozira na to, se velevalistim ni prav nič treba bati italijanske akcije. Italija si je popolnoma v svesti odgovornosti, ki jo prevzame s prvimi strelom proti turški državi.

»Frankfurter Zeitung« poroča dne 24. t. m. iz Carigrada: V stoindevajsetih urah se lahko pričakuje, da bodo Dardanele zaprte za vse ladjeplovstvo. Vse tripolitanski problem pride s tem v novo fazo. Gotovo je, da bo Rusija proti temu protestirala.

Stališče turške vlade.

»Ikdam« poroča: Porta je po posvetovanju ministrskega sveta naročila svojim poslanikom v inozemstvu, naj sporoče velevalistim, da je ureditev tripolitanskega vprašanja odvisna od tega, če se prizna učinkovitost suverenitetna pravica Turčije v Tripolitani. Porta bo vse potrebe ukrenila proti vsakemu napadu na turško obrežje.

Turška zbornica.

Pri adresni debati so opozicijski govorniki ostro napadali prejšnjega velikega vezirja Hakki-paša zaradi njegove zanikrnosti v tripolitanskem vprašanju.

Italijanske vojne ladje v Rdečem morju.

Iz Massanah poročajo: Vojni ladji »Calabria« in »Puglia« ste sem pripluli iz Akabe.

Politična kronika.

Vitez Pantz objavlja odgovor na izvajanja ministrskega predsednika Stürgkha glede mesnega in žitnega vprašanja. Zanimive v njegovih izjavanjih so naslednje točke: desetletne povprečne cene od 1897 do 1906, primerjane s povprečnimi cenami iz let 1907 do 1909, izkazujejo po uradni notaciji dvanajste poljedelske borze za pšenico zvišanje cene za 33%, za avstrijsko rž 304%, za koruzo 22% in za oves 22% zvišanja cene. Cena ržene moke je poskočila od leta 1886 skoro za 1/4, teža kruha pa se je znižala za 1/3, cena rženega kruha se je zvišala za 1/3. Še huje so pa številke, ki se bavijo s stanjem živine v Avstriji in vendar se je upal ministrski predsednik reči, da je dosegla agrarna politika pri živini uspeh. Celo leto si niso upali objaviti rezultatov štetja živine ker so vedeli, da bi te številke razkrile to ničvedno politiko. Končno so našli kakor pravi čarovniki popolnoma novo metodo. Teža naše živine se je povišala! S to gorostasno trditvijo so si upeli nafačati naše ljudstvo, da bi ne videlo strahovite miselje in pomanjkanja, ki je nastalo v zadnjih 10 letih. Število živine se je namreč zmanjšalo v teh 10 letih za 37% in tega niti statistika ne more utajiti, če tudi skuša kakor kak indijski čarovnik zvišati težo živine. Število živine je v alpskih deželah strahovito padlo in sicer na Koroškem za 132%, na Kranjskem za 66%, na Tirolskem za 9%, na Solnograškem za 91% in na Zgornjem Avstrijskem za 61%. Reja ovac se je znižala za 73% in tudi prašičerje se ni povzdignila. Tako je položaj brez povečalnega stekla vlaže. Neprestanili za pomoč iz krogov konsumentov nam kažejo bodo ljudstva, in grozovite številke zadnjega štetja živine nam razjasnujejo bodo kmečkemu stanu.

V včerajšnji seji srbske skupščine so napadli člani napredne stranke ministra Milovanovića, češ, da je za časa aneksijske krize igral na borzi. Nacionalisti so zahtevali od notranjega ministra pojasnil glede umora sodnega predstojnika v Toplici. Seja je bila tako burna, da so jo morali prekiniti.

Glede Maroka ve »Petit Parisien«, da španska vlada ne mara odstopiti niti najmanjšega dela ozemlja, v katerem ima kaj vpliva in interesov, Maroku, pač pa je pripravljena, prepustiti Francoski nekaj dežele na jugu.

O izbruhu revolucije na Portugalskem, pribečuje »Independance belge« zelo zanimiv članek izpod peresa senatorja Lime. Par mesecev pred izbruhom revolucije na Portugalskem, se je baje obrnil kralj Manuel na nemškega cesarja za pomoč v slučaju, da izbruhne revolucija. Zahteval je od cesarja, da pošlje dve ali tri oklopnice v reko Tajo, zato pa mu je obljubil, da mu brezpogojno odstopi kolonijo Angola. Cesar Viljem pa je odklonil vsako vmešavanje. Tudi kraljica - mati se je trudila, rešiti monarhijo. S posredovanjem jezuitov se je obrnila na špansko vlado in zahtevala, da naj prikoraka Španija z enim armadnim zborom na Portugalsko. Lima pravi, da lahko predloži dokumente, ki dokazujejo postopanje kralja Manuela. Sedaj so ti dokumenti baje v rokah portugalske vlade.

Na Angleškem se pripravljala velika kriza, ki jo je provzročilo odkritje vojnih priprav na kopnem in na morju in razkritje raznih nedostatkov v armadi. Mogoče je, da demisionira kabinet, mogoče pa je tudi, da bo parlament razpuščen. Liberalno časopisje se bavi zlasti z odstopom sir Edvarda Greya ter pravi, da o njegovem odstopu ne more biti govora, marveč da ga mora ves parlament podpirati. Vsako drugo stališče parlamenta bi pomenilo triumf Nemčije. V Nemčiji seveda dementirajo, da bi se bili vmešavali v notranjo angleško politiko in skušali izpodkopati Greyu pozicijo. Nesoglasja, ki so nastala zaradi Maroka, so baje popolnoma odstranjena.

Revolucionarji na Kitajskem so se baje polastili vsega kitajskega vojnega brodogoja. Prihodnji cilj revolucionarjev je glavno mesto Pe-

king. Vlado krogi so že skoro popolnoma obupali, da bi odpor kaj pomagal.

Štajersko.

Danes opozicija, jutri obstrukcija — ali zavožena Koroševa taktika. Minulo nedeljo je zboroval dr. Korošec v St. Jurju ob Južni železnici. Dal je tam sprejeti resolucijo, v kateri klerikalni volilci seveda odobravajo postopanje slovenskih poslancev v deželnem zboru in jih pozivajo, »naj vztrajajo v opoziciji, dokler se narodne, kulturne in gospodarske zahteve Slovencev ne izpolnijo.« Tako smo čitali besedilo te resolucije v »Straži«, »Slovenec« in raznih nemških listih. Kmetje se ne razumejo na tuje in ne vedo, kaj je opozicija in kaj obstrukcija. V opoziciji bodo seveda slovenski poslanci in Gradcu morali biti vedno, ker bo steklo po Voglajni še mnogo vode v Savinjo, predno se bodo izpolnile naše »narodne, kulturne in gospodarske zahteve.« O obstrukciji se pa ni ničesar sklepalo — kar odgovarja sedanjemu razpoloženju v vodstvu klerikalne stranke. Nemški listi in vodilni grški krogi za to razpoloženje tudi dobro vedo, zato so vzeli s tiho zadovoljnostjo »opozicijo« na znanje in nemški deželni odbor je razglasil, da je mnogo upa na »plodonošno zasedanje štajerskega deželnega zbora po Novem letu.« Stvar je bila tako daleč v redu — kajti zadeva z brezobrestnimi posojili se da lahko razžiri in po »Stražini« pisavi edini vzrok obstrukcije bi bil odpravljen — tu pa je dr. Korošec spoznal, da je zavozil, ker bi se na ta način že v naprej vdal in bi ne bilo pri pogajanjih primerne orožja za napitino — in eto, v »Slov. Gospodarju« čitamo celo vrsto pritožb proti deželni upravi, v šentjurjski resoluciji je pa »opozicija« izginila in se blesti tam beseda obstrukcija. Dr. Korošec ne računa najbrže s tem, da imajo tudi nemški listjaki v Gradcu dobre oči in da jemlje tako smešno licitiranje sem in tje slovenskemu boju v Gradcu vsorresnost. Iz tradicionalnega, na idealnih motivih in nesebičnem rodoljubju slonečega boja proti nemški deželni upravi je postala grda, našega ugleda in narodne časti nevredna barantija...

Nemško - slovenska pravna pogajanja v Gradcu. Nemški listi javljajo, da se prično vsled prizadevanja štajerskega namestnika Claryja po Božiču v Gradcu »nemško - slovenska pravna pogajanja«. Titulus bi bil, titulus: radovedni smo samo, kaj bodo ta pogajanja prinesla za nas praktičnega? Po pisavi »Slovenskega Gospodarja« soditi, bo zavzela kmečka zveza napram Claryju stališče: »Vleč' me vleč', jaz se bom že branila...«

Samomor deželnega stavbnega ravnatelja Rosmanna spravlja »Slovenski Gospodar« v nekem dopisu iz Gradca v zvezo s stavbo zloglasne deželne bolnišnice v Stiftingthalu pri Gradcu. »Toda vse je mnenja, da se je usmrtil najbolj nedolžni, a krivci se živijo lepo naprej in čakajo celo častnih odlikovanj...« pravi list. Želeli bi bilo, da bi se list izrazil malo natančneje, kako je s to zadevo, saj sedi njegov zaupnik v deželnem odboru in ima celo referat o bolnišnicah, če se ne motimo. V ostalem se strinjamo z »Gosp.« člankom o šiftingthalski bolnišnici, dasi moramo pripomniti, da so slovenski napredni časopisi (»Slovenski Dnevnik«) o tej zadevi obširno in natančno pisali že pred dvema letoma, ne da bi se bili takrat klerikalci zganili. Takrat se namreč niso mislili niti na obstrukcijo, niti na — konec obstrukcije in podlago za »časten« beg...

Iz Ormoža. Naš g. kaplan pisari vedno v »Slov. Gosp.« in napada pod naslovom »Iz Huma pri Ormožu« napredne humske občinske odbornike. Na te otročje in popolnoma neutemeljene napade ne bomo odgovarjali, ker prizadeti sami tega ne želijo. — Opozorimo g. kaplana samo na to, da nismo bili doslej vajeni na politikujoče duhovnike in da si bomo že pomagali — on bo vedel, kje — ako ne bo obrekovanju in blatenju po »Slov. Gospodarju« kmalu konca. Če mu že ne da politična žilica miru — pa se naj bavi z nemškutarijo v bližnji okolici, tam bo v verskem in narodnem oziru dela dovolj.

Slovensko gledališče v Mariboru. Letošnja sezona se post tot diserimina rerum otvori na Miklavževno nedeljo, dne 3. decembra 1911. Upripori se »Trnjulčica«, bajna pravljica s petjem v petih slikah. To je ena najlepših otročjih iger, prepletena s krasnimi pevskimi točkami. Ker spremlja celo igro naš občeznani orkester »Glasbenega društva«, se obeta našim malim pa tudi velikim najlepši užitek. Po predstavi nastopi Miklavž z vsem svojim spremstvom, da obdaruje vsakega, kakor je zaslužil. Darove, ki morajo imeti natančni naslov obdarovanca in biti kolkovani z narodnim kolkom, sprejema hišnik v

»Narodnem domu«. Abonnement za letošnjo sezono sprejema gospod V. Weixel, Zgornja Gosposka ulica, kjer se bodo dobivale tudi letos vstopnice v predprodaji. Vse one, ki so se že abonirali, ali se še žele, prosimo, da si vsaj do konca meseca izberejo sedeže, da jim bo mogoče pravočasno vročiti vstopnice in da se morda sedež, ki bi ga radi imeli, popreje ne proda. Sploh prosimo vse narodne kroge, da se kolikor le mogoče poslužujejo predprodaje, da se tako prepreči naval pri blagajni in omogoči pravočasni začetek. Obenem prosimo, da slavno občinstvo prihaja k predstavam točno, ker smo primorani, kakor hitro se predstava prične, zapreti vhode, da se občinstvo ne moti. Da se napravi red, je dramatično društvo sklenilo letos začeti s predstavo točno ob napovedani uri, ne oziraje se na to, ali je občinstvo zbrano ali ne, da tako potihnejo pritožbe onih, ki morajo navadno radi drugih, ki prihajajo redno prepozno, časih po pol ure čakati. Kdor tedaj zamudi, naj nam tega ne predbaciva! Da se omogoči tudi zunanjim gostom poset te predstave, je začetek točno ob 4. popoldne, konec ob 7. zvečer. Otroci pod 10. leti so vstopnine prosti, ako se zanje ne zahteva poseben sedež in pridejo v spremstvu staršev.

Drobne novice. Iz St. Jurja ob Juž. žel. Biserne poroko sta obhajala te dni zakonska Jože in Jeraribič na Razkožah. Slavnosti se je udeležilo 6 otrok, 16 vnukov in 4 pravnuke. Še na mnoga leta! — Iz Rajhenburga. Zlato poroko sta obhajala 21. novembra zakonska Jože in Alojzija Vodopivec. — Iz Žiž pri Konjicah poročajo, da so občinske volitve potrjene. O napadu, ki so ga svoj čas izvršili zaradi teh volitev klerikalni tolovaji nad mirnim naprednjakom, smo obširno poročali. Za tokrat se ostanje »nekaj lete kakor pravi« St. Gosp. »klerikalci na krmilu — pri prihodnjih volitvah pa se vidimo!« — Podružnica staj. kmetijske družbe se namerava ustanoviti za Sv. Križ nad Mariborom in Sv. Juri ob Pesnici. Doslej ste ti dve fari spadali pod delokrog nemškutarske šentilske podružnice. — V Ptuj stavkajo v dveh pekarijah pomočniki. Stavka se utegne razširiti na vse pekavske obrti v Ptuj. Povzročile so jo difference z mojstri zaradi plač. — Umrl je v Mariboru nadinženir Engelbert Scheikl. — Iz Maribora. V sredo ponoči je začelo iz neznanega vzroka goreti v gospodarskem poslopiju hišnega poselnika Bukšeka na Koroški cesti. V gorečem poslopiju so se zadušili trije konji, hlapci, ki je trdno spal, so v zadnjem trenutku komaj rešili. Škode je za več tisoč kron. — Prestavljen je poštni asistent Michael Scholler iz Ptuj v Maribor. — Iz Gradca. Kakor poročajo tukajšnji listi, ima mestna občina v proračunu za l. 1912 nad 2 milijona kron primankulja. Da se ga zmanjša, se bode moralo v proračunu zelo mnogo črtati. — Iz Celja nam pišejo: »Vahtarično« poročilo o sijajnem stanju Nemškega doma je vzbudilo po mestu najživahnejšo veselost. Poročilo bi že utegnulo biti »sijajno«, ako bi mestna hranilnica črtala ves ogromen dolg, ki ga ima Nemški dom deloma pri njej, deloma pri »Vorschussvereine«. Dosedanji najemnik Mayerhoffer je tudi že v Nemškem domu v kratkem času obogatel; zato gre in njegov naslednik bo neki Stipanec. — Iz Gradca. Živinske cene na tedenskem sejmu dne 23. novembra. (Po uradnem poročilu.) Prignanih je bilo na sejmu 181 volov, 82 bikov, 175 krav, 2 telet, skupno 440 glav. Cene malo spremenjene. Plavevalo se je za 50 kg žive teže: pitani voli 48—52, izjemoma 56, napol pitani voli 42—47, suhi voli 31—41, pitane krave 36—40, napol pitane krave 26—34, suhe krave 23—25 K. Tuji kupei so kupili 189 glav.

Koroško.

Nezgode. Na gradu pri Šentvidu ob Glini je padel 4letni deček K. Moschirer raz streho skednja in si večkrat zlomil desno nogo. — Pri Sv. Stefanu je ušel posestnikov 3letni sin A. Sand svojim staršem s skednja in šel v kuhinjo na ognjišče, kjer se je igral z ognjem. Užgala se mu je obleka in otrok je začel goreti, tako, da je bil že popolnoma opečen, ko sta priletela oče in mati na pomoč. — V šupi posestnika Geigerja pri Šentnetru pri Celovcu so našli v senu težko ranjenega delavca Josipa Kienelbacherja. Odnajali so ga v bolnišnico, kjer je v kratkem umrl, ne da bi povedal, kdo ga je poškodoval.

Dobra prilika. Koker znano je razsajala v zadnjem času skoro po celi Koroški živinska kuga na gobeu in ravniki. Ljudje so v svoji nevednosti beležen večkrat prikrivali in poskušali razna, tako zvana domača zdravila. To ljudsko lahkovernost v

taka zdravila pa je posebno dobro izrazil neki Josip Lapitsch iz Celovca. Napolnil je razne steklenice z neko rujavo tekočino, nalepil na steklenice listke z napisi »Stieux«, »Natura« i. dr. ter prodajal nevednim ljudem te steklenice po 10 kron. Zendarmerija je zasačila goljufa na Otočah pri Celovcu ravno ko je sklenil slepar prav dober »gšeft« in ga odvedla z vso njegovo zalogo v Celovec.

Primorsko.

Pravi vzrok samomora. Pred kratkim smo poročali, da se je v Gorici zastrupila neka Citeričeva iz Trsta. Kot vzrok samomora so takrat navajali obup, ker jo njeni zaročenec neki uslužbenec v ladjedelnici v Trzinu ni maral poročiti. Sodna preiskava pa je dognala, da so jo doma silili v zakon z nekim poduradnikom pri mornarici. Ona pa tega ni hotela storiti, vsled česar so jo doma neusmiljeno preganjali. Dekle je pobegnilo v Gorico. Še enkrat obiskat svojega zaročenca. Zvečer se je Citeričeva z njim sestala, ponóci pa se je pri svoji prijateljici, pri kateri je prenočevala, zastrupila.

Nova šola Ciril-Methodove družbe v Istri. Deželni šolski svet za Istro je dovolil istrski Ciril-Methodovi družbi ustanovitev enorazredne ljudske šole s hrvaškim učnim jezikom v Umagu.

Součeneu ustrelil. 14letni Karl Benčič v Trstu je šel po šoli s svojimi tovariši na sprehod. Eden izmed njih je imel pri sebi nabito pištolo. Ko so dečki pištolo ogledovali, se je ta sprožila v roki Benčičevega součelca 14letnega Marka Mussa. Krogla je prodrla Benčiču v vrat. Deček je umrl še predno je prišel k njemu zdravnik.

Tatvine v tržaških skladiščih so se v zadnjem času začele zopet silno množiti. Posebno piko imajo tatovi, ki so večina domačini, na kavo in na stvari, ki se lahko skrijejo. Včeraj je zmanjkalo v nekem skladišču za 500 kron tega blaga. Ko je vodstvo razganilo tatvino policiji, je bil tat oslojenih črev neki znan tržaški postopac že pod ključem. Policija je namreč videla tega možakarja, ki ji je dobro znan, ko je nesel precejšen tovor na hrbtno. Ko so ga prijeli, so dognali, da ima v tovoru 8 kg blaga, ki ga je ukradel v skladišču. Ko so ga aretirali, je rekel policijskemu uradniku, na vsak način sem preskrbljen, če bi bil blago prodal, bi bil imel denar za zimo, ker ste me pa zasačili, bom na pri vas prezimil.

Nesreče. Zastrupila se je v Trstu 16letna učenka Elsa Maurin z očetovo kislino. — V morje je skočil na 5. pomolu 16letni Vincenc Zandek. Pri obeh je vzrok samomora nesrečna ljubezen. — Na cesti Stadion v Trstu se je ustrelil predvčerajšnjem 56letni zasebnik Ivan Lomežič iz Pulja. Zadel se je v desno senco in obležal na cesti mrtve. — Na trgu Nicolò Tomaseo v Trstu je počila glavna cev vodovoda in preplavila cel trg ter vdrla tudi v nižje ležeča stanovanja in trgovine.

Parnik v hudih stiskah. Vsled nevihte v Jadranskem morju, so se na parniku »Kassa« paroplovne družbe Adria polomili v bližini Puja stroji in je bil parnik na slepo srečo izročen valovom. Iz Pulja so mu prišli na pomoč in ga spravili v pristanišče. Tudi v Kvarneru je bilo več parnikov v hudih stiskah. Pri Benetkah je nasledel avstrijski parnik »Isonzo« v bližini lomilca na severu Lida. Pomožna ladja zaradi nevihte ni mogla blizu. Parnik ima na krovu kamenje iz Istre.

Grozna pomorska nesreča pri Rovinju.

V noči od četrka na petek se je zgodila nedaleč od Rovinja na divje razkačenem morju strahovita pomorska tragedija, ki je zahtevala 60 človeških živov. — Laški parnik »Romagna«, last parobrodne družbe Sansone Forlis v Raveni, vozi vsak teden po enkrat iz Ravene v Trst. Parnik je prevažal redno potnike in blago.

V četrtek zvečer je parnik odplul z 49 potniki kljub jako neugodnemu vremenu in zelo razburkanemu morju iz Ravene proti Trstu. Vihar je vedno naraščal in velikanski valovi so ga metali kot igračo sem in tja. Kljub temu je parnik ostal v smeri proti Trstu. Vihar je tako divjal, da ni mogel nihče na krov. Potniki, ki so bili, nekateri celo privezani, v svojih kabinah, so kapitana prosili, da naj obrne parnik in pelje nazaj v pristanišče. Toda kapitan, ki je upal, da se vihar v kratkem poleže, in se obenem zanesel na močno gradbo skoro novega parnika, je peljal naprej. Med vožnjo se je premenila smer viharja in mogočni valovi so parkrat parnik tako nagнали, da je malo manjkalo, da se ni potopil. Pri teh stranskih sunkih pa se je ladja nagnila na eno stran, in sicer vsled tega, ker se je riž, ki je bil naložen v

skladišnih prostorih, nakopičil na ono stran, na katero se je parnik vsled pritiska viharja nagibal. Parnik je izgubil ravnotežje. Večkrat se je dvignil zadnji konec parnika popolnoma nad površino vode in gonilna kolesa so tekla s silno brzino v prostem zraku. Kapitan je mislil, da povzroča nagib parnika na eno stran le pritisk vetra in je vedno skušal, doseči ravnotežje s preminjanjem smeri. Tako je peljal v silnem boju za orkanom do višine Rovinja. Tam pa je zgrabil vihar parnik od zadaj in ga gnil s silno hitrostjo naprej. Ker parnik še ni prišel v ravnotežje, so začeli mornarji metati tovor v morje. Toda nič ni pomagalo. Naenkrat je zgrabil parnik kakih 12 milj od obrežja velikanski val in ga potopil tako globoko, da je vdrla voda skozi dimnik. Ugasnile so nenadoma vse luči, parnik se je vedno bolj nagibal in se začel potapljati. Sedaj je nastala med potniki in mornarji silna panika. Brezupni so tavalji potniki po krovu in iskali rešitve. Izgubili so svoje in tavalji so v temi med tuljenjem viharja in padali v morje. Mornarji so odvezali en rešilni čoln, pri katerem se je nabrala v trenutku cela množica potnikov. Toda v čoln so vstopili poročnik Rambelli in 7 pomorščakov. Ljudje so v obupu grabili po deskah in tramovih in skakali v morje. Parnik je pokal, ogrožje se je začelo razdvajati in vedno hitreje se je potapljala ladja. Zadnji izmed potnikov je zapustil parnik lastnik kavarne Fabris v Trstu H. Savorani s svojim petletnim sinom. Izvežban mornar in bivši potapljač, je mirno čakal krize. Preskrbel si je rešilne pasove zase in za svojega sina, in ko je videl, da ne pride v rešilni čoln, in da le še malo manjka do katastrofe, je skočil s sinom v morje. Kmalu za njim se je v velikanskem vrtincu parnik potopil.

Na parniku je bilo 21 mož posadke in 49 potnikov. Izmed vseh se je rešilo le 8 mož posadke, ki so odpluli z rešilnim čolnom in kavarinar Savorani s svojim sinom, ki je čoln pravočasno dohitel. Rešilni čoln je dohitel Lloydov parnik »Tirol«, ki se je vračal iz Grške v Trst. Z veliko težavo so potegnili ponesrečence na krov in jih pripeljali v Trst. Na kraj nesreče so odpluli takoj parniki »Pelagos« in »Bilinski« ter več laških parnikov. Potopljeni parnik »Romagna« je bil šele letos zgrajen in povsem moderno in z najnovejšimi stroji opremljen. Strojovnjaki trdijo, da nesreče ni povzročil samo vihar, ki bi parnika ne bil potopil, marveč nepravilno naložen tovor, ki se je med vožnjo premaknil na stran in parnik nagnil. Med utopljenici je tudi več Avstrijcev.

Zagorje ob Savi.

Narodno - napredna stranka v občini Zagorje ob Savi je postavila naslednje kandidate za:

I. razred.

Odborniki:

Weinberger Franc, Zagorje 22.
Korbar Karel, Zagorje 36.
Zimmerman Josip, Zagorje 9.
Poljšak Ferdo, Zagorje 51.
Levstik Janko, Zagorje 41.
Koprive Tomo, Zagorje 4.
Wake Alojz, Toplice 66.
Bajcar Ivan, Toplice 22.

Namestniki:

Križanec Blaž, Zagorje 3.
Jerin Leopold, Toplice 95.
Kovač Matevž, Toplice 31.
Canjko Anton, Toplice 69.

II. razred.

Odborniki:

Bukove Martin, Toplice 20.
Čebin Franc, Sv. Urh 11.
Kozjak Franc, Toplice 106.
Ušessanek Albert ml., Toplice 14.
Flisek Karel, Zagorje 18.
Blažič Avgust, Toplice 18.
Pograj Peter, Toplice 57.
Blaznik Anton, Sv. Urh 80.

Namestniki:

Bervar Jakob, Toplice 47.
Drnovšek Ivan, Toplice 53.
Drnovšek Ivan, Zagorje 92.
Lukan Janez, Sv. Urh 47.

III. razred.

Odborniki:

Krajšek Jakob, Sv. Urh 28.
Kos Matija, Selo 7.
Guna Franc, Zagorje 20.
Hauptman Josip, Zagorje 49.
Turk Lovro, Toplice 23.
Kovač Nikolaj, Toplice 5.
Lukač Joef, Toplice 105.
Kukovića Janez, Toplice 71.

Namestniki:

Globokar Karel, Zagorje 38.
Kepa Jožef, Zagorje 30.
Savšek Janez, Toplice 96.
Skrinjar Janez, Sv. Urh 63.

Možje - volilci, oddajte odločno svoje glasove našim kandidatom in ne strašite se pekla!

Dnevne vesti.

+ O »objektivnosti«
Hochenburgerjeva odgovora glede zadeve pravnega praktika L. Resnica je, da je gosp. L. dotičnemu nemškemu koncipijentu, ki je popolnoma več slovenščine, ko ga je ta vprašal za neki sporni akt, čisto mirno — ne pa osorno, kot trdi Hochenburger — seveda slovensko odgovoril, da on o njem ne ve, da je najbrže pri sodniku. Nato pa je ta nemški koncipijent v svoji nestrpnosti gosp. L. nahlulil z besedami: »Können sie nicht deutsch?«, nakar pa mu je gosp. L. odgovoril ironično, da ne zna. Predvsem pa se mora konstatirati, da dolžnost pravnih praktikantov pač ni, da bi v tem oziru izkazovali komu kake usluge. Če to store, store po svoji dobri volji. Ker funkcija pravnih praktikantov obstoji v tem, da so pri razpravah zapisniki in v tem slučaju so tudi uradni funkcionarji. Gotovo pa niso uradni funkcionarji, če jih pride kdo prositi, da bi mu posredovali kak akt, ker to ni njihova uradna dolžnost. In v takem slučaju jih pač tudi nihče ne more siliti in jim zapovedovati, katerega jezika naj se poslužujejo. Gosp. L. stoji odločno na stališču, da se s tistimi Nemci v naši lastni domovini, ki slovensko razumejo, občuje na ta način, da Nemec govori nemško, če že slovensko nikakor neče; Slovenec pa tudi slovensko. To je gotovo pravilno stališče in Nemci bi pač lahko bili malo manj naduti in nestrpni, da bi se ne čutili kar razžaljene, če Slovenec na rodni tleh govori z njimi v svoji materinščini. Ker to zahteva od njega narodni čut in ponos. Dotični nemški koncipijent je prošil za uslugo in se je čutil užaljenega, ker je dobil pojasnilo v slovenskem jeziku, in se je radi tega pritožil pri predstojniku okrajnega sodišča. Ta je poklical pred se g. L. in dotičnega koncipijenta. G. L. je predstojniku razložil, da se v tem slučaju pač ne gre za kako uradno poslovanje in da ga zato tudi nihče ne more siliti, da bi govoril nemški, čeprav stranka z njim govori nemški. Hochenburgerjevo poročilo pa ne odgovarja resnici tudi v tem oziru, ko trdi, da se je g. L. proti predstojniku izrazil, da ne zna nemški. To ni res. Taka trditev bi bila tudi brezsmiselna. Sicer pa g. predstojnik itak ve, da g. L. nemški zna. Značilno pri celi zadevi pa je, da se je g. predstojnik postavil popolnoma na stran nemškega koncipijenta, čeprav je slovenske narodnosti — kakor pravi g. minister pravosodja, G. L. je pred predstojnikom protestiral proti hrulaciji od strani nemškega koncipijenta. Toda g. predstojnik je na to molčal kakor grob. Zopet dokaz, da se je predvsem zavzemal za dotičnega nemškega koncipijenta in da zadeve ni nepristransko raziskal. Gosp. predstojnik je izrečno trdil, da g. L. tudi v takem slučaju, kot je bil ta, mora govoriti nemški, če stranka govori nemški, ker tudi v tem slučaju nastopa kot uradnik. No, in tu je bil g. L. drugega mnenja kot g. predstojnik, in je izjavil, da v takem slučaju tega ne bo storil, ker ga nihče postavno ne more siliti do tega. Nato pa je g. predstojnik rekel, da se mora vdati, »sonst werde ich mit ihnen einen ganz kurzen Process machen«. Te besede je g. predstojnik izrekel in sicer v tej zvezi, če tudi se sedaj tega več prav ne spominja. Velika neresnica je tudi, ko trdi Hochenburger v svojem odgovoru, da se je ob tej priliki g. L. hotel z g. predstojnikom spustiti v prepir. G. L. je naravno odločno protestiral proti hrulaciji in glede cele zadeve stal na nasprotnem stališču kot pa g. predstojnik in dotični nemški koncipijent; to svoje nasprotno stališče je tudi argumentiral proti obema. To pa gotovo ni še noben prepir. Gosp. predstojnik pa je bil sam zelo razburjen. Najbrž ga je presenetilo tudi to, da se mu g. L. ni hotel kar ponižno vdati in sprejeti njegovega mnenja. Tega pa naj bi od njega ne pričakoval. Gosp. L. ni še nikdar imel respekta pred narejenimi avtoritetami. In ko je videl, da se je gosp. predstojnik postavil popolnoma na stališče nemškega koncipijenta, ga je to le še podkrepilo v tem, da je svoj nazor še bolj temperamentno zagovarjal, ker on ne spada v vrsto tistih ljudi, ki se boje in se slepo pokorijo avtoritetam, če tudi se jim godi krivica. Sicer pa g. L. še nadalje vstraja na tem svojem stališču, da bo s tistimi Nemci, ki razumejo slovenski, govoril slovensko, če ga kak zakon ne bo izrečno silil v nasprotno. To smatra za stvar svoje narodne časti.

+ Kaj pravi k temu minister Hochenburger? V parlamentu je pral minister Hochenburger Elsnerja, da ni s svojo naredbo nič nepostavnega zagrešil, ker se ni dotaknil pravic slovenskega jezika nasproti strankam, ki iščejo pravice pri sodišču, nego le internega (t) jezika med uradniki! Včeraj pa je bila razprava v Celovcu pred trgovskim sodiščem. Točen je bil od neke banke celovške

A. K. iz P. na Kranjskem, — seveda Slovenec — le-ta je vložil po svojem zastopniku, ljubljanskem odvetniku g. dr. Oblaku, ugovore proti meničenemu plačilnemu povelju v slovenščini. Na razpravi včeraj pa je predsednik senata, g. nadsvetnik Stepišchneg takoj ustavil g. dr. Oblaka, ki je seveda prednašal slovenske ugovore tudi v slovenskem jeziku, češ, da mora govoriti nemški, ker sodnik-lajk ne razume slovensko, ravno tako ne nasprotni zastopnik in ne — zapisnikar! To je lepa! Doktor Oblak se ni uklonil, zahteval sklep senata. Senat je sklenil, da mora govoriti dr. Oblak nemški, — le-ta pa je dal konstatirati, da sodnik-lajk ne zna slovenski, in ga — odklonil. Zopet posvetovanje, — intervencija pri predsedniku sodišča, — nato sklep, da se ne ugoti predlogu na odklonitev sodnika-lajka, ki bi pravzaprav moral sam odstopiti kot izključen v pravdi, kjer bo stranka zaslišana slovenski. Kako bo neki sodil, ako strazke, ki je živ krst ne more prisiliti govoriti nemški, niti razumel ne bo? Ker se dr. Oblak zopet ni vdal, morala se je razprava preložiti. Kaj pa zdaj? Kako bo opravičil to postopanje pan Hochenburger? Ali se je šlo tudi tukaj le za interno uradovanje? Na to naj odgovori, kaj bo ukrenil, ko se je teptala pravica slovenskega nasproti strankam na eklaten način.

+ Hochenburgerjev odgovor na Ravniharjevo interpelacijo je vključ svoj nestrpnosti vendarle prav pretkano setavljen. Vidi se, da so bile Elsnerjeve informacije prav skrbno redigirane in da se je Elsner sam potrudil, da kolikor mogoče ublaži surovost resnice in da je čisto drugo lice. Tako se je zgodilo, da je minister Hochenburger naslikal svojega osebnega prijatelja Elsnerja kot pravo nedolžno jagnje, kateremu samo hudobni slovenski pravni praktikantje kate vodo. Po Hochenburgerjevem zatrdilu bi bili slovenski pravni praktikanti edinele krivi, da je bil predsednik deželnega sodišča Elsner primoran izdati svoje znane jezikovne naredbe. Ti so se baje trudili, da bi samovoljno omajali jezikovno stanje, ki je bilo doslej v veljavi pri ljubljanskem sodišču. Naj nam eks-celencija Hochenburger oprostí, ako mu zabrusimo v obraz, da ne govori resnice ali on ali pa tisti, ki ga je informiral. Slovenski sodni uradniki in slovenski pravni praktikanti niso skušali uvesti nobenih novotarij, marveč so postopali tako, kakor je bilo to v navadi že pri ljubljanskem sodišču že dvajset, trideset let: govorili so med sabo in s slovenskimi uslužbenci slovensko, pravni praktikantje pa so se predstavljali pri vseh funkcionarjih, torej tudi pri predsedniku, v slovenskem jeziku. Takšen je bil faktični položaj do danes in tisti, ki je to stanje spremenil in pričel z novotariji, ni nihče drugi kakor Elsner. Zato trdimo, da je zlagano, ako se hoče javnosti predstaviti, kakor da bi dalo postopanje pravnih praktikantov dr. Ravnika in Lotriča povod, da je izdal predsednik Elsner svoje jezikovne ukaze, držeč se zgolj načela »quieta non moveat«. Ne, nastop imenovanih pravnih praktikantov je bila sama reakcija na Elsnerjev »vorstoss«, kakor se izražajo nemški listi in z njimi minister dr. Hochenburger! Sicer pa, ako je Elsner hotel v resnici samo varovati »dosedanjo prakso in stoletno navado«, zakaj je potem svoje jezikovne naredbe izdal furtim, pod pečatom uradne tajnosti in molčecnosti? Ako je bilo njegovo dejanje v zakonu utemeljeno, zakaj se je potem bal javnosti, zakaj je svoje uredbе skrivljal pred javnostjo? Pač samo za to, ker je imel slabo vest, ker se je zavedal, da uvaja novotarije, ki v zakonu niso utemeljene! In da je Elsner v tem oziru postopal mala fide, dokazuje dejstvo, da je klical pred se uradnike, ki so bili tik pred avanziranjem, jim odvzel častno besedo ter jih nato pestil in rotil, dokler se mu niso uklonili ter se v celem obsegu podvrgli njegovim jezikovnim ukazom, priznavajoč jim veljavnost. Ali ni to res, gospod Elsner, ali si upate to oporekati? Minister dr. Hochenburger je izjavil med drugim tudi to-le: »Takisto je samo ob sebi umevno, da ti ukazi niso niti najmanj zavirali ali hoteli zavirati neomejene uporabe slovenskega jezika v kolegijalnem običevanju uradnikov med sabo, in če se to nanaša tudi na uradne zadeve.« Tudi ta izjava ne sloni na resnici! Dejstvo je namreč, da je Elsner zahteval, da se rabi izključno nemščina v osebnem običevanju uradnikov med sabo in sodnimi uslužbenci, ako se to običevanje le količkaj nanaša na uradne zadeve. Ali naj navedemo dokaze? Evo jih! Uradnik je nagovoril slugo v slovenskem jeziku. Elsner je to slišal in rekel: »Glauben sie, dass sie X. J. nicht versteht, wenn sie ihm das deutsch sagen?«. Drug slučaj: Uradnik je dal slugi akt, naj ga ponese v neko drugo pisarno. Navodilo mu je dal v slovenskem jeziku. Elsner: »Warum geben sie dem Manne

den Auftrag nicht in deutscher Sprache?« Uradnik: »Weil er den Auftrag in slovenischer Sprache besser versteht und ihn deshalb auch besser ausführen kann.« Elsner: »Als Gerichtsdienner muss er der deutschen und slovenischen Sprache mächtig sein. Wenn er also der deutschen Sprache nicht genügend mächtig ist, so kann ja dem Manne geholfen werden!« Brez nadaljnje komentarja!

+ Klerikalni cinizem in impertinenca. Včerajšnji »Slovenec« je z ozirom na Hochenburgerjev odgovor na Ravniharjevo interpelacijo o Elsnerjevih naredbah priobčil tako cinichen in impertinenten članek, da mora vsakemu poštenemu, narodno mislečemu Slovenceu zavreti kri. Kreatorji, ki delajo klerikalno politiko in ki niso niti z mazincem ganile, odkar so stopile v javno življenje, da bi priborile slovenskemu narodu in slovenskemu jeziku le trohico pravic, ki mu gredo po vseh božjih in človeških zakonih, si drznejo briti nožee iz onih, ki so vse svoje življenje posvetili borbi za pravice slovenskega ljudstva in slovenskega jezika in ki so z neumornim delom in brezprimerno požrtvovalnostjo izvajevali vse to, kar smo Slovenci v zadnjih petdesetih letih dosegli v uradu in v šoli. Hochenburgerjev odgovor na interpelacijo o germanizaciji na ljubljanskem sodišču je čisto gotovo provokacija vsega slovenskega naroda in narodna dolžnost vseh poštenih Slovencev bi bila, da se kot en mož dvignejo proti tej provokaciji. Ta dolžnost bi v prvi vrsti vezala klerikalne poslance, ki imajo v parlamentu večino v slovenski delegaciji. A kaj vidimo? Ti klerikalni junaki na — papirju — stoje mirno ob strani ter se ne ganejo, kakor da bi jih borba za pravice slovenskega jezika čisto nič ne brigala, in puste z največjo hladnokrvnostjo, da to borbo vodi sam ljubljanski poslanec s pomočjo — čeških svojih tovarišev! Mesto, da bi se kakor levi postavili v bran za jezik slovenski, pa pišejo: »Vlada je včeraj na interpelacijo glede Elsnerja tako rezko odgovorila, da je nujna dolžnost interpellantov, izjaviti iz tega vse posledice. Mi tedaj čakamo, kaj bodo Mladci in gospod dr. Ravnihar zoper to vlado ukrenili.« — Torej — mesto da bi ti črni brezdomovinci delali in se borili, ko se gre za najvitalnejše pravice in interese celokupnega slovenskega naroda, — pa čakajo. — Sploh obstoji menda vse delo in delovanje klerikalnih poslancev v parlamentu samo v — čakanju, zakaj kadarkoli se je šlo v državnem zboru za kakšno, v narodnem oziru važno stvar, vselej je še »Slovenec« prišel s stereotipno frazo: »Mi pa čakamo!« Bojimo se, da bodo klerikalni poslanci tako dolgo čakali, da bo nje same vzel hudci. No, zanje bi pač nihče ne potočil niti ene solze, samo da ne zadene vsled njihove brezvestnosti in hudobijske enake usoda tudi bednega naroda slovenskega!

+ Deželni predsednik baron Schwarz in ljubljanski občinski svet. Gospoda barona Schwarza ne razumemo. Njegovo postopanje glede obč. sveta ljubljanskega je namreč tako, kakor bi imel le eno željo in le eno misel: naj se zgodi karkoli, samo da je zadovoljna klerikalna stranka. Čujemo namreč, da hoče baron Schwarz glede sklicanja obč. sveta počakati toliko časa, da dobi pismeno razsodbo upravnega sodišča. Tega ne razumemo. Baron Schwarz vendar sam ve, da je bila dr. Peganova pritožba vložena iz gole nagajivosti in zlobnosti in bi moral torej hiteti, da vrne Ljubljani obč. avtonomijo. Toda — ne. Počakati hoče, da dobi pismeno razsodbo, čeprav je bila vlada pri obravnavi pred upravnim sodiščem oficijelno zastopana in ji je razsodba tega sodišča oficijelno znana. Toda baron Schwarz hoče vendar čakati, dasi mu mora biti znano, da bo novi obč. svet zavoljo proračuna v veliki stiski in bi mu bilo vendar treba dati nekaj časa, da stvar temeljito preštudira, zlasti že zaradi tega, ker je imela ljubljanska občina letos, v dobi vladnega komisarja, velik izpadek na dohodkih. Res, g. barona Schwarza ne razumemo. Po občinskih volitvah je priznal Peganovi nagajivi pritožbi odločilno moč, ko niti še vložena ni bila. Če smo prav podučeni, je takrat dr. Tavčar rekel baronu Schwarzu, naj stori, kar se mu zdi, a da mu polaga eno stvar na srce, to so nabiralniki za kanale. Dr. Tavčar je takrat baronu Schwarzu nujno priporočal, naj poskrbi, da se nabiralnika koj napravita, ker ga ne bo župana, ki bi pustil, da bi se Ljubljanska osušila in da bi se kanali iztekali v prazno strugo. Baron Schwarz je takrat obljubil, da bo stvari posvetil največjo pozornost. Poteklo je od takrat mnogo mesecev, a zadeva ni prišla niti za korak dalje, kakor je bila tedaj, ko je baron Schwarz priznal Peganovi pritožbi odločilno moč. Vreme je bilo tako ugodno, da bi bila nabiralnika že lahko gotova, a ni se zgodilo nič. Občinski svet bo odgovornost zato lahko prepustil vladi in klerikalni stranki.

Ali g. baronu Schwarzu ne zadostuje že odgovornost za to kalamiteto, da hoče prevzeti še odgovornost za stiske in težave, v katere pride obč. svet pri proračunu, če še časa ne bo imel, da stvar temeljito preštudira?

+ Obravnava pri upravnem sodišču zaradi ljubljanskih občinskih volitev je med drugimi zanimivostmi podala tudi prav nelaskav rezultat za klerikalno učiteljico Stupico. Obravnava je dokazala, da je ta učiteljica igrala pri ljubljanskih občinskih volitvah vsaj — milo rečemo — jako čudno vlogo. Obravnava pri upravnem sodišču je dokazala, da učiteljica Stupica o dogodkih pri občinskih volitvah ni govorila resnice. Stvar je sedaj v redu in ni vredno, da bi jo vsegrevali in obširneje pojasnjevali, vsekako se je stvar končala tako, da je učiteljico Stupico lahko sram.

+ Iz Kašlja pri D. M. v Polju. Včerajšnji »Slov. Narod« je pisal, da so bili posestniki pri prodaji zemljišč za večko železnico oškodovani za 71.000 K. K. tej notici pripomnimo še sledeče: Pri tisti kupitji se je prodalo tudi šest občinskih potov. Za to zemljo bi občina lahko dobila 10.000 kron. Ker se pa naš župan Jakob Dimnik in njegov tajnik Mrečina nista potegnila za blagor občine, ni občina dobila niti vinarja. Zakaj bi se ta potegovala? Ali nista župan Dimnik in njegov tajnik dobila prvi 10.000 K, drugi pa 5000 K nagrade? Za koga bi se še potem potegovala? Vi občani pa plačujte še večje davke. 10.000 K bi se lahko porabilo za šolo v Zalogu, tako pa boš moral ti posestnik in ti ubogi delavec vse sam plačati in te vrste može na tvoj račun lahko dobijo nove nagrade. Še en dokaz, da Dimnik občanom strahovito škoduje in da mu niso mar koristni občine. Tovarna na Vevčah je pred leti zvišala jez za 50 cm. Ljubljani je vsled tega ob deževju prestopila bregove in posestnikom pokvarila vso travo. Letos pa je hotela tovarna jez zopet zvišati. Posestniki smo se temu seveda uprli, le Jekel je hotel nekaj barantati. Držal je zopet s tovarno, ne pa z občani. Mislim, da bo zopet dobil 10.000 K nagrade. In takega človeka, ki se poteguje za židovske kapitaliste, naj bi mi volili? Ne in strokatr ne! Delavci! V nedeljo ste imeli shod zoper vašega ravnatelja. Sedaj pa ravnatelj agitira pri vas, da bi volili ravnateljevega prijatelja. Delavci! Ne poslušajte vašega ravnatelja, volitev je svobodna, nikogar se ne bojte! Kaj bode pa z vami napravil, če bi se v službi kaj pregrešili? V občini z neodvisnim odborom kmetov in delavcev, bode imel delavec vedno zaslonbo. Delavci, posestniki, volilci! Ne volite ljudi, ki delajo le za svoj žep, ne pa za blagor občanov. Naša »samostojna kmečka stranka« bo postavila za odbornike ljudi, ki se bodo potegovali le za vaš blagor. Kmeti in delavci naj vlada le samostojen kmet in svobodni delavec, ne pa politična kretura, ki dela le za sebe in tuje. Posestniki iz Zaloga, Sp. in Zg. Kašlja in Zdobrovo! Vi ste bili oškodovani pri prodaji zemljišč za večko železnico. Vi posestniki iz Dobrunj in Slap, ste pa škodo trpeli pri tovarniškem jezu. Ali hočete še trpeti tako vlado v občini? Ne! Prepričani smo, da boste volili može, ki jih bode postavila naša »samostojna kmečka stranka.« Tudi na vas vrli Snebrčani in Zdobrovrčani se zanašamo. Mi vemo, da ste vrli in pametni može, ne pa babe. Mi nismo brezverci kakor nas je Dimnik razpvil. Mi smo verni, toda pošteni može, ki bomo delali le za vas. Glasovnice skrite posebno pred županom in Mrečinom! Prečrtajte ljudi, ki so županovi somišljeniki! Na glasovnicah napišite prav natančno ime, stan, bivališče in hišno številko naših poštenih, nesebičnih odbornikov »samostojne kmečke stranke!« Volitev je tajna. Nihče ne bo vedel, koga ste volili. Le brez skrbi v boji proti županu in posebno proti njegovemu tajniku Mrečini. Volilci, odprite oči, še je čas, da vzamete politično moč svojim pijavkam, škodljivcem občinskega gospodarstva. Volilci, ne pustite se preslepti! V volilnem boju se ne gre za vero, ampak jedino za to, ali se bo v bodoče gospodarilo z vašim občinskim premoženjem pošteno, ali nepošteno. Možje ste! Ne vdajte se! Brez strahu v boj! Vsako nasilstvo nam nemudoma naznanite! Poskrbimo za primeren kazni, in naj bo to tovarniški ravnatelj, ali Dimnik, ali krdorkoli.

+ Politična shoda. Jutri bodeta dva politična hoda. Eden bo v Prestranecu, kjer bo govoril dež. odbornik g. dr. Tavčar, drugi pa bo v Žireh, kjer bo govoril dež. poslanec g. Ribnikar.

+ Preska, 24. novembra. Nasprotniki samostojnega kmeta so povsod enaki. Lažje, farbajo, da je le kaj! Tudi pri nas delajo tako. Radi bi dosegli, da bi morala občina plačati »Društveni dom«, ker je pasiven in nepotreben. Ljudje božji, ali so domovi za to, da bi kaj donasali? Pomarančar naj telovadi s svojimi čuki in

Marijinimi devicami ter z drugimi backi na svojem, za svoje in po svoje, ne pa z običajnimi nakladi. Fajmošter bi nam rad utajil svojo nameno za zgradbo nove župne cerkve. Ne boš! Imamo dokaze! Tudi zadolžen škof išče denarne podpore. — Može! Ali nam bodo res gospodarili varovanci (ki imajo jeroba!) in njihovi, po pameti somišljeniki in svetniki? Poestniki, delavci! Pokažite, da ste moški, varujte sebe in vso občino brezsrčnih škodljivcev!

— Iz Cerkelj na Gorenjskem. V naši občini se bodo vršile volitve dne 6. decembra. Tako se je razglasilo pri cerkvi. Komaj je utihnil glas obče sluge, že se je vzdignila kaplanska družba s kimovci vred in šla iskati in pestit zapuščene vdove in izprešat iz njih na nesramen način volilne pravice s pretvezo: »Gospod bodo šli proč, če ne daš pooblastila; naklada bo višja; da ne mešo po večji tako, da bo župa pri Mrjani in Franci veljala že v nedeljo 15. v, če liberalci zmagajo.« Slišati je še mnogo neslanosti, s katerimi slepe in so slepili ubogo paro in med tem vtihotapili svoje Pepčke za občinske odbornike, ki še sedaj ne vedo, kaj je župan in kaj je župnik. Iz tega se lahko sklepa, kako se je godilo potem v obč. sejah. Od zadnjih občinskih volitev se je v občini Cerkelje mnogo premenilo in to je prisililo zavedne kmete, da so začeli misliti na predugačenje obče odbora in sklenili so voliti moške, ki bi znali varovati občinske koristi in bi ne dopustili, da bi občina tičala kakor sedaj do grla v dolgeh. Ljudski boljše katoliški dom, ki bo veljal z opravo gotovih stotisoč kron, če ne goldinarjev, visi še vedno med nebom in zemljo. Na to veliko hišo je obesil nepozabni kaplan Bešter par tukajšnjih kmetov z jokajočimi otroci vred za stražo katoliški posojilnici. Ker oba dva zapejlana kmeta namreč Petrič in Beljebar s celo družino nikakor ne zadostujeta in ker je dokazano, da se ta katoliški dom tudi do polovice ne bo obrestoval, nastane vprašanje: Kdo bo plačeval obresti in kapital? Volilci! Ako zmagata klerikalna stranka sedaj, ne bo nihče drugi plačeval, kakor občina. Potem pa »adijo, pa zdrava ostani...« Ko je kaplan Bešter odložil to kukavičino jajce, odkuril jo je, ker so se mu zdeli tla prevroča. Misli si je: Godljo naj kuhajo drugi. Dragi kmetje in volilci! Pomislite dobro, komu boste zaupali glas na dan 6. decembra, da ne bode bolela glava vas in še vaših potomcev vsled nepredvidnega glasovanja. Priporočamo vam: volite moške previdne in pametne, volite samostojne kmete. Ne volite podreptikov. Pregovor pravi: Kdor se s farji in z gospodo brati — nima pozneje s čim orati. Ta pregovor se čisto izpolnjuje. Za katoliškim domom hoče župnik tudi imeti novi farovž, kateri bi — če zmagata stranka farovža — veljal občino tudi dosti tisočakov, češ, le nesi, da postaneš tudi ti črn. Ptujim ljudem bi se z vašimi, v potu svojega obraza trdo zasluženi in pristradanimi groši zidale palače, vi boste pa v skrbih in dolgeh zdihovali in tarnali, za kar se vas pa ne bo nihče usmislil. Zatorej naj vam bo priporočeno: Vsi na volišče in volite s kmeti stranko, ki vas ne bo pustila na cedilu. Kakor se govori, bo v kratkem volilni shod kmetijske stranke pri J. Ahlinu v Cerklijah. Tako se boste otresli tujega jerebstva in obenem nevednih občinskih odbornikov.

— Idrijski klerikalni agitator Kanduž je pred občinskimi volitvami napravil na Gorah v občini Dole shod, kjer je pokazal vse svoje sposobnosti, ki si jih je pridobil v šestmesečnem zadružnem tečaju v Ljubljani. Lagal in obrekoval je tako nesramno, da je bilo celo klerikalcev sram tega klerikalnega petelina. Napredni občinski kandidati so mu bili sami oderuhi, nečistniki in kolikor je imel še takih lepih izrazov iz zadružnega tečaja. Zanimivo je, da si upa v času koruptivne klerikalne deželnozborske večine že vsak zakoten klerikalni agitator razpolagati z desetmilijonskim deželnim posojilom. Tako je to klerikalno revše reklo doslovno: »Če boderite volili pristaše S. L. S., boste dobili znatne podpore iz deset milijonskega posojila od dežele.« Torej zato si je napravila dežela ogromno posojilo, da bodo mogli klerikalni agitatorji s tem posojilom agitirati za klerikalno stranko. Ko se mu je namignilo od napredne strani, da je taka agitacija v nasprotju z zakonom v varstvo volilne svobode, je odvrnil, da je tudi deželni odbornik dr. Lampe na nekem shodu tako govoril. Te slučaje si treba naprednjakom dobro zapomniti, da ne bodo mogli klerikalni deželni odborniki tajiti pristranosti pri uporabljanju desetmilijonskega deželne- ga posojila. C. kr. rudniški pisar Kanduž je tudi trdil, da je napredni govornik na Sicherlovemu shodu v Črnem vrhu ušel s shoda. Ta grda laž

pač najlepše karakterizuje voditelja idrijskih katoliških abstinentov. Predzrost Kanduževa je zelo velika, da si upa trostiti po shodih največje laži in obrekovanja. Ali je mar Kanduž že pozabil, kako je izdajal uradniške tajnosti c. kr. rudniškega ravnateljstva v Idriji in potem krivdo valil na druge klerikalne tovariše? Res, lep eksemplar iz kroga idrijskih klerikalcev! Pozna se, da je iz prošle Oswaldove in Krekove šole.

— Občinske volitve v Doleh pri Idriji so se zaključile z lepo zmago naprednjakov. Naprednjaki so zmagali v drugem in tretjem razredu popolnoma, v prvem pa z dvema odbornikoma. Imeli bodo v novem občinskem odboru naprednjaki 14 odbornikov, klerikalci pa 4. Boj je bil izredno hud, ker so si klerikalci hoteli za vsako ceno osvojiti to napredno občino. Agitirali so dolgo časa pred volitvami in na dan volitve spravili svojega poslednjega moža na volišče. Idrijski klerikalci so poslali celo krdelo svojih agitatorjev na pomoč. Toda zaman je bil ves njihov trud in napor, zmagala je zavednost in samozavest probujenega kmečkega ljudstva, ki noče imeti nikakega stika s koruptivno klerikalno stranko. O klerikalnem terorizmu priča sledeče. Zavraščemu župniku Ferjančiču so njegovi napredni ključarji podpisali pooblastilo za napredne kandidate. To pa idrijskemu dekanu Arkotu ni bilo povšeči, zahteval je, da mora Ferjančič klerikalno voliti. Kaj se je zgodilo! Župnik Ferjančič je zadnji trenotek pred volitvijo odstavil napredne ključarje in imenoval za cerkvene ključarje klerikalne kimavce, ki so mu podpisali pooblastilo za klerikalne kandidate. Na zahtevo vladnega komisarja je komisija zavrnila obe pooblastili. To je lep dokaz, kako terorističnih sredstev se — služujejo klerikalci v veri, da se zakon v varstvo volilne svobode ne boče proti njim uveljavil. Od naprednjakov sta bila izvoljena v prvem razredu posestnika pl. Premerstein in Štefan Rejca, ki sta prejela po 33 in 34 glasov, dočim so klerikalci prejeli po 33 glasov. V drugem razredu so naprednjaki prejeli največ 55 glasov, klerikalci 51, v tretjem pa naprednjaki 131, klerikalci 125. Klerikalci so z gotovostjo računali, da proderejo v vseh treh razredih, pooblastilo jim je podpisala celo posestnica Katarina Kopše iz Idrije. No nič ni pomagalo. Klerikalci so si pri dolgi občini pošteno opekli svoje umazane prste in stvar dolskih naprednjakov bo, da si jih bodo tudi v bodoče. V to pa treba intenzivnega podrobnega dela med ljudstvom. Kot najmlajši odbornik je izvoljen posestnikov sin Štefan pl. Premerstein, ki ima poleg Rejca in Kunece največje zaslug, da se je odvrnil dobro pripravljen klerikalni naval na dolsko občino. Čujemo, da hočejo napredni odborniki izvoliti mladega agilnega pa odločno naprednega Premersteina za župana. Prav tako, delu in marljivosti čast in priznanje. Naprednim kmečkim volilcem, ki se niso strašili duhovskega terorizma in sladkih klerikalnih obljub, pa kličemo naprej v boju do popolne osvoboditve od grdih klerikalnih ljudskih izkoriščevalcev!

— Eseele odklanja vsako odgovornost za to, kar se je pri naših došlih godilo, ko je imela v naši deželi besedo narodno-napredna stranka, tako kriči večerajšnji »Slovenec«. Na to odgovorjamo: Nihče ne vsiljuje te odgovornosti klerikalcem. Narodno-napredna stranka je prav rada odgovorna za vse, kar se je godilo v naši deželi v času, ko je imela ona v njej besedo, zakaj dokazano je, da so se takrat povsodi spoštovalle pravice slovenskega jezika in so bile skoro vse važnejše uradniške službe v slovenskih rokah. In prav tako, kakor prevzema narodno-napredna stranka vso odgovornost nase za čas, ko je imela besedo v deželi, prav tako pa morajo tudi klerikalci nositi vso odgovornost na sebi za dogodke, ki so se dogajali na Kranjskem v času, ko so oni gospodarili, saj pravi večerajšnji »Slovenec« izrecno, da je za vse, kar se zgodi na Kranjskem, odgovorna tista stranka, ki ima besedo v deželi. Ker ima torej sedaj klerikalna stranka besedo v deželi, je jasno, da je ona, ne glede na to, ali je proti vladi v opoziciji ali ne — v faktični in resni opoziciji itak ni bila nikoli — odgovorna: 1. da je bil za finančnega ravnatelja mesto Slovenca imenovan Nemeč Kliment; 2. da se je ustanovila v Ljubljani samostojna nemška gimnazija; 3. da je bilo kreirano mesto nemškega deželnega šolskega nadzornika; 4. da je bil imenovan za predsednika ljubljanskega sodišča mesto Slovenca Nemeč Elsner; 5. da je bil imenovan za državnega pravdnika v Ljubljani Nemeč Lusehan; 6. da je bil imenovan za predsednika okrožnega sodišča v Novem mestu mesto Slovenca Nemeč; 7. da gospodari na ljubljanskem magistratu mesto slovenskega župana že pol-

drugo leto nemški vladni komisar; 8. da je prišlo v mastni občinski svet ljubljanski 7 Nemečev in 9., da je pravkar za predstojnika ljub. okr. sodišča mesto Slovenca imenovan Nemeč pl. Kondenhelm. Ali naj še dalje naštevamo dolgo vrsto klerikalnih grehov in zločinov? Ne bo menda potrebno, samo to še omenimo, da se ni čisto nič čuditi, ako pošilja vlada k nam same nemške uradnike, ko je klerikalni deželni odbor sam pravkar imenoval na eno izmed najvišjih mest v deželni službi za nadupravitelja v bolnici — Nemeč Nebenführerja! — Če torej klerikalci sami za eno najboljših mest v deželni službi imenujejo Nemeča, zakaj bi potem tudi vlada ne imenovala Nemečev na najboljša uradniška mesta v deželi?!

— Iz sodne službe. Cesar je imenoval deželno sodne svetnike Tomaža Cejnkarija v Mariboru, Antona Haiderja v Celovcu in Riharda Marekha v Gradcu za višjesodne svetnike na dosedanjih službenih mestih ter generalnega prokuratorja Karla Wilhelma za prvega državnega pravdnika v Gradcu.

— Odlikovanje. Predelavec v praharni v Kamniku Fran Gams je dobil srebrni zaslužni križec.

— Tisti »Jutrov« nadmladenič, o katerem smo zadnjič izpregovorili, ni »Jutrov« gledališki kritik, kakor so nekateri, ki »Jutra« niso brali, mislili. Naprošeni, konstatiramo to, da ne bo kake zamenjave.

— Vrsta tukajšnjih porotnih obravnjav. Dne 27. t. m. Anton Špenko iz Vodice in France Brolih v Tupalcih. V obeh slučajih uboj. — Dne 28. t. m. Jože Jančar iz Zahriba. Anton Kane iz Preserja oba zaradi zažiga. — Dne 29. t. m. Janez Kalan iz Zgor. Besnice, zaradi težke telesne poškodbe. Ana Kranjc iz Vodmata in Marija Klančar zaradi hudega goljufije. — Dne 1. decembra t. l. tiskovna pravda proti Ivanu Štefetu.

— Našo domačo industrijo podpirati je važna dolžnost vsakega pravega Slovenca, vsake zavedne Slovenke. Jasno je, da bomo kot narod napredovali le tedaj, če bomo poleg drugega imeli dobro razvito svojo trgovino, kajti le tedaj bomo mogli uspešno konkurirati s sosedi. Isto velja o trgovini. Med našimi industrijalnimi podjetji zavzema gotovo eno najodličnejših mest Kolinska tovarna za kavne primesi, ki je podjetje združenega našega trgovanja. Če torej kupujemo izdelek te tovarne, Kolinsko kavno primes, podpiramo s tem domačo industrijo in obenem nase je Kolinska kavna primes najzbornejši kavni priradek, in je že s tega stališča priporočljivo jo kupiti.

Sankeijoniran deželni zakon. Cesar je sankeijoniral z dnem 16. novembra t. l. deželni zakon, sklenjen v seji deželnega odbora z dne 18. februarja 1911, s katerim se dovoljuje mestni občini Postojno za leto 1911 pobiranje 1-22% doklade od vseh neposrednih davkov ne izvzemši osebnih dohodarine in davka od plače pri višjih službenih prejemkih v smislu člena II. zakona z dne 24. junija 1898. d. z. št. 33, t. j. plačarine od službenih prejemkov dvornih, državnih, deželnih in javnih skladovnih uradnikov ter od službenih prejemkov dušnih pastirjev, oziroma njihov kongruje v davčni občini mesta Postojne.

Tatvina. V soboto zvečer, 18. t. m., je bil trgovcu Jos. Lauriču na Glincah ukraden velik moški zimski suknjič, ki je visel pred trgovino. Bil je zelenkaste barve s širokimi progami, križasto podlago ter je imel ovrtnik iz kožuškovine. Ker se je stojalo našlo v bližini, je tat skoraj gotovo iz domačega okoliša. Ako bi bilo komu kaj znano o tej tatvini, naj isto takoj naznani orožnikom na Viču ali pa v trgovini zgoraj imenovanega.

Smrtna nezgoda. Pretekli terek popoldne se je peljal pri posestniku Sušniku v Potoku uslužbeni 43letni hlapec Martin Kuhar iz Zavrha v občini Gozd s težko obloženim vozom iz Črne v Potok. Med potjo se je voz prevrnil in Kuhar je prišel pod voz ter dobil take poškodbe, da je kmalu nato umrl.

Izostala maša. V nedeljo je kranjski dekan Koblar oznanil v Kranju, da bode v Čirčičah (väs blizu Kranja) v sredo, to je dan pred volitvami, maša. Ljudstvo je na dvakratno običajno zvonjenje prihitelo v cerkev, čakalo in molilo pol ure, a dekana ni bilo. Ker je bilo ljudem slednjič čakanje le preneumno, so odšli. Zunaj so pa možakarji uganili, zakaj tehanta ni bilo. Imel je opravila z agitacijo v Kranju, pa je pozabil na mašo. Sedaj se pa norčujejo, da je klerikalna stranka vsled tega propadla, ker je tehant pozabil na mašo.

S Police pri Višnji gori se nam piše: Veliko let je pri nas županil v popolno zadovoljnost vseh občanov Ivan Skubic, posestnik in trgovec. Zbog pravičnega in vestnega urado-

vanja v občinskih zadevah, je bil vobče priljubljen in je bil tudi pri c. kr. uradih na glasu kot eden najboljših županov v okraju. Poleg svojega uradovanja pa je imel to strašno napako na sebi, da se je drznil misliti po svoje ter ni hotel za vsako malenkost iskati si dovoljenja in navodila iz farovža. Zato pa tudi ni bil več sposoben za župana in je bil po zahrbtni agitaciji prejšnjega župnika Pipana izvoljen županom pristni klerikalec, ki je iskal za vsako malenkost župnikovega nasveta; nekaj pa se je vendar moral zameriti, da ni še nadalje ostal na županskem stolu. — Prišel je na Polico sedanj župnik. Bili smo ga vsi prav veseli, ker se nam je kazal vobče prijaznega in koncilijantnega duhovnika. Ko so se bližale občinske volitve, je začel župnik sistematično agitirati — ne ve se iz kakega vzroka — proti vsem, le količak zavednim in zmožnim možem ter je spravil v odbor najneznatnejše možiceljne, ki so potem izvolili izmed sebe župana - analfabeta, ki še svojega imena pravilno podpisati ne zna. Da so na dan volitve odborniki ja sigurno izvolili do kosti klerikalnega župana, prihitel je v to svrhu znani višnjegorski župan, Tone Perko, z nekim delomirnim čevljarjem — menda svojim prvim svetovalcem — župniku na pomoč. Ker se je Perko prelevil v najstrašnejšega klerikalca, mu ni štetil v greh ta preobrat, saj je bil iz znanih vzrokov v to prisiljen; da bi se pa še nadalje brez potrebe, kakor podrepna muha usiljeval v občinske zadeve sosednjih občin, bilo bi pač potrebnije, naj skrbí rajši za vzgojo štirih nepreskrbljenih, nezakonskih otrok, s katerimi ga je osrečila njegova krepostna in milostna boljša polovica. Kakor se sliši iz Višnje gore, tudi gg. uradniki temu nadutemu mestnemu županu niso posebno pri srcu; baje se jako neotesano in ošabno vede proti njim. Naj bi vendar pomislil, kako žalostne posledice lahko nastanejo za Višnjo goro — osobito pa še za nas oddaljene občane, — ko bi se po nepotrebnem spletkarilo proti mirnim in vsega spoštovanj vrednim uradnikom.

Iz Zagorja ob Savi. Za naše občinske volitve, katere se vrše pozitivno dne 3. decembra t. l. v prostori »Sokolskega doma«, se vsestransko pridno agitira. Posebno naše črne brate skrbí, kaj da bo in mučijo se na vso moč, da bi kaj dosegli. Čuje se celo od več strani, da nas poseti na dan volitve sam prevzvišeni ljubljanski škof. Koliko je na tem istine, se še ne ve, pa tudi ne, čemu nas hoče škof nadlegovati. Morda samo zato, da bode peljal na volišče vse naše Čuke in njih privrženice. Tudi nas žene radovednost. Kaj pa je s Ciril-metodovo podružnico, gospod novi predsednik. Ali bo spala spanje večnega. Želja naša bi bila, da se tudi ta prebudi iz dolgega zimskega spanja. Kaj je s storjenimi obljubami na zadnjem občnem zboru?

Elektrodiograf »Ideal«. Spored za soboto 25. nedeljo 26. in ponedeljek 27. novembra: Popoldanski spored: Boksanje in rokoborba v Glimmi. (Športni in naravni posnetek.) V globočin prepada. (Drama.) Da bi mogel staviti. (Zelo komično.) Jakobovi škornji. (Krasen koloriran bulgarski prizor.) Luka odpelje Rozalijo. (Zelo komično.). — Danes in še dva dni predvaja se pri večernih predstavah velikanska, senzacijska detektivska drama »Dr. Gar el Hamma, Orientalec«. To je eden najboljših filmov sezije in prekaša vse dosedaj pokazane. Posebno zanimiv je skok detektiva raz mostu na vozeči se vlak. — Slika je od konca do kraja zanimiva in se priporoča v obilen obisk.

Areteacija. Snoči so aretirali na Glincah pri tamošnjem posestniku cirkusa zaposlenega hlapca Alberta Grineja, ker je mlinarju Matiji Poljanšku iz Bokale v prepiru prizadel več precej težkih poškodb.

Navihanka. Večraj je prišla v neko trgovino na Starem trgu neka okolu 35 let stara ženska ter si nabrala več blaga. Ker ni imela dovolj denarja, je rekla da naj blago toliko časa pridržijo, dokler ne pride nazaj z denarjem. Po njenem odhodu so pa opazili, da so z neznanjo izginile tudi ženske hlače. Da jo zastoj pričakuje, je razumno.

Delavsko gibanje. Večraj se je z južnega kolodvora odpeljalo 35 macedoncev, 10 Hrvatov in 3 Slovenci, nazaj je prišlo pa 15 Hrvatov.

Izgubila je nčenka Anica Slanovečeva črn dežnik. — G. Marija Berdajsova je pred 4 tedni pozabila v neki trgovini zavoj različnega blaga.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal G. Janko Garvas, nadučitelj v Krmini, z neke svatbe v Sežani 10 kron, s svatbe veleposestnika in vr-

lega rodoljuba v Krmini g. Anton Erzetica, pa 3 K s čestitko: Ciril in Metod naj srečo da, zato 35 kron'ce darovanih ima. Zenin Tone naj dolgo živi, nevesta Justa se z njim veseli! Mi svatje pa želimo še, da b' dobro vse izteklo se!

Gosp. dr. Iv. Dimnik, odvetnik v Krškem, je poslal družbi iz neke kazenske poravnave 10 K. Hvala!

Ciril-Metodova podružnica v Zatičini bo imela dne 3. decembra ob 3. popoldne pri Hrastu na kolodvoru svoj občni zbor.

Društvena naznanila.

Velika vseslovenska čitalniška slavnost v Ljubljani. Kakor smo v našem listu že poročali, praznuje »Narodna čitalnica ljubljanska« v soboto, dne 6. januarja 1912, na dan Sv. Treh kraljev, svojo 50letnico, zruženo s proslavo vsega čitalništva na Slovenskem, kulturne institucije, ki je bila ob političnem rojstvu Slovencev eminentnega pomena. Zato bo tudi značnej vse prireditve imel na sebi nekaj slovensko-narodnega in bo kazal napredek slovenstva tekom zadnjih 50 let. Slavnost bo obstajala dopoldne v slavnostnem zborovanju slovenskih čitalnic in bralnih društev, ter drugih narodno-kulturnih društev in zavodov; popoldne bo v slovenskem deželnem gledališču slavnostna predstava; zvečer pa v »Narodnem domu« velik narodni ples. — Ta prireditve, ki je bila že ob prvi napovedbi sprejeta z veseljem, bo združila Slovence vseh pokrajin in zastopnike vseh čitalničnih in bralnih, kakor kulturnih društev, sploh na proslavo našega prosvetnega napredka.

Pevsko društvo »Zarja«. V nedeljo, 26. t. m., priredi v Rožni dolini pri G. Gašperlinu zabaven večer s petjem in igro »Štirje regrutje«, na katerega vabi vse prijatelje društva. Vstop prost. Začetek ob 7. zvečer.

Narodna čitalnica v Kranju priredi jutri, v soboto zvečer ob pol 9., zabavni večer s plesom. Najprej burka v dveh dejanjih: »Išče se odgojnik«, nato prosta zabava in ples.

»Sokol« v Cerknici priredi letos Miklavžev večer pri Sterglecu. Ker bo nastop Miklavža in njegovega spremstva vseskozi impozanten, opozarjamo starše na to prireditev in vabimo k mnogobrojni udeležbi. Miklavž pride na zemljo ob 8. Vstop prost.

Akad. društvo slov. veterinarjev na Dunaju priredi v sredo t. j. 29. t. m. v restavraciji »Heilige Dreifaltigkeit«, III. Ungargasse 27 (»Sv. Trojica na Kostanjeveci«) III. redni občni zbor (za gruden) z običajnim dnevnim redom. Začetek točno ob polu 8. zvečer. Slovanski gostje dobrodošli!

V četrtek dne 30. t. m. se vrši v Pragi veliko manifestacijsko zborovanje praškega dijaštva za ustanovitev slovenskih stolic na češki univerzi v Pragi. Na zborovanju govori tudi državni poslanec dr. Vladimir Ravnihar.

Prosveta.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes, v soboto zvečer, se pojeta pri navadnih cenah vstopnine Parmova opera »Ksenija« z gđno. Šipankovo, gđno. Thalerjevo, gosp. Kramperjo in g. Novakom v glavnih vlogah, nato operna noviteta »Suzana tajnost« Ermana Wolf-Ferrarija (drugič za nepar-abonente). — V nedeljo popoldne ob 3. pri zelo značajnih cenah Gilbertova opereta »Sramežljiva Suzana« (izven abonementa; za lože par) j gđno. Thalerjevo, go. pl. Foedranspergovo, g. Iličičem, g. Horskim in g. Povhetom v glavnih vlogah. Zvečer ob pol 8. gostuje gospa Aninka Kramperova v Smetanovi komični operi »Prodana nevesta«. Predstava se vrši izven abonementa; za lože par). Glavne vloge pojo ga. Anika Kramperova (Marinka), g. Fr. Krampera, g. Horsky, g. Križaj in g. Novak. — V terek operetna noviteta »Ples v oeprik« (za nepar-abonente). Dejanje se godi v Parizu in sicer 1. in 3. dejanje v hiši pariškega veseljaka, 2. dejanje pa na plesu v operi, kjer se vrši maskarada. Dve soprogi dasta svojima lahkoživima soprogoma rendezvous; ker sta v rožnatih dominih, ju soproga ne spoznata. Poredna hišna (v enakem domini) pa ima obenem za norca zaljubljenega kadetka. Troje rožnatih enakih dominov zmeša troje mož, da so ljubosumni drug na drugega, končno pa možki osramočeni in žene se jim rogajo. Glavne vloge pojo gđna. Thalerjeva, ga. pl. Foedranspergova, ga. Iličičeva, gđna. Vera Danilova, ga. Bukšekova, g. Iličič, g. Horsky in g. Povhe.

25letnica igralke Avguste Danilove. Spočetka decembra t. l. slavi gospa Avgusta Danilova 25letnico svojega igralskega delovanja. V

Ali imate bolečine?

Od revmatizma, od protina, glavobola, zobobola? Ali ste si po prepihu, prehlajenju kaj nakopali? Poizkusite z bolečine tolažečim, zdravilnim, krepčujočim Fellerjevim fluidom z znakom „Elzafluid“. To ni samo reklama. Tucat za poizkušnjo 5 kron poštnine prosto. Izdelovalec samo lekarnar Feller v Stubici, Elzin trg stev. 238 na Hrvaškem.

igralske vrste je stopila kot gđena. Gostičeva leta 1886. ter je torej igrala še zadnjo dobo v pogorelem deželni gledališču na Kongresnem trgu. Takratni deželni odbor, ki je bil po večini nemški, je od leta 1883. nadalje odredil, da smejo Slovenci igrati le dvakrat na mesec, a še zaradi teh dveh dni se je moralo Dramatično društvo poprej pogajati z vodstvom nemškega gledališča. Dne 17. februarja 1887 pa je deželno gledališče pogorelo, z njim vred pa so pogorele pravice nemških posestnikov lož in vse velike predprave mogočnega kranjskega nemštva. Dramatično društvo se je preselilo v stare čitalniške prostore ter je tam do decembra 1892 prirejalo svoje predstave. V dobi od 9. januarja 1887. do decembra 1892 je društvo priredilo v čitalnici 154 predstav in »besed«, torej povprečno 30 predstav in besed v sezoni. Vodstvo je imel faktično gosp. dr. Jesip Stare; režijo je imel gosp. Ignacij Borštnik, ki je začel igrati že leta 1882. ter je leta 1886. po starosti slovenskih igralcev diletantov Josipu Gecelju (Kocelju) prevzel tudi večino režiserskih poslov ter je bil tudi učitelj gojencev in gojenk dramatične šole. Gđena, Gostičeva, kasneje gospa Danilova-Cerarjeva, se je torej izobrazila v tej — čitalniški — dobi ter je bila pri otvoritvi novega deželnega gledališča leta 1892. že spretna igralka. Od začetka doslej je igrala karakterne, ljubimске in heroične vloge, v veseligr, drami in v klasičnih tragedijah, da, celo v operi. Uporabna je bila torej za vse.

»Slovenska Matica« opozarja in prosi, da bi ji p. n. gg. poverjeniki nemudoma poslali imenike in udino. Nadalje prosí vse lanske ude in vse tiste, ki šele mislijo stopiti v krog Matičarjev, naj se takoj prijavijo in pošljejo udino. Drugi del Letopisa za 1911. leto, kjer izide imenik Matičnih udov, pojde te dni v tiskarno. Da bo imenik popoln, naj se oglasi takoj vsak, ki hoče biti kot član Matic v njem tiskan. Za leto 1911. izide osem knjig in sicer: 1. Zbornik, 2. Knezoza knjižica (II. del romana »Bramboveci«), 3. Zabavna knjižnica (s spisom Ks. Meška itd.), 4. Hrvatska knjižnica (roman »Tudjina«), 6. Slovanski jubileji in spomini, 7. Narodne pesmi in 8. Letopis za 1911. — Vse knjige so že do malega gotove. Naglo se je razvijala ter vstrajno napredovala. V Trstu je bila v sezonah 1908/9 in 1909/10 prva igralka in režiserka. Poleg Antona Danila (od leta 1877.) in Antona Verovška (od leta 1886.) je danes Avgusta Danilova najzvestejša igralka našega gledališča. Igrala je po nešteti slovenskih odrih ter je znana tudi v Zagrebu, kjer je gostovala z velikim uspehom.

Izpred sodišča.

Kazenske razprave pred okrajnim sodiščem.

Nemška olik. Bilo je na večer Komarjeve nedelje, ko se je po noči vračala iz Siške večja družba slovenskih gospodov iz Ljubljane vesela domov. Med družbo je bilo tudi nekaj priznanih dobrih pevcev, ki so znani ljubljanskemu občinstvu iz raznih društvenih veselic. Slovenec rad poje in tako so zapeli tudi ti izletniki po poti par pesmic. Če je bilo to prav ali ne, pustimo na stran, gotovo pa je, da takega plačila kot kakšni pijani razgrajči niso zaslužili. Sredi Siške se je nenadoma odprlo nad njimi okno v stanovanju uradnika H. Topola, ki je uslužben pri ljubljanskem podružnici nekega dunajskega pogrebnege zavoda. Vsula se je nanje ploha psokv in Topol kot njegova soproga sta tekmovala v zmerjanju. Klici: »Schon wieder diese verfluchten Krainer! Diese windischen Hunde!« so se razlegali glasno v noč. Družba je tožila Topola in njegovo soprogo. Pri večerajšnji obravnavi pred tukajšnjim sodiščem sta seveda oba obdolženca krivdo zanikala. Toda bilo je preveč prič, ki so slišale te surove psokve. Posebno hud je bil Topol, češ, da se mu za malo zdi, da bi bil zaradi Slovencev obsojen. Sodišče je spoznalo oba obdolženca za kriva prestopka razžaljenja časti in obsojilo vsakega na 10 K kazni in v povračilo sodnih stroškov.

Razne stvari.

* **Grozna železniška nesreča na Francoskem.** Iz Saumurja poročajo: Ženijskim vojakom se je posrečilo rešiti popotnike ponesrečenega vlaka, ki so zlezli na stredo nekega vagona. — Do večerj opoldne so izlekli dvajset mrtvecev. Najbrže je še kakih štirideset mrtvecev v valovih. Nesrečo je zakrivil železniški čuvaj pred mostom. Most se pa baje že ponoči podrli, vendar se pa čuvaj ni zadosti brigal za to. Nadalje trde, da so inženirji že opeotavano opozarjali ravnateljstvo državne železnice, da je most v jako nevarnem stanju. Glavno krivdo torej nosi ravnateljstvo, ki ni hotelo mostu popraviti.

* **Novi krakovski nadškof.** Cesar je imenoval za nadškofa v Krakovu kanonika Adama kneza Sapieho.

* **Čin zablaznele matere.** Z Dunaja poročajo: V Nikolsdorferstrasse št. 28 je 33letna krznarjeva žena Josipina Bydlinska prerezala z britvijo svojima obema otrokoma vrat, na kar je tudi sama sebe na isti način umorila.

* **Velik požar v Bosni.** Mesto Visoko v Bosni je skoraj popolnoma pogorelo. Zgorelo je čez petsto objektov. Zgorela je tudi neka ženska.

* **Vladna pomoč sarajevskim siromakom.** Iz Sarajeva poročajo: Vlada je prepustila sarajevskemu občinskemu svetu velik gozd v izmeri 400.000 kvadratnih metrov v to svrhu, da razdeljuje les med občinske reveže.

* **Škandal na Ruskem.** Grof Witte obdružuje v časopisju bivšega trgovskega ministra Timiriaseva, da je zaupniku Gaponu, nekemu anarhistu, daroval iz državne blagajne 30.000 rubljev, vsled česar je moral demisionirati. Razkritje vzbuja veliko senzacijo.

* **Po nesreči ustrelil svojo mater.** Iz Darmstadta poročajo: Enajstletni sin slikarja Denserja je v šali pomeril s puško na svojo mater. Naenkrat se je puška izprožila in žena se je v glavo zadela, mrtva zgrudila.

* **Velik škandal v Parizu.** V zadnji ravnateljstva časopisa »Lanterne« so aretirali tvorniškega ravnatelja Allarda. Preiskovalni sodnik je poklical Allarda v svojo pisarno, kjer ga je konfrontiral z dečki v starosti od 13 do 20 let, ki so ponovili svoje obdolžitve. V preiskavi je tudi neka dama, ki je zelo bogata in ki ima v Bois de Boulogne palačo. Dama je s posredovanjem neke trgovke s človeškim mesom vabila mlade deklice in mlade gospode v svoje stanovanje na čaj, kjer so imeli potem divje orgije. Do zdaj je 40 oseb zapletenih v ta škandal.

* **Na smrt obsojeni milijonar.** Guverner Manu ameriške države Virginia je na smrt obsojenemu milijonarju Henry Beattyju sporočil, da mu za en mesec podaljša življenje, če prizna svoj zločin. Beatty je to sporočilo vzel na znanje, ne da bi bil vznemirjen, in je prosil za kratek rok, da se premisli.

* **Velika eksplozija.** Iz Liverpoola poročajo: V neki tovarni za olje tropine je bila velika eksplozija. Pri tem je bilo triinšestdeset oseb usmrčenih, 75 pa ranjenih.

* **Vsled draginje manj porok.** Na Nemškem se je v poslednjih letih življenje splošno podražilo, dočim se pa dohodki niso temu primerno zvišali. To je veselje do ženitve zelo zmanjšalo. Leta 1906 je prišlo na Nemškem na 1000 prebivalcev povprečno 82 porok. Do leta 1909 se je zmanjšalo to število do 77 na 1000 prebivalcev. Splošno je bilo več porok v industrijskih krajih nego v poljedelskih. Tako je prišlo na tisoč prebivalcev v Berlinu 98, na Saškem 8, v Hamburgu 85 porok. Da bodo podatki za leto 1911 še slabši, je z ozirom na letošnjo veliko draginjo razumljivo.

* **Zastrupljenje s plinom.** Budimpešta, 22. novembra. V cementarni Jos. Wallyja v Giselinu ulici, kjer prenočujejo tvorniške delavke, so dobili danes 18 delavk nezvestnih. 14 delavk se je zopet zavedlo, dočim so morali štiri prenesti v bolnico. Njihovo stanje je zelo opasno. Delavke so, predno so legle spat, naložile v peč premoga. Vsled plinov so bile potem omamljene.

* **Policijski psi v Louvru.** Od onega časa, ko se je izgubila iz Louvra dragocena slika »Monna Lisa«, je v tej palači nov upravitelj, ki je jako skrben in ki jako natančno izpolnjuje svoje dolžnosti. Kot pomoč ima dva izvrstna policijska psa. Pred kratkim, ki je ponoči inspiciral sobane Louvra, so bili policijski psi nenavadno nemirni. Upravitelj jih je zastoj miril. Končno je bil prepričan, da mora biti neke skrivne krivde, ki namerava morda ukrasti iz Louvra kako dragocenost. Izpustil je pse, ki so začeli divjo gonjo po velikih sobanah. Upravitelj za njimi z revolverjem v roki. Končno so se psi ustavili. Bil je prepričan, da so njegovi psi vjeli tatu. Ko je pa prišel k psom, je videl, kako so grizli ubogega domačega zajčka, ki se je zatekel v palačo — kako, se ne ve.

* **Glavni dobiček in ločena žena.** Glavni dobiček loterije lanske svetovne razstave v Bruselju je dobil nočni čuvaj premogokopa v Charleroi. Srečni mož se imenuje Depasse. Dobiček znaša pol milijona frankov, po odbitku 10% davka 450.000 frankov. Se vedno dovolj, samo da je to gotovo. Imetelj dobička pa zalibuje nima drugega v rokah, nego samo svojo srečko. Ko je šel v spremstvu svojega zeta v Bruselj, da bi si dal dobiček izplačati, so gospodje pri loterijski blagajni zmajali z glavo. »Obžalujemo, gospod Depasse, toda za zdaj vam ne moremo ničesar izplačati. Vaš dotike so zadržali.« — »Kako to, kdo?« — »Vaša žena, go-

spa Depassejeva.« Ostra kletvica je sledila temu. Od svoje žene, ki mu še nikdar ni storila ničesar dobrega, je že deset let ločen. Ko je vest o dobičku izšla v časopisih, je bila njegova žena prva, ki se je oglasila ter zahtevala »svojo« polovico v znesku 225.000 frankov. Ker je pa od svojega moža ločena vsled svoje krivde, je zadeva sporna. Vsled tega si uprava loterije odbrži dotike toliko časa, da bo rešena tožba, ki jo je moral Depasse vložiti proti temu, da mu niso hoteli izplačati dobljene srečke.

* **Pes rešil 200 ljudi.** Kapitan ponesrečenega parnika »Jockey« je pripovedoval po poročilu nekega mornariškega časopisa o čudoviti rešitvi ljudi na njegovi ladji. Vse te ljudi je rešil njegov pes, novofundlandec. Ta razumni pes, »Cesar« po imenu, je rešil kar 200 oseb, ki so bili na potopljeni ladji. Parnik »Jockey« je pred par tedni zadel ob skalovje v St. Shootu. Vsled velikanskega valovanja ljudje niso mogli priti v rešilne čolne ter se prepeljati na kopno. Končno se je vendar posrečilo priti štirim mornarjem na obrežje. Na čolnu so imeli vrh, s pomočjo katere naj bi se rešili ljudje na parniku. Komaj so mornarji dosegli obal, je valovje odneslo vrh. Drugemu rešilnemu čolnu se pa navzile vsemu trudu ni posrečilo priti do obrežja. In tako so bili vsi ljudje v največji nevarnosti, da se vsak trenotek potope. Tedaj je pa prišel kapitan Radway na rešilno misel, izvesti rešitev s pomočjo svojega novofundlandca. Konec vrvi je privezal psu okoli vratu. Kakor hitro je pes začutil vrh okoli vratu, je z veseljem lajanjem skočil v morje. Tri četrte ure se je »Cesar« boril z valovjem. Končno je pa vendarle priplaval do obrežja. Ljudje na kopnem so potem s pomočjo vrvi potegnili parnik bližje obrežju v mirnejšo vodo, nakar so vsi na ladji lahko se rešili. Nek bogat Američan, ki je bil na ladji med potniki, je izročil kapitanu 25.000 dolarjev, s katerimi naj skrbno preživlja nemega rešitelja 200 ljudi.

* **Ob dolgih zimskih večerih** si vsakdo želi udobno meblanega stanovanja. Najbolj praktično pot v doseg tega cilja kaže novi, bogato ilustrovani album za notranjo dekoracijo firme zaloge preprog in pohištva S. Schein, c. in kr. dvorni in komorni dobavitelj, Dunaj, I., Bauernmarkt 10—14. Ta album se pošlje sklicevaje se na naš list gratis in franko.

* **Poročila iz bolnice** usmiljenih bratov v Lineu omenjajo: Pri različnih boleznih v spodnjem delu telesa se je z jako dobrim odvajajočim učinkom uporabljal naravna »Franc-Jozefova grenčica«. Ta »Franc-Jozefova« voda zasluži tedaj pozornost vseh zdravnikov.

Telefonska in brzojavna poročila.

Pomnoženje posadk ob italijanski meji.

Dunaj, 25. novembra. Vsled pomnožitve vojaških posadk ob italijanski meji bodo s spornladjo ustanovili štiri nova brigadna poveljstva in sicer: eno v Gorici, ki bo imelo potem dva brigadna poveljstva, in po eno v Tridentu, Bozenu in Brunecku na Tirolskem. V vojaških krogih zatrdnjujejo, da obstoja tudi načrt za novo korno poveljstvo na jugu. S tem bi stopilo vprašanje Ljubljane kot sedež kornega poveljstva zopet v ospredje.

Železničarsko vprašanje.

Dunaj, 25. novembra. Ker so se večerajše konference pri ministrskem predsedniku glede železničarskega vprašanja zaključile prav ugodno, sodijo parlamentarni krogi, da pridejo predlogi za zvišanje železničarskih plač in za ugotovljenje razmerja pogodbenih državnih uradnikov in delavsko vprašanje že koncem prihodnjega ali temu sledečega tedna pred parlament.

Italijansko mornarica streljala na avstrijsko ladjo.

Dunaj, 25. novembra. Iz Pariza poročajo listi, da so italijanske vojne ladje streljale pri otoku Kefalenija na ladjo »Martha Washington« Avstro - Amerikane, ki je imela na krovu 241 mož posadke in 2042 potnikov ter je bila pod kapitanom Tsara na poti v New York. Le po naključju ladja ni bila zadeta. Dunajska pisarna »Austro - Amerikan« o tem nima nobenega poročila.

Njegušove krogle.

Dunaj, 25. novembra. V zbornici so danes vse štiri lknje, ki so jih napravile Njegušove krogle, obdali z medenino z napisom: 5. oktober 1911 — v večem spomin na atentat.

Pomoraka nesreča pri Rovinju.

Trst, 25. novembra. Kavarnar Hercules Savaroni in njegov sin sta se edina izmed pasażirjev rešila s parnika »Romagna«. Kapitan Teranta se je brez uspeha trudil napra-

viti mir. Mornarji so bili popolnoma brez glave, ker so potniki neprestano begali po ladji. Tako je prišlo, da so od potnikov skoro noben ni rešil. Utonilo je baje 63 ljudi. Danes zjutraj o parnikih »Pelagossa« in »Bilinski« še ni bilo nobene vesti. Dvomljivo je, če sta mogla rešiti še kako človeško življenje.

Trst, 25. novembra. Dosedaj so mogli konstatirati imena le dveh ponesrečenecv parnika »Romagna« in to ste dve dami iz Rovinja. Parnik je imel le en rešilni čoln, v katerim se je rešilo deset mornarjev. Šele po osemurni blodnji jih je sprejel parnik »Tirol« avstrijskega Lloydja na krov.

Bolgarska in Balkan.

Sofija, 25. novembra. Narodno sobranje je nadaljevalo debato o prestolnem govoru. Ministriški predsednik Gešov se je baval z zunanjo politiko ter povdarjal, da je Bolgarska prijateljica miru na Balkanu, da je pa predpogoj vsakemu zblizanju: Balkan Balkancem! Dolžnost Turčije je pacificirati Makedonijo, ker le na ta način je mogoče doseči trajno prijateljstvo med balkanskimi narodi.

O električnem stolu.

London, 25. novembra. Iz New Yorka poročajo, da so večeraj usmrtili v električnem stolu milijonarja Beattyja, ki je umoril svojo ženo. Neposredno pred svojo smrtjo je priznal svoj zločin.

Hmelj.

Norimberg, 25. novembra. 300, 400 zelo trdno, za 5 više.

Italijansko-turška vojna.

Vprašanje Dardanel.

Carigrad, 25. novembra. V diplomatskih krogih zatrdnjujejo, da Italija ne sme upati, da doseže s svojo akcijo v Dardanelah kak uspeh. Položaj je veletkritičen in bo zlasti prihodnji teden prinesel zelo važne dogodke.

Dunaj, 25. novembra. V tukajšnjih diplomatskih krogih se zatrdnjuje, da se pripravljajo med velesilami keraki za intervencijo v prosep miru. Turčija pa hoče privoliti v mir samo pod pogojem, če Italija pripozna suvereniteto Turčije nad Tripolitanijo. Zlasti Rusija in Avstro-Ogrska pritiskata na Italijo, da ničesar ne podvzame proti Dardanelam, ker s tem ne škoduje samo Turčiji, marveč vsem velesilam, ki imajo trgovinski promet skozi Dardanele.

Carigrad, 25. novembra. V turških krogih zatrdnjujejo, da Italijani najbrže ne bodo blokirali niti azijske obali. Vkljub temu utrjuje Turčija vse malazijske postojanke.

Pariz, 25. novembra. »Petit Parisien« poroča iz baje dobrega vira, da se je Italija odrekla svojemu namenu blokirati Dardanele.

Omajana trozveza.

Dunaj, 25. novembra. V diplomatskih krogih presojaajo razmerje med Avstro-Ogrsko in Nemčijo na eni, in Italjo na drugi strani zelo pesimistično. Vedno bolj se utrjuje prepričanje, da grozi trozvezi konec.

Na afriškem bojišču.

Milan, 25. novembra. »Avanti« poroča iz Tripolitanije, da so se Turkom pridružile nove arabske čete in da nameravajo Turki v najbližjem času napasti italijanske posadke. »Tribuna« pristavlja, da se je Turkom posrečilo zgraditi brzojavno zvezo med Tripolitanijo in Carigradom.

Carigrad, 2. novembra. Iz Benghasije poročajo o boju med Turki in Italijani, v katerem so bili Italijani premagani in so se morali umakniti.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali za:

»Ciril-Metodovo družbo« Viktor Magajna, Divača K 2630 (i. s. K 16) — od nedeljske veselice in K 1030 nabral g. Franc Dovgan po veselici) in »Sprava« na dveh voglih pri »Pajnu« K 4.— Skupaj K 3030.

»Dijaško podporno društvo« »Radogaja«. Tomažin Jos. viš. pošt. ofic. v Novem Mestu K 15.—, zbrano od opoldanskega omizja pri »Tučku«, mesto venca v časten spomin umrlemu delžnosodnemu svetniku dr. Ed. Volčiču, najmarljivejšemu nabiralcu članov za to društvo in njega pospešavatelju v Novem mestu.

»Za ubogega delavca Peterkoviča« (v Ljubljani, Poljanska cesta 8.) Rihar, Lovrana K 2.—, omizje v »Unionu« K 5.—, in »Caliope in Danilo« K 2.—. Skupaj K 9.—.

Društvo »Domovini« je daroval g. dr. Danilo Majaron, odvetnik in predsednik društva »Pravnika«, namesto venca na krsto blagopokojnega svojega prijatelja in zvestega sodnika dr. Volčiča znesek K 30.—.

Živel nabiralci in darovalci!

Jezni odsek »Ljubljanskega Sokola«

Načelstvo.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem žganju in soli« dokazujejo ušesni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot boleti utečujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 2.— Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na Dunaju, Tuchlauben 9. V zalozhah po deželi je izrecno zahtevati Moll-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

s francoskim žganjem Brázay

odstranjuje grapavost kože in ohranja nje finost in gladkost. — Dobiva se povsod.

Jvan! Vrni se! Vse je odpuščeno!

Če sem te s tem tudi zelo razžalila, ker si prelomil svojo obljubo, da ne boš več kadil, ti vendar ne morem biti več huda, odkar vem, da so bile le stročnice »Abadie«.

Tvoja zvesta

Marija.

P. S. Tudi jaz kadim samo stročnice »Abadie«.

Ugoden božični nakup. Trvdka V. J. Havliček in brat, kopališče Podbrady (Češko), slavno znana izvozna firma modnega in rokodelnega blaga prodaja za božič po znižani ceni in pošilja, ob sklicevanju na naš list, zbirko vzorcev damskega in moškega blaga, namiznih in kavnihi garnitur, žepnih robcev, brisač, Havličkovih tkanin, vzorcev ostankov suknega blaga za božična darila za prijazen pregledanje franco. Priporočamo to pošteno, solidno češko podjetje.

Kuga na Kitajskem zahteva še vedno mnogo žrtve in ondotne oblasti niso v stanu jo omejiti. Babjevernost in pred vsem pomanjkanje snažnosti vedno iznova uničuje delo oblasti. Treba je tedaj tu opozoriti na to, da prepreči umno negovanje zob in ust nastop težkih žledečnih boleznih. Le tako redno negovanje ust s sredstvom, ki odgovarja vsem zahtevam, zmanjša nevarnost okuženja. Sargova zobna krema Kalodont in ustna voda Kalodont odgovarjata popolnoma tem zahtevam in jih že 23 let priporočajo, kakor je razvidno iz tozadevnih atestov, številne zdravniške in zobozdravniške avtoritete.

Carusovih gostovanj spominja vedno edini glasbeni instrument »gramofon«, čigar naravna ponovitve omogoči, se naslajati ob edini umetnosti Carusa, tudi ob odsotnosti velikega mojstra. Vsi godbeni kritiki tolažijo one, kateri Carusa ne morejo slišati s tem, da priporočajo te gramofonske plošče. Naravno ponovitev zagotovi samo sistem vsakokratnega menjavanja igel, katerega upravlja pri vseh svojih izdelkih avstrijska gramofonska družba z o. z. Dunaj, I., Krugerstrasse 8, kateri so zunanje zaznamovani s svetovno znano znamko »Glas svojega gospoda«.

Mlado, staro,

Vsak pove:

Ta pa je za me!

Ker se samo z njim krepcam, Vedno zdrav želod'c imam!

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenki.

Ljudska kakovost

liter K 240.

Kabinetna kakovost

liter K 480.

Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Postavno varovano.

Na prednjaki, prispevajte za Narodni sklad!

Zitne cene v Budimpešti.
Dne 25. novembra 1911.

Termin.			
Pšenica za april 1912	za 50 kg	11-86	
Rž za april 1912	za 50 kg	10-37	
Koruza za maj 1912	za 50 kg	8-50	
Oves za april 1912	za 50 kg	9-82	

Meteorološko poročilo.
Višina nad morjem 308-2 Srednji zračni tlak 30.74 mm

novemb.	čas opazovanja	stanje barometra v mmHg	temperatura v °C	vetri	nebo
24.	2. pop. 9. zv.	728.6 728.1	12.0 8.9	brezvetr. sl. zah.	dež megla
25.	7. zj.	727.1	7.0	sl. vzsvzh.	

Srednja večerajšnja temperatura 9.7° norm. 17°. Padavina v 24 urah 7.7 mm.

Rudolf Zoré,
trgovac
Fanika Rhteršič,
učiteljica 3973
zaročena. Srednjacas

Zahvala.

Tvrška I. Colnar v Kranju se najtopleje zahvaljuje podružnici slavn. slov. trgovskega društva »Merkur« v Kranju za podarjeni venec zvestemu sotrudniku rajnemu Ivanu Mračetu.
V Kranju, 24. novembra 1911.

Popolna in delna
stara umetna zobovja kupuje
Fr. Kollisch samo v torek, 28. novembra v Ljubljani, hotel »Union«, soba št. 11, 1. etaža. 3984

Sprejmeta se dva 3971
samostojna kleparja
v trajno delo.
O. Justin, klepar Vič - Glince.

Pozor! Dolgov, ki bi jih napravila gđe Angela S. na ime Magolič, ni plačnik Srečko Magolič v Ljubljani 3980

Pianino iako dober v glasu in citre se ceno prodajo na voglu Sv. Petra ceste, vhod Radeckega ceste št. 2 I. nadstr.

Lepo stanovanje
s 4, eventualno 3 sobami 3983
se odda s 1. februarjem, Slovenski trg 8 (tug pred sodnijo). — Več pri hišniku.

Takoj sprejemem hlapca - žagarja.
Plača od rezi. 3978
Miha Majerle, Jelenjavas št. 5,
: pošta Stari trg pri Kočevju. :

Proda se lepa še nova **blagajnica.**
Pojasnila daje lastnik sam. 3974
Naslov v upravnistvu »Slov. Naroda«.

Emil Dobrič, Ljubljana,
Prešernova ulica 9, poleg c. kr. glavne pošte.
Pri ljubljanskem gradu.
Povodom bližajočih se božičnih praznikov priporočam vsestransko bogato založeno trgovino galanterije, igrač ter predmetov za darila, srečelove in spomine. — Priznana najokusnejše sohe (kipi), vaze, slike in drugi predmeti za ozaljšanje domov.
Solidno blago! Zmerne cene!

Službo

išče vojašine prost mladenič kot stroj-
nik, mehanik ali instalater itd. :
Ponudbe pod »službo« na uprav.
»Slovenskega Naroda«. 3967

Naša Ančka. 3968
Mična povest v lični obliki, ki ne sme manjkati v nobeni knjižnici. Stane samo 80 vin. in se dobiva v vseh večjih knjigarnah.

Trgovski pomočnik
21 let star, izučen v mešani trgovini, dobro izveščana in zanesljiva moč, želi prenesti svoje mesto do 1. februarja 1912 v kakšno večjo trgovino. Zmožen je slov in nemškega in nekoliko laškega jezika. 3969
Ponudbe naj se blagovolijo pošiljati na »Marljivost« Višnja gora, poste restante.

Kontoristinja
zmožna slovenskega in nemškega jezika, z večletno prakso, išče službo.
Gre tudi kot prodajalka.
Ponudbe pod »večletna praksa« na uprav. »Slov. Naroda«. 3966

Za žage in tvornice parketov.

1 lokomobila 30 PH.
1 parni stroj Tandem Compound 80 HP.
1 36 colni jarem (Gatter).
1 stroj za prirozanje parketa (Parkettstutzmaschine).
vse sposobno za obrat, se najceneje prodaja.
Več pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 3965

Knjigovodkinja
ki ima že več let prakso in je izurjena moč, se sprejme takoj.
Zahteva se popolno znanje slovenskega jezika, nemščine in knjigovodstva. — Jako ugodna prilika za one, ki se hočejo pridružiti italijanskim. — Prednost imajo one, ki so bile že v kakšni trgovini s papirjem. — Ponudbe na uprav. »Soče« v Gorici pod šifro »Delavnost«.

Brez učitelja, brez ponka in brez znanja not se lahko vsako nauči trobiti pesmi, ples, korčnice itd. na moji **trubenti akordeon!**
Posebno priporočljivo za svatbe, zabave, izlete itd. Št. 366 z 10 tipkami, 20 glasovi, 2 basi, 36 cm dolga sola za samonke K 2-50, 3 komadi 7 K. Akordeon, najfinije izdelan in z najboljšimi glasovi, komad K 3-60. Pošiljate proti povzetju ali proti vpošiljavi naprej po c. kr. dvornem dobavitelju Jan Konradu, eksport. trdnika za muzikalije v Mostu 1151, Češko.
Bogato ilustriran cenik s približno 4000 slikami gratis in franko.

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb
G. Flux
Poljanska cesta št. 6, pritličje
2 minuti od tržnega prostora (preje Gosposka ulica št. 6),
nekaj snažnih kuharic (h gospodu) poleg sluge ali kuhinjske dekle, pridne sobarice, 2 trafikantije za veliko trafiko (kavcije zmožne) dokazano dober zasluzek, natakarija (Extramädchen) 60 K, točaj 57 K zasluzka, oba za večji hotel za zunaj.
Najboljše se priporočajo zmožne osebe za trgovine, hotele in gostilne z dobrimi izkazili in najboljšim slovesom. Za vestno, stvarno in kolikor mogoče hitro izvršitev se jamči. 3957
Pri vnanjih vprašanjih se prosi znanja za odgovor.

Antimonska rudniška družba »Trojana«
pošta Medija-lake pri Zagerju ob Savi
ima na prodaj franko postaja Zagorje:

Vozani jarem
(Bundgatter), narejen pri tvrdki Tönnies v Ljubljani, za 2000 K 3972
parni kotel in stroj za 25 konjskih sil,
konstr. tvrdke Jefeke na Dunaju za 4000 K.

Optični zavod
Jos. Ph. Goldstein
Ljubljana, Pod tranco 1
priporočajo svojo bogato zalogo naočnikov, ščipalnikov, daljnogledov in vse v to stroko spadajoče predmete. :

Izdelane postelje
iz rdečega postelnega inleta. Prav dobro napolnjeno! Pernica ali blazina, 180 cm dolga, 116 cm široka K 10—, K 12—, K 15— in K 18—, 2 metra dolga, 140 cm široka K 13—, K 15—, K 18—, K 21—. Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 3—, K 3-50 in K 4—, 90 cm dolg, 70 cm širok K 4-50 in K 5-50. Izdelujemo tudi po kakršnikoli drugi meri, 3 delni modroci iz dlake za 1 posteljo K 27—, boljši K 33—. Pošilja se poštne prosto po povzetju od K 10— naprej. Zamenja ali nazaj se vzame proti povrnitvi poštinih stroškov.
Benedikt Sachscl, Lobes 913
pri Plizju na Češkem. 3586

STOCK 3587
COGNAC MEDIZINAL
parne destilerije
CAMIS & STOCK
Barkovlje
v uradno plomбирnih steklenicah.
Dobiva se povsod!

Umetni in trg. vrtnar
Ivan Bizovičar
Ljubljana, Kolezijske ul. 16
1542 izvršuje
šopke, vence in bukete
za razne prilike.
Delo umetniško okusno in po solidnih cenah.
Prodaja cvetlice, raznovrstne sadike cvetlic in zelenjavo.
Narčila na deželo hitro in vestno.

Hotel Tratnik
»Zlata kaplja«
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 27
Priporočajo lepe zračne
tajske sobe
po znižanih cenah.
Priznana dobra kuhinja in izborna naravna vina.
Za večje pojedine, ščitovanja ali društvena zborovanja sta sedaj vedno na razpolago dve lepi posebni sobi. Postrežba dobra, cene primerne, za večje pojedine po dogovoru.
Stalni gostje imajo znižane cene.
Priporočata se cenj. občinstvu in slavn. društvom
z veselo spoštovanjem
L. A. Tratnik.
1913

Odda se takoj prodajalaa

z vso opravilo in stanovanjem
na glavnem trgu v Radovljici.
Več se poizve: **Spod. štika št. št. 125.**
3938

Kanarčki
pristni hancarij (Edelroller), domače reje, izvrstni pevci se priporočajo po nizkih cenah, 8, 10, 12 in 20 K.
Franc Omahna, Ljubljana, Mestni trg 10.

Mizarskega pomočnika sprejme 3940
J. Kralj v Trzinu, Gorenjsko.

Samo do božiča!
Prodajam po nižani ceni za vsako perilo izborno
1 kos nad 20 m orlovške tkanine
K 11-20
Zdor naroči 3 komade jih dobi franko na vsako postajo.
Vzorci vseh vrst platnine in pavoline gratis in franko. 3909
Jan Werner, tkalnica Dobruška 500 (Češko).

Stampilije
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Cerne
graver in izdelovatelj kavčkovih stampilij
Ljubljana, Stari trg 20.
Ceniki franko. 235

Kontorist — stenograf
ali
spretna stenografinja
se sprejme v stalno službo
ali za poludnevno delo. — Ponudbe pod »Kontor« na uprav. »Slovenskega Naroda«. 3851

Renomirana tvornica likerjev sprejme spretnega potnika
3861
za alpske dežele, z dobrimi spričevali iz spirituoze ali špecerijske trgovine pod ugodnimi pogoji. — Ponudbe z nadpisom »Potnik 10.000« je nasloviti na upravnistvo »Slov. Naroda«.

Zajamčen vseh sicer denar nazaj. 3958
Zdravniška priznanja o izvršnem učinku
Med. dr. A. Riza

krema za prsi.
Neškodljivo porabno na zunanji, trajen senzacionalen uspeh. Bujne prsi, polne, krepke telesne oblike, za vsako starost v kratkem času. Poizkusni lonček 3 K, velik lonček 8 K.
Zoperne kocine v obrazu odstrani v 5 minutah dr. A. Riza odstranjevalec kocin. Cena 4 K. Zajamčeno neškodljivo. Vsa zdravniško oblastveno preizkušena lepotila.
Kosmet. laboratorij dr. A. Riza Dunaj IX., Berggasse 17 E.
Razpošiljanje diskretno po povzetju ali franko če se vsota naprej pošlje. :

Velika, dobro vpeljana manufakturna trgovina
v nekem mestu na Kranjskem se z zalogo vred radi preoblega drugega opravila pod ugodnimi pogoji prodaja, ali da v najem.
Ponudbe pod »Trgovina 23« na Prvo anončno pisarno v Franciskanski ul. 8.

Hiša

3705
v Ljubljani, z velikim sadnim in zelenjadnim vrtom in kletmi
se prodaja iz proste roke.
Kje pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Lepa hiša na Gorenjskem
tudi za gostilno jako ugodna,
se prodaja ali dobremu najemniku odda v najem.
Kdo, pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

Meblovana soba se odda
v Selenburgovi ulici št. 6 I. nadstr. levo.
Pripravna tudi za kako gospodino, cena mesečno 20 K. 3921

Abiturijent
vešč treh jezikov in nemške stenografije želi takoj službe v Ljubljani.
Prijazne ponudbe pod »Grtomir« poštne ležeče Kranj. 3962

Dijak
ki je dovršil dva razreda meščanske šole, išče službo v pisarni
Naslov se izve v
uprav. »Slovenskega Naroda«. 3885

Kupim dobro ohranjene sode od 18 do 28 hl.
Izve se v upravnistvu »Slovenskega Naroda«. 3855

Trgovina z mešanim blagom
pri farni cerkvi, dobro vpeljana, popolnoma urejena, 3953
se da v najem s 1. januarjem 1912
pod ugodnimi pogoji. Samci imajo prednost.
Ponudbe je poslati pod »Novo leto« na upravnistvo »Slov. Naroda«.

Išče se soba s kuhinjo
v bližini mesta event. se sprejme tudi službo hišnika.
Ponudbe na upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 3935

Elegantne mesečne sobe
s kopalnico, električno razsvetlavo in posebnim vdomom :
se oddajo z decembrom
na Kongresnem trgu št. 14. 3949

Koncipijent
s pisarniško prakso, 3882
: več tudi italijanskim in hrvaščim :
išče mesta kot koncipijent v odvetniški event. v notarski pisarni.
Vstop decembra ali pozneje.
Ponudbe na upravnistvo »Slovenskega Naroda« pod »Koncipijent št. 85«.

Sprejme se izurjen pomočnik
špecerijske stroke
nad 25 let star, ki ima tudi sposobnost za potovanje.
Ponudbe z natančno navedbo dosedanjih služb sprejme pod šifro »Stalnost« upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 3825

☒ ☐ ☒
Cementne cevi
v vseh dimenzi-
jah, barvaste
plošče itd.
☒ ☐ ☒

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.

Ljubljana.

☒ ☐ ☒
Stopnice,
balkone, spo-
meniki, stavbni
okrasni itd.
☒ ☐ ☒

Praško zdravilno žitno kavo,

najboljši izdelek, ki jo je več sto odjemalcev priznalo za najokusnejšo in najzdravnejšo, pošilja zavoje po 5 kg za K 3-80 s poštnim povzajem franko po celi državi

Alojzij Vorlíček, Praga-Smíchov.

Trgovina z železnino Valentin Golob

Ljubljana, Mestni trg 10, Dolenjska cesta 8

priporoča veliko zalogo razne železnine, kuhinjske posode, robe iz kositarja, posode za mast, lonce za perilo, žetanje, konvice za petrolej in mleko itd. — vse domače trpežno ročno delo; štedilna ognjišča, peči, predpečnike, posode za premog. Velika zaloga tehtnic, uteži in meril, mesoreznic, plah za vozove, gumastih cevi in pip ter pristno pozlačenih nagrobnih križev. 3270

Založnik zveze c. kr. državnih uradnikov.

Dvorski trg šte. 3.
Najnižje cene!
Strogo solidna postrežba!

M. Rosner & Co.

veležgalnica sadnega žganja
v Ljubljani

priporoča v lastni žganjarni kuhano

2544 **Slivovko**
Tropinovec
Brinjevec
Hrušovec
Vinsko žganje
zanesljivih kakovosti.

Kupujte samo najpopolnejše!

Stroji Remington

pišejo, soštevajo in odštevajo!

Glogovski & Co.

c. in kr. dvorni dobavitelji
Grader, Joanneumring št. 8. Telefon 384.
Pojasnila brezobvezno. 3507

Modni salon JUST-MASCHKE

LJUBLJANA,
3 ŽDOVSKA ULICA 3
priporoča cenjenim damam veliko izbiro krasnih
pariških in dunajskih modelov kakor najnovejših športnih klobukov.
Popravila točno in ceno. 2306 Cene brez konkurence!
Žalni klobuki vedno v zalogi.

Modna in konfekcijska trgovina M. Krištofič-Bučar

se je preselila v lastno hišo na Stari trg 9.

Priporoča zelo pomnoženo damsko in otroško zimsko konfekcijo po znano najnižji ceni, tudi po meri.

Posebno krasne kostume, plašče, pelerine, razne jopiče, krila, domače halje ter : bluze in otroške oblekice. :

Velika izbira perila in higijskih potrebščin za novorojenčke. —
.. .. Vsako modno blago. — Pošilja na izbiro tudi po pošti.

Solske akvarelne barve | **Vzorci za slikarje vedno najnovejši**

Oljate firneževe barve

za pleskarje, stavbe in pohištvene mizarje, hišne posesnike ter za domačo porabo

Düsseldorfske oljate barve za umetnike | **Oljate študijske barve**

Firneži, olja in retuši za umetniško slikanje | **Kranjsko laneno olje in firnež**

Emajlne glazure | **Vse vrste čopičev**

Lake za vrtno pohištvo | **Olje za stroje**

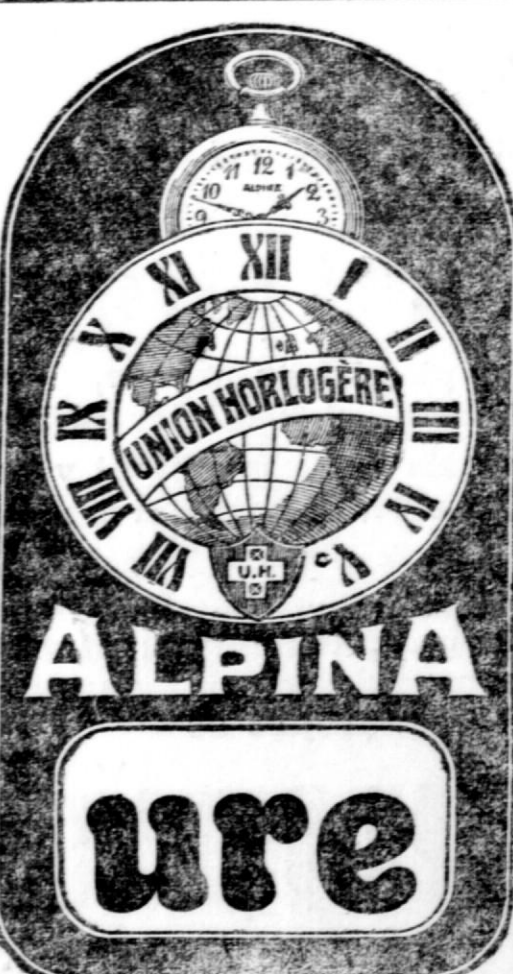
Štedilno voščilo za pode | **Suhe kemične, prstene in rudnin. barve**

Jantárjeva glazura za tla | **Prašno olje za pode**

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna za oljate barve, firneže, lake in steklarski klej. Zahtevajte cenike!

Priznana največja, resnično domača, že 25 let obstoječa eksportna tvrdka.

Fr. Čuden

urar y Ljubljani, Prešernova ul. 1
samo nasproti Frančiškanske cerkve
je delničar

največjih tovarn švicarskih ur »UNION« v Genovi in Bielu

on torej lahko po originalno tvorniških cenah
garantirano zanesljivo, v vseh legah in tem-
peraturah po njegovem astronomičnem
regulatorju regulirane, svetovno znane ..

Alpiña ure

z matematično preciznim kolesjem — v zlatu,
tula, srebru, niklju in jeklu ..

prodaja.

Nedosežno velika izbira. — Večletno jamstvo.
Ceniki zastoj in poštne prosti.

Dijakom in dijakinjam popust!

Modna trgovina O. Jezeršek

na Mestnem trgu

priporoča

svojo veliko izbiro damskih
čepic, perila, zavrtnic,
pletenin, rokavic, predpas-
nikov, kozuhovine itd. ..
po znano nizkih cenah.

Kupujte v slovenski trgovini!

Brzjavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr. priv.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vagal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“). Delniški kapital in reserve 52.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike. 1660

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vseskar brezplačno.

Dijaški vestnik.

O. s. n. n. d.

Vedno jasneje se kaže, da je O. s. n. n. d. pričetek novega življenja v slovenskem naprednem dijaštvu in gotovo niso preoptimistična mnenja, ki vidijo v tem rojstvu nove slovenske generacije inteligentov, ki bo zopet sposobna stopiti v vrste starejših borilcev za naše narodne in kulturne zadeve. In res nimamo manjšega namena, kakor regeneracijo slovenskega napredništva, močno organizovanega v enotni vseslovenski narodno-napredni stranki. Vsi poskušajo pritezati tuje ljudi in z njimi izboljšati in dopolniti svoje vrste se razumljivo morajo ponesrečiti, ker tak »izpreobrnjenec«, tudi če se izgubi tekom časa vsled tuje proveniencije, ne more utopiti svojega »jaz-a« tako v tej novi, po njem zastopani organizaciji ali stranki, da bi se z vso nesebičnostjo sprijel z njo in jo celo.

Zato je treba lastne, močne in zanesljive, kakor »odkritosrčne in zaupanja vredne mlade inteligence in ravno takega neakademskega narasčaja.

To izpoznati, je treba imeti le upogled v zgodovino slov. napredništva v prvem deceniju našega stoletja. Kdor pozna te različne faze, mu ne bo težko pritrditi našemu nuenju in komur je na prospehu slovenskega napredništva in na poglavinu klerikalizma, bo našemu mnenju tudi sledil.

Te skrajne konsekvence mladega narodno-naprednega dijaštva morajo biti vsakemu pred očmi, vsak se mora zavedati našega smotra, drugače tavamo v nejasnem prosvetašenju in padamo iz ene naloge v drugo, seveda, ne da bi rešili povoljno tudi le eno.

Zato ni težko umljivo, da mora imeti narodno-napredno dijaštvo poleg svojega narodnega, kulturnega, gospodarskega in socialnega tudi svoj politični program, emanacijo in izvršujočo posledico vsega svojega naziranja, da se tako omogoča v javnosti zadostno zavarovano izvrševanje in efektuiranje naših kulturnih potence.

O tej točki je govoril 18. t. m. v društvu svobodomiselnih slovenskih akademikov »Sava« na Dunaju predsednik »Organizacije svobodomiselnega narodno-naprednega dijaštva« in gotovo je, da razpravljanja o principijalnih vprašanjih le koristi konsolidaciji našega dijaštva.

Iz referata predsednika O. s. n. n. d. g. Milka Nagliča v akad. tehn. društvu »Triglav« v Gradcu, dne 20. t. m. pa posnemamo poleg drugega sledeča dva razveseljiva fakta:

Dijaška O. s. n. n. d., ki je doslej porabljala svoje moči notranjemu razvoju, je prestopila to mejo, da prične uresničevati tudi zadnjo točko svojega programa, namreč izobraževanje in organizovanje slovenske narodne mladine sploh, da se dopolni do konca enotna organizacija mladih narodnih naprednjakov.

Z vso skrbnostjo in z vsemi najboljšimi močmi morajo akademiki sardeti za to novo našo institucijo, »Zvezo narodne mladine«, ki se sedaj ne more pričeti na Kranjskem, ampak smo ji položili temelj na zemlji, kjer je vpliv in pomoč slovenskih akademikov enako lahka, kakor potrebna.

Vsa tozadavna pojasnila daje vodstvo O. s. n. n. d. v Ljubljani, Hirska ulica 25., in našim društvom priporočamo ravnotako, kakor posameznikom največje zanimanje za to praktično delovanje, ki je akademikom najprimernejše.

16. t. m. je v »Freie Vereinigung sozialistischer Studenten« na Dunaju prof. dr. Reich predaval o »Studentenschaft und die Volksbildung« in tu posebno poudarjal važnost ljudsko izobraževalnih kurzov v nasprotju z manjšim uspehom enkratnih raznovrstnih predavanj. Tu di to odgovarja popolnoma naši praksi. Predavanja dijakom, ki imajo že gotovo stopnjo splošne in specialne izobrazbe dosega gotovo tudi svoj namen, v mladinskih organizacijah so pa na vsak način potrebni partedenski kurzi z rednimi predavanji o isti snovi, da se omogo-

či trajni efekt pri nadaljevalnem izobraževanju šoli odrasle mladine.

Detalje, kakor vse važne podatke bo itak vodstvo O. s. n. n. d. sporočilo vsem včlenjenim društvom.

Važno je še svobodomiselnost gibanja, ki ga pospešuje O. s. n. n. d. Znanje je, da je I. skupščina O. s. n. n. d. sklenila stopiti v red in trajen stik s »Hrvatsko-srbsko napredno mladino«, da se ojači reakcija proti »Ligi katoliškega dijaštva« in čudnim katoliškim pojavom na zagrebškem vseučilišču.

Tudi v tem smo napravili korak naprej. Kakor se je hrvaška sekcija »Slobodne Misli« po svoji reorganizaciji lepo razvila, tako bo morala vsati že tekom prihodnjega leta slovenska sekcija »Svobodne Misli« k novemu uspešnejšemu delu. To bo toliko lažje, ker smo v redni zvezi z nemškimi sekcijami svobodomiselnih organizacij, katerih list nam je tudi na razpolago. Potreba državne zveze svobodomiselnih sekcij mora biti v tem pogledu namen avstrijskega svobodomiselnega, da se centralno organizuje svobodomiselnost na najskrajnejši odpor proti reakcionarnemu. Prvi poskus centralizacije nemškega svobodomiselnega se je sicer vsled vladnega odpora, ki je slutil na vsem tudi politično prevažno dejstvo, za enkrat še dal zavrniti na poznejši čas. Zato pa je sedaj namen, združiti sploh vse nacionalne sekcije toliko važnejši. Naj bi našlo to stremiljenje na Slovenskem potrebnega uvaževanja in razumevanja, med dijaštvom pa primerne podpore. Pokazali smo novo pot in nimamo vzroča obupavati nad končnim uspehom.

Društvo »Zvezda« na Dunaju in slovensko napredno dijaštvo. 19. t. m. nam je društvo »Zvezda« privoščilo zopet dan ponosnega veselja. Vso dunajsko slovensko kolonijo in njene najboljše zastopnike je zbral v »Morani društva« Wiener kaufmännischer Verein. I. Johannesgasse 4 društveni koncert izobraževalnega, zabavnega in podpornega društva »Zvezda«, ki je izpadel nad vse pričakovanje lepo in bi tudi slovensko dunajsko prebivalstvo ne moglo izreči manj ugodne sodbe. Žal nam ni moglo preiti k kritiki posameznih koncertnih točk, kjer bi šele lahko izrazili vse vrline bodisi zbor, kakor solistov. Dasi smo posebno iste samospeve slišali že v Ljubljani izvajati iste pevec, vendar se je slišalo vse to z vsem veseljem zopet kakor lep pozdrav iz domovine. Koncertna glasba je bila zastopana enako dobro, kakor narodne pesmi, na kar moramo vodji g. e. kr. dvornemu glashniku Karlu Jeraju zelo čestitati. Sam sem videl s kako gipnostjo in entuzijastično navdušenostjo je poslušal kolega srbski akademik svojo narodno pesem in tudi med nami je ležalo nekaj veselega, kar je pregnalo vsako malodušnost, mladenost in nepogum, gotovo je vsak občutil tisto, kar trdi naša narodna himna: S ponosom reči smem, Slovenec sem, Slovenec sem... Da »Zvezda« zna poglobiti naše narodno čuvstvo vsem našim rojakom na Dunaju je njena velika zasluga. Koncert in narodna veselica, ki jo priredi »Zvezda« 8. decembra je zelo posrečen način izvrševanja zabavnega programa »Zvezde«.

O izobraževalnem delu »Zvezde« žal nismo poučeni, vendar bi posebno priporočali največji obzir in upoštevanje tudi našim »malim ljudem«, predvsem delavcem, obrtnim pomočnikom, služkinjam itd., ki so, kakor v Gradcu, izpostavljeni najprej narodni smrti.

Ker je srečno reformovana »Zvezda« za dunajsko Slovenstvo res življenjske važnosti, zasluži tudi splošne podpore. Da dijaštvo v »Zvezdi« lahko posebno lepo vrši svojo narodno-kulturno nalogo, je gotovo in zato priporočamo svojem in vsem neorganizovanemu naprednemu dijaštvu na Dunaju najizdatnejše delovanje v »Zvezdi«, česar se ta gotovo ne bo branila.

Se posebno pa priporočamo slovenskemu dijaštvu, ki nima svojega akademskega pevkega zbora obisk »Zvezdinih« pevskih vaj. Petje, ki je del našega narodnega karakterja ima tudi blažec vpliv na človeka in kjer gre za ojačitev slovenske zaved-

nosti naj bi vsak akademski pevec z veseljem sodeloval, posebno, ker so pevske vaje »Zvezde« vsako sredo in soboto od 7. zvečer naprej v klubovi sobi češkega hotela »Posta« v I. Fleischmarkt 16 — Drachengasse, toraj enako blizu univerze in tehnike. Zato ponovno priporočamo narodno-važno društvo »Zvezda« na Dunaju, ki ima sedež v XVI. okraju, Hubergasse 12.

Društvenega koncerta »Zvezde« 19. t. m. se je udeležilo slovensko napredno dijaštvo splošno, posebno številno pa društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov »Sava«. Zastopana pa je bila tudi »Organizacija svobodomiselnega narodno-naprednega dijaštva in akad. fer. društvo »Sava« iz Ljubljane.

Gotovo bo zbralo »Zegnanje na Bledu« 8. decembra še več dijaštva in prihodnji koncert dijaše tudi kot pevce, ne samo kot poslušalce.

Rabite, ako ste nahodni, hripavi, zaslezeni, Fellerjev fluid z znamko »Elzin fluid«. Sami smo se prepričali pri boleznih v prsih, vratu itd. o njegovem kašelj blažečem, osvežujočem učinku. Tucati za poizkus 5 K, 2 tucata 8 K 60 vin. franko. Izdelovalec samo lekarnar Feller v Stubici št. 238, Hrvaško.

Povišanje telesne teže

se pri rabi Scottove emulzije da kmalu dognati ob okrevanju, ob shujšanju ali po

hudih boleznih: je pa to jako zaželenega učinka. Odrasli vsake starosti torej ravnajo prav, ako ob takih časih telo z lahko prebavno, blagoslastno

SCOTTOVO o emulzijo o

v zvišanje svoje storilne zmožnosti okrepe in osvežijo.

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Znamka »Scott« je, ki je vpeljana že čez 35 let in janci za dobro kakovost in učinek. Cena izvirni steklenici 2 K 50. Dobi se v vsaki lekarni.

Ze stoletja znani MATTONIJEV GIESSHÜBLER naravna alkalična kislina

kot podpirajoče sredstvo pri zdravljenju v Karlovih varih, Marijinih laznih, Franciškovih laznih vedno sijajno preizkušena.

Proti 168 zobobolu in gnjilobi zob izborno deluje dobro znana antiseptična Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenica z navodilom 1 krono. Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta štov. 1 poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu. V tej lekarni dobivajo zdravniki tudi člani bolniških blagin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blaginje v Ljubljani. Melusine-ustna in zobna voda. Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908. Blag. gospod lekarnar! Prosim vljudno, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborno delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal. Spoštovanjem Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar.

Konji

obdrža tudi po zimi na gladkih potih svojo popolno zmožnost po Leonhardovih 3807 originalnih -H- štolah z znamko Originalne -H- štole so že od nekdaj v rabi in tudi najcenejše.

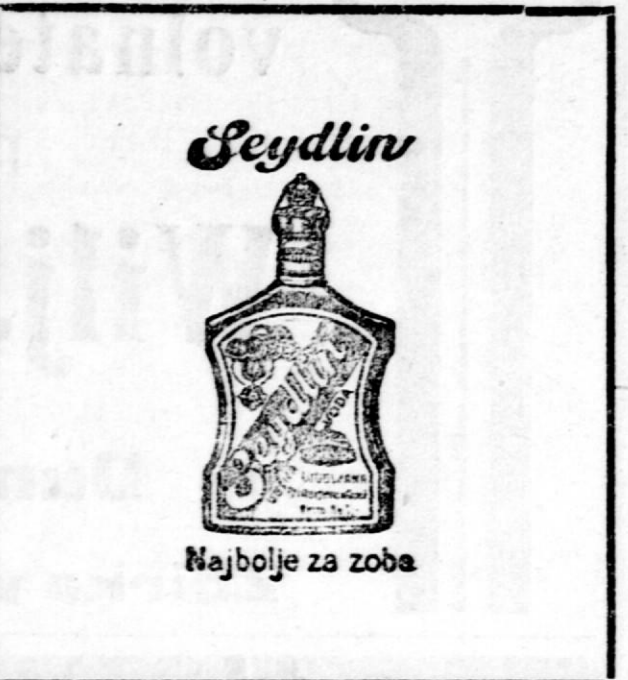
Gramofone

najboljše vrste po najnižji ceni avtomatične, posebno za gostilničarje pripravne priporoča

Ivo Bajželj Ljubljana Marije Terezije cesta 11 (Kotize).

Ravnokar so došle najnovejše slovenske plošče a K 350. — 1000 igel K 2—, 271

FRANC KOS

Ljubljana, Sodna ulica št. 3.

Specijalna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, modrčke, torbarnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje pletilni material i. t. d. na drobno in debelo

Šivalni stroji od 70 K naprej; pletilni stroj

patent »Wederman« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, poduk brezplačen, trajno delo zagotovljeno; ker se ne poslužujem agentur so cene veliko nižje. — Stare nogavice se ceno podpletujejo. 232

Podpirajte domačo industrijo.

! ! ! Milko Krapeš urar in trgovec z zlatino in srebrnino 1954 zapriseženi cenilec Ljubljana, Jurčičev trg 3. Zahtevajte moj ravnokar izšli najnovejši cenik.

SALVATOR

gumijevi podpetniki so nedosegljivo trpežni. Svetovna znamka.

Glavna zaloga: Anton Krisper, Ljubljana. Dobiva se povsod.

Prodajalka

v papirnati stroki išče službe, gre tudi za blagajničarko, bodisi tu ali drugod. — Ponudbe: »Prodajalka« na uprav. »Slov. Naroda«. 3915

Gostilna

z gostilniško opravo, vrtom, njivo v prijaznem kraju Dolenjske z 30 K mesečne najemnine se da takoj v najem, event. se tudi proda. Pripravna je za majhno trgovino, posebno pa za vinsko trgovino. 3937 Kje, pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Važno za vinske trgovce.

Vinski sodi več sto komadov, prav močni in zdravi iz hrastovega lesa, od 400—800 l se dobivajo po prav nizki ceni 2545 pri trvdki M. Rosner & Co v Ljubljani. Važno za vinske trgovce.

Revmatizem, protin, nevralgije in ozeblin

večkrat povzročajo nesnosne bolečine. Za njih hitro pomirjenje in potolaženje, za oplahnenje oteklin in obnovo premičnosti členkov ter odstranjenje občutka mrgolenja učinkuje presenečljivo zanesljivo

CONTRHEUMAN

bosodna znamka (mentolocali-liziran kroatjanov izvleček), pri vteranju, masiranju ter v obkladkih, 1 lonček 1 K. Ako pošljete naprej K 1-50 dobite 1 lonček K 5— 5 lončkov K 9— 10 » inko po pošti Izdelovanje in glavna zaloga v B. Fragnerja lekarni, c. in kr. dvorni dobavitelji, Praga-III, št. 203. Pazite na ime izdelka in zalogo v lekarnah V Ljubljani: lekarnar Jos. Mayr, dr. G. Piccoli, Jos. Glinač.

3818

Herbannyjev podfosforokisli

apneno železnati sirup

Ze 42 let zdravniško preizkušen in priporočan prsni sirup. Razkrajja slez, blaži kašelj, pospešuje tek. Povzdiguje slast in reditev trupla in je izborna za tvoritev krvi in kosti. Steklenica 2 K 50 h, po pošti 40 h več za zavoj.

Edino izdelovališče in glavno razpečevališče: Dr. Hellmanna lekarnica „Zur Barmherzigkeit“

Pristen samostojni varstveno znak.

Pred ponaredbami se sviri.

Herbannyjeva

aromatiška esenca

Ze 43 let uvedeno in vrio preizkušeno bolečine tolažeče sredstvo za vdrgnjenje. Lajša in odstranja bolečine v sklepih in mišicah ter živčne bolečine. Steklenica stane 2 K, po pošti 40 h več za zavoj.

Zaloga pri gg. lekarnarjih v Ljubljani in Novem mestu.

(HERBANNY-JEV naslednik).

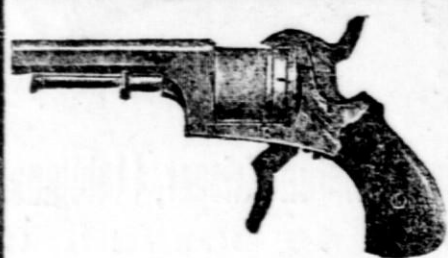
J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
:: nega blaga. ::

Manufaktorna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Hiša z gostilno v Ljubljani

pripravna za vsako obrt,
se proda ali pa da v najem.
Gostilniška koncesija ostane na hiši.
Več se izve pisмено pod 3875
„S. V. 100“ na upravn. »Slov. Naroda«.

: Samokres :
K 5-50,
6, 7-50, 8-50
Pošiljanje po
povzetju. Brez
rizika. Zamenja
dovoljena ali
denar nazaj.

Samokresi

skrbno zastreljeni, z državnim kolekom
o tem, najboljša kakovosti in najlepše
izvršitve z jamstvom za brezhibno funkci-
oniranje dobavlja c. in kr. dvor. dobavitelj

Jan Konrad, Most 1162, Češko.

Glavni katalog z okoli 4000 slikami
na zahtevo gratis in franko. 2923

Od konkurznega sklada

prevzeti oddelek 2000
konjskih kočev, meh-
kih, toplih, volnih, ne-
premočljive kakovosti

prodajam dokler bo kaj zaloge po jako zni-
žanih cenah. 3816

Vrsta A, sivi z barvastimi pasami 120x
180 cm po K 380, vrsta B, rjavi z barvastimi
pasami 145x190 cm po K 550, vrsta C,
težek obojestranski koc, siv, drap z 2 pa-
m 150x200 cm po K 870. Pošilja se po pov-
zetju. Kdor pošlje denar naprej 5% popusta
A. Weissberg, Dunaj IV. Untere Donaustrasse 23.

Gramofoni — avtomati

iz prve roke se dobe le v

:: ateljeju za gramofone ::

A. Rasberger, Ljubljana

Sodna ulica št. 5.

Velika tvorniška zaloga.

Gramofon za gostilni-
čarje z magnetnim
vmetom, popolnoma
sam delujoč, začne in
jenja sam K 80—
Enoletno pismono jam-
stvo. Pišite po cenik.
Igle K 1-50 za 1000
Velika zaloga gramof-
onskih plošč. ::
Pazite natančno
na naslov. ::

Ceno češko posteljno perje.

Kilo sivega puljenega
K 2— boljšega K 2-40, polbelega K 3 60,
belega K 4-20, prima kakor puh mehkega
K 6—, veleprima K 7-20, najboljša
vrsta K 8-40. Puh siv K 6—, bel
K 12—, najfinjši prsni puh K 14-40.
Od 5 kg naprej franko. Zgotovljene
postelje iz gostonitega rdečega inleta,
pernica ali spodnja blazina 180x116 cm
à K 10—, 12—, 15—, 18—, 21—,
200x140 cm à K 13—, 15—, 18—,
21—, zglovnica 80x58 cm à K 3—,
3-50, 4—, 90x70 cm à K 4-50, 5-50,
6—. Razpošiljanje franko po povzetju
od K 10— naprej. Zamenja dovoljena,
za neugajajoče denar nazaj. Polzkušnje
in cenovniki franko.

Artur Wollner, Lobos 35 pri Plznji
(Češko.)

Svoj izdelek ostro žgane strojne zidne in zarezane strešne

prve vrste **OPEKE** prve vrste

priporoča

442

J. KNEZ V LJUBLJANI.

Sprejme tudi zastopnike za razprodaje zarezanih strešnikov.

Posebna božična prilika

za vse najfinejše vrste

volnatega, svilnatega in pralnega blaga

po izredno globoko znižanih cenah.

Wilj. Jungmann & nečak

c. kr. dvorna in komorna dobavitelja

3959

:: Dunaj, I., Albrechtsplatz šte. 3. ::

Zbirka vzorcev na zahtevanje gratis in franko.

Najbolj varno naložen denar! Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa do 31. decembra 1910 nad 565 milijonov kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, v lastni hiši, v Prešernovi ulici šte. 3.

Sprejema vloge
vsak dan in jih
: obrestuje po :

4 1/4 %

brez odbitka.

Ne v dignjene
obresti pripisuje
vsakega pol leta
h kapitalu. Spre-
jema vlozne knji-
žice drugih de-
narnih zavodov.

Denar in knjižice
se lahko pošlje
:: po pošti. ::

Stanje hranilnih vlog nad 41 milijonov K.

:: Rezervni zaklad nad 1.200.000 kron. ::

Za varnost vlo-
ženega denarja
jamči zraven re-
zerv. zaklada še
mestna občina
ljubljanska z
vsem premo-
ženjem in z vso
davčno močjo.
Izguba nalože-
nega denarja je
nemogoča, ker je
po pravilih te
hranilnice po-
trjenih po c. kr.
dež. vladi, izklju-
čena vsaka spekulacija
z vloženim denarjem.

Posoja na zemljišča po 5% in proti plačevanju dolga po najmanj 1/2%. Dolžnik pa more svoj
dolg poplačati tudi poprej, ako hoče. Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike,
v podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa Kreditno društvo.

Jako zanimiv, zabaven in poučen

list s slikami

Ilustrovani Tednik

ki izhaja vsak petek, ter stane
: četrt letno le 1-80 K. ::

Zahtevajte ga povsod! Naročite ga in
inserirajte v njem! Naslov: **Ilustro-
vani tednik, Ljubljana.** 763

Posestvo na prodaj.

Proda se iz proste roke prikladno

posestvo

s hišo in krasnim sadnim vrtom. V hiši
je 6 prostornih sob s kuhinjo in shrambo
ter velika klet. Hiša je pripravna za
kako trgovino, ker se tudi sedaj v njej
nahaja trgovina poljskih pridelkov. Vse
to se proda radi rahlega zdravja. Na-
daljna pojasnila daje **Simon Oblak,**
Ponikve p. Videm Dobropolje,
Dolenjsko. 3934

Lep prostor za mesarja

se proda ali odda v najem,

tudi gostilna

se lahko zraven odda.

Tu zna biti prav lepa bodočnost, ker
se bo v kratkem gradila železnica.

Pojasnila daje 3956

Fran Senica, trgovec v Motniku, Gorenjsko.

Uradne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

ČSTREDNÍ BANKA PIAZZA del
českých spořitel
Podmínka **V TRSTU** PONTEROSSO 3
Ozvebná banka českých hranilnic.

VLOGE NA KNIŽICE PREMIJSKE VLOGE

4 1/4 % **4 5/8 %**

19 povprečno

VLOGE V TEKOCÉM RAČUNU
in VLOGE FIKSNE NAJUGODNEJŠE.

BANČNO POSLOVANJE VSEH VRST.
Oddetek za vadije in kavčije.

Uradne ure od 9.—12. dop. in od 2.—5. pop.

Varstvena znamka:

Sidro. 3329

Siniment. Capsici comp.

Nadomestilo za

PAIN-EXPELLER s sidrom

priznana izborna, bolečine tolaže in
odvajajo mazilo od prehlajenju itd. po
80 h, K 1-40 in 2— se dobiva v vseh
ekarnah. Pri nakupu tega splošno
rikljubljene domačega zdravila
naj se jem jejo le originalne stekle-
nice v skatljah z našo varstveno
znamko „sidrom“, potem je vsakdo
prepričan, da je dobil originalni
izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna

pri „Zlatem levu“

v Pragi, Eliščina č. 5 nova.

Dinamo stroji in električni motorji. Na-
prave za električno **razsvetljavo** in
prevajanje električne sile. Električni
obrat vseh vrst. **Ventilatorji.** **Tur-
bogeneratorji,** električne železnice
in lokomotive, žerjavi in dvigala. **Ob-
ločnice** in **žarnice** vseh vrst.

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.

2377

≡ **Praga-Vysočany.** ≡

Vodne **turbine** vseh sestavov (Francis,
Pelton). Točna, cena in hitra popravila
vseh električnih strojev drugih tvrdk.
Vse potrebe za **instaliranje.** Odlitki
iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška
kovna litina iz lastnih velikih livaren in
jeklaren. (Za vele- in malo obrt.)

11

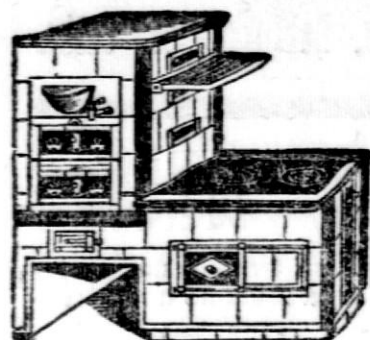
12 K! Cena, solidna sestava božičnih daril za dečke!
 Srebrno pisano jamstvo, št. 98. Prihoda srebrna remoncijska pisarna od c. kr. kovanega urada z belim ali barvnim kazalnikom, sekundnim kazalnikom, okrožje a žarnicam, natančno reguliranim kolejem „Gloria“ s triletnim pisanim jamstvom, ter s sraven spadojočo pristno srebrno oklepno verigo 30 cm dolgo, s karabinarjem in pristno srebrnim kom. pasem kot privesek, kompletno samo 12 K. Nikak zisk! Zamena dovoljena ali denar nazaj.
 Razpošilja po povzetju c. in kr. dvorni dobavitelj
Jan Konrad v Mostu št. 1145, Četna.
 Zahtevajte moj bogato ilustriran glavni katalog s ca. 4000 slikami gratis in franko.

Ustanovljeno 1862.

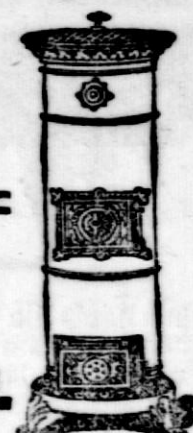
Telefon 854.

Rudolf Geburth

c. kr. dvorni strojnik
Dunaj VII., Kaiserstrasse št. 71, ogel Burggasse,
 Zaloga štedilnih, kuhalnih in strojnih ognjišč za vsako porabo.
Vseh vrst gorilne in trajnogorilne peči

Železne peči s pečnicami
 za kurjenje dveh ali treh sob.
= Kopalne peči. =
 Patentni vstavki za glinaste peči.
Sušilni aparati.
 Pasta za snaženje peči „Helios“.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Turjaški trg šte. 7.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gospodarske sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blage.

Za tiste, ki trpijo na želodcu.

LJON, 5. februarja 1897.

Imela sem pregret želodec, piše gospa Bompard, trgovka s svinjskim mesom v Lijonu. Potem ko sem použila, me je sililo k bljuvanju in takrat sem čutila vroče stiskanje v prsih. Čutila sem v želodcu delovanje žolča. Umazan jezik, usta sem imela suha, bolela me je glava in tudi teka nisem imela. Poskusila sem magnezij, grenčice, rabarboro, toda nič mi ni pomagalo. Nekega dne mi moj soproj ukaže, vzeti oglje „Belloc“ v prahu, katerega je kupil pri lekarnarju. — Vzela sem za dve navadni žlici po vsaki hrani. Takoj po prvem poskusu sem čutila olajšanje bolečin. Dva dni pozneje sem bila dobra. Vzpehavanje in drugi nerodni znaki so se odstranili. V prav kratkem času sem dobila tek ter začela z veseljem jesti. V osmih dneh sem pridobila izgubljeno zdravje in od tistega časa sem popolnoma zdrava. FANNY MARTIN soproga BOMPARD.

V resnici zadostuje, da se uživa oglje Belloc po vsakem kosilu po 2—3 žlice, da se v nekoliko dneh ozdravi želodčne bolezni, da, celo zastarele bolezni in take, ki se zopetavljajo vsakemu drugemu zdravilo.

Oglje Belloc provzroča prijeten občutek v želodcu, daje tek pospešuje prebavo in od stranuje telesno zaprtje, oglje Belloc je neprekosljivo sredstvo proti težavam v želodcu proti migreni, ki je posledica slabega prebavljanja, proti gorčici, proti vzpehavanju, kakor tudi proti vsem živčnim boleznim želodca in čreves.

Najpriprostejše sredstvo vživati oglje Belloc v prašku je, da se v kupici na čisti ali poslajeni vodi pomeša in naenkrat ali v presledkih spi.

Oglje Belloc lahko samo koristi, škoditi pa ne more, v kakršnikoli množini ga rabimo. Dobiva se po vseh lekarnah.

Poskušali so oglje Belloc ponarejati, ali so te ponaredbre brez učinka in ne ozdravijo nič, ker so pač slabo pripravljene.

Da se izognete vsaki pomoti, pazite natančno na to, da je na vsaki steklenici ime Belloc in naslov laboratorija: Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

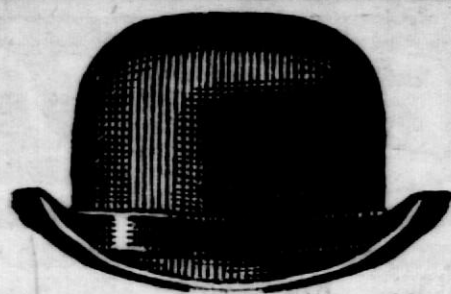
Oni, ki se ne morejo privaditi ogljem prašek požirati, naj vzamejo raje pastilje Belloc. 2—3 pastilje po vsaki jedi in kadar nastopijo želodčne bolezni, zavzeti zadostujejo popolnoma, in imajo isti gotov učinek. Pastilje vsebujejo čisto oglje Belloc. Zadostuje v usta jih dati, in s slinami, ki jih raztopi, požreti.

Dobiva se v Ljubljani: Lekarna br. Piccoli, lekarna Sušnik, lekarna U. pl. Trnkoczy A. Bohinc

MANOL
 : edino mlio brez sode. :
 Nedosegljivo v kakovosti!
 učinkuje da postane polt nežna in cvetoča, roke bele in mehke.
 1 skatlija K 2'—, pol skatlija K 1'—
Manol kreme
 K 3'— in K 1'50. 3813
Manol puder
 : vsakemu francoskemu izdelku enak, :
 skatlija po K 1'—, 50 in 20 vin.
Manol neutraline
 jači lasišče, zabranjuje luskinne na glavi
 ter tvori lase in brado voljno in gladko.
 Steklenice K 1'—.
 Zaloga v lekarnah in drogerijah.
 V Ljubljani: Drogerija „Adrija“ Selenburgova ul. 5.

August Repič

sedar v Ljubljani 40
 Kolesarske ulice št. 16 (v Trnovem)
 izdeluje, popravlja in prodaja vsakovrstne
sode
 po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11
 priporoča
klobuke
 cilindre, čepice itd.
 najnovejše fasone
 po najnižji ceni.
 Ilustrovani ceniki zastoj in poštnine prosto.

Najcenejše
dežnike in solnčnike
 domačega izdelka priporoča
 tvornica dežnikov in solnčnikov
Jos. Vidmar
 Ljubljana
 Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Potniki v Ameriko
 kateri želijo dobro, po ceni in
 razenljivo polovati naj se obrnejo
 na
Simona Kmetetza
 v Ljubljani Kolesarske ulice 26.
 Šahovska Pojasnila doje se brezplačno.

F. K. Kaiser puškar

v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 6
 priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
 lovskih potrebnih, vseh del koles (biciklov)
 kakor tudi
 umetelni ogenj
 po najnižjih cenah.
 Popravlja pušk, samokresov in
 biciklov točno in solidno.

Lep lokal

pripraven za vsako trgovino, obrt ali
 za pisarno, 3862
 se odda takoj ali za februarjev termin
 v Selenburgovi ulici št. 1.
 Pojasnila iz prijaznosti
 v Česarkevi trafiki ali pa pri
 »tvrdki „Frane Sočvan sin“.

Zaradi opustitve trgovine

prodajam še ostale

3960

briljante, zlatnino in srebrnino

po izdatno znižanih cenah.

Ferd. Simonettijeva vdova, Mestni trg 6.

Združeni čevljarji

V Ljubljani, Wolfova ulica št. 14.

Odklikovani na mednarodni razstavi
 na Dunaju 1. 1900.
 priporočajo svojo bogato zalogo obuval za
 poletno sezijo. Vse vrste moških, dam-
 skih in otroških čevljev lastnega in tujega
 izdelka. Gumi za pote, vrvice, zaponke,
 čistila itd. vedno v največji izbiri.

Specialisti za prave
gorške in lovske čevlje.

Izdeluje se po meri v lastni delav-
 nici, sprejemajo se tudi popravila.
 Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja
 naročila proti povzetju. Zahtevajte cenike.

Negovanje
las s Pixavonom

na znanstveni podlagi

je v resnici najboljša metoda za ja-
 čenje kože na glavi in krepitev las.

Cena steklenici 2 K 50 vin.
 Zadostuje za več mesecev.

POZOR!

Vedno velika zaloga klobukov,
 kakor tudi čepice lastnega izdelka

35

Kupujem kože vseh divjačin po
 »najnižjih dnevnih cenah.«

Priporočam se za izdelovanje kožuhov vseh vrst, kakor tudi damskih jop, kolerjev, mufov. — V zalogi imam vedno veliko izbiro vseh vrst kožuhovine. — Sprejemam popravila vseh v to stroko spadajočih predmetov. — Izdelujem vse po najnižjih cenah.

J. WANEK, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 21.

Izredno dober nakup 2000 koma-
dov modernih dolgih raglanov 3
modernim barvastim ouratnikom in
reverjem, kateri stanejo K 30—40
po reklamni ceni brez konkurence
od 10 K naprej do najfinejše izoršitve.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič
 :: Ljubljana, Mestni trg št. 5. ::

Edina zaloga 3142

izvirnih ameriških čevljev.

Avstr.-Ameriška zaloga čevljev

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50.

Veletrgovina z železnino „Merkur“

Peter Majdič, Celje.

Podružnica v Kranju. 3491

Velika izbira vsakovrstnih enostavnih do najfinjših modernih pločvinastih in litoželeznih trajno gorečih peči, premogovnih bednjev in finih premogovnih salonskih kosaric. Gospodarskih štedilnikov, prekucljivih kotlov in parilnikov za pičo, bakrenih kotlov za kuhanje žganja, dobrih slamoreznic in drugih gospodarskih strojev. Najfinjše drsalke, sanini kraguljci, sanina zvonila. Vsakovrsne svetilke in svečniki. Najboljše tuzemske, francoske in ameriške žage kakor tudi vse drugo orodje. **Pestrožba točna!**

Ljubljana, Stari trg 9 **Fr. P. Zajec** Ljubljana, Stari trg 9

Slavno občinstvo opozarjam, kot prvi edini slovenski upravičenec do izvrševanja te obrti, oblastveno izprašani optik in strokovnjak na svoj

optični zavod

urejen po najnovejšem sistemu, z električnim obratom, kjer se izdelujejo vsi v to stroko spadajoči predmeti, pod strogim nadzorom in natančno po zdravniških predpisih. V zalogi imam vedno vsakovrstne najnovejše sč-

Blagovolite se torej o istinitosti sami prepričati in ne ozihrate se na take trdke, ki nimajo nikake pravice in zmožnosti to obrt izvrševati. ::

Vsa popravila izvršujem v svoji zelo dobro urejeni delavnici :: točno in solidno. ::

Ivan Jax in sin 358

Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

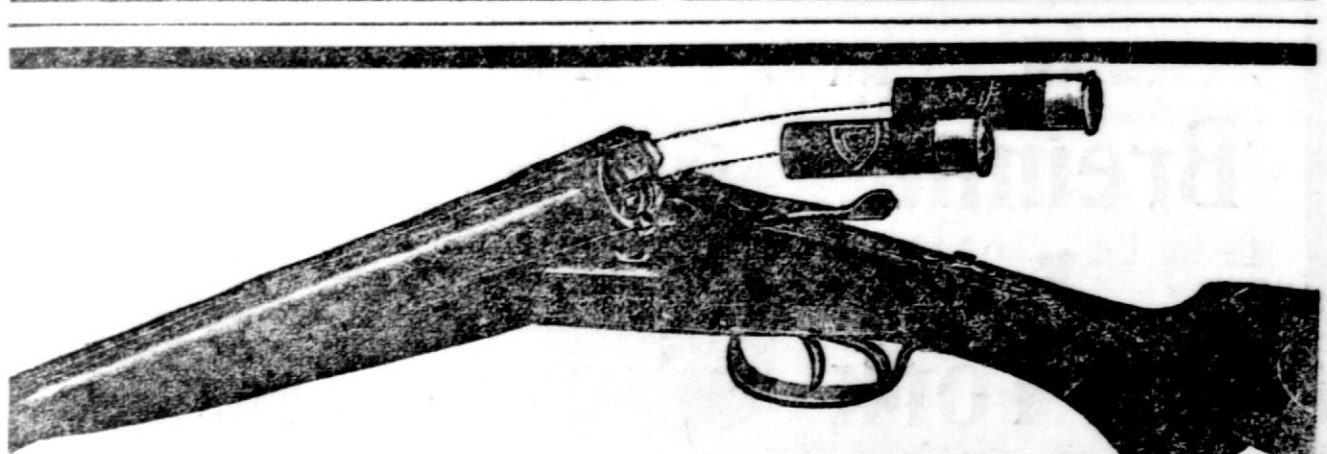
voznih koles.

Šivalni stroji

za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“.

Ljubljana **Fr. Ševčik** Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, salskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne proste.

Ključavničarstvo

Ig. Faschinga vdova

Poljanski nasip št. 8.

Reichova hiša.

Velika zaloga

štedilnih ognjišč.

Izvrstno in solidno delo.

Cene zmerno. Popravila se točno izvršujejo. ::

Največja zaloga navadnih do najfinjših

otroških vozičkov

in navadno do najfinjše

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Novejšim naročnikom se pošilja s povzajem.

Josip Rojina

krojač prve vrste

se nahaja sedaj v lastni hiši

Franca Jožeta cesta 3.

konkurira z največjimi tvrdkami glede finega kroja in elegantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najfinjših angl. in franc. specijaliteta blaga.

: **Zavod za uniformiranje.** :

Najboljši kosmetički predmeti za olepšanje polti in telesa so:

da mila po 80 h. :: cream po 1 K;

da Menthol :: ustna voda po 1 K;

da zobni prašek po 60h; za ohranitev in rast las:

da lasna voda po 1 K; lasna pomada 1 K.

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Ph. Mr. Josip Čizmar v Ljubljani.

Kupujte zaupno te domače izdelke!

Odlikovana

Prva kranjska

tvornica klavirjev

Ljubljana

Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša

RUDOLF A. WARBINEK

Jamstvo šest let.

Eksport v vse dežele.

Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene pianino, klavirje in harmonije tudi samogralne za gotov denar, na dolga odplačila ali naposodo.

Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno in računijo najceneje.

Največja tvornica na avstrijskem jugu

Inteligentni izpit za enoletne prostovoljce!

K temu potrebno pripravo podeljuje uspešno podpisani zavod, pri katerem se prično v to svrhu 15. januarja l. 1912 posebni učni tečaj. — Pojasnila daje 3850

Prvi zagrebški vojaško pripravljalni zavod (Zagreb, Kukovičeva ul. 15).

40 m **15.-K**

brezhibnega posteljnega blaga, okotorda, celirja, barhenta, belega blaga, modnega blaga, flanele, l. t. d. po 6-20 m dolgo veleprimo 20.-K

2 posteljni odeji, 1 namizni prt, volnen in seces. K 8-50, finejše K 12-18, K 16-18 itd. Damastni namizni prt, čisto platno in 6 servet 60x60 cm K 5-50. Rjuhe brez šiva, zajamčeno platno 150x225 K 2-70, finonito K 2-30, finonito K 2-50. Rjuhe brez šiva, zajamčeno platno 150x225 K 2-70, finonito K 2-30. Komad Hochbergove specialne tkanine 82 cm široko, 23 m za najboljšo perilo K 15-50. Tucat brisač, rjavih in belih, karastih 44x100 cm K 3-80. Tucat brisač, damast, čisto platno seces. vzorci 50x100 cm K 9-10. Tucat batistnih rutic z atlasatimi pasicami, belih 44x44 cm K 1-20. :: Fini ostanki tkanine, beljeni 82 cm široki, 6-20 m dolgi meter 53 vinarjev. ::

Napopolnjenje po povzetju. Nogejejeje se vzame nazaj in se povrne denar. Vzorci in cenovnik nazaj. Vzorci se morajo, ako se nič ne naroči, poslati franco nazaj. — Tkanica platnina

BERTHOLD HOCHBERG KOSTELEČ CERVENY 12 ČEŠKO

Božična prodaja po znižanih cenah!

Božična tkanina, 1 kos 18 m za 12 K 80 h.

Modno blago. Sukna. Barhenti. Flanele.

Havlčkove tkanine — namizne :: in kavne garniture. ::

Zepni robci. — Brisače.

Bale za neveste.

V. J. Havliček in brat, kopališče Poděbrady, Češko.

1 kos Havličkove tkanine „Vlasta“, 23 m za 17 K 50 h. 1 zavitek 40 m letnih in zimskih ostankov, okusno izbranih za 18 K. Dobite najboljše. Blagovolite pisati po vzorce, ki jih dobite franco.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York

je proga

Red Star Line

Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne.

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc Anversa New York

Kolodvorska ulica odslej **štev. 26,**

od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tišlarju“

Edini domači zava- :: rovalni zavod. :: Ustanovljen : leta 1884. ::

CROATIA

Edini domači zava- :: rovalni zavod. :: Ustanovljen : leta 1884. ::

zavarovalna zadruga v Zagrebu.

Centrala: Zagreb, v lastni hiši, vogal Marovske in Preradovičeve ulice.

Glavna zastopstva: Ljubljana, Novisad, Osjek, Reka, Sarajevo. ::

Podružnica: v Trstu, Via del Lavatoio št. 1, II. nadstr. (Telefon 25-94).

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja:

Na življenje

1) Zavarovanje glavnice za slučaj doživljenja in smrti

2) Zavarovanje dote

3) Zavarovanje življenjske rente.

Proti škodi po požaru

1) Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih zgradb in tovarnen.)

2) Zavarovanje premičnin (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga itd.)

3) Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena itd.)

Zavarovanje steklenih šip.

Zadružno imetje v vseh delih znaša K 2,319.068-21

Od tega temeljna glavnica K 800.000-00

Letni dohodek premije s pristojbinami K 1,221.748-41

Izplačane škode K 4,323.268-44

Sposobni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.

Natančnejše informacije daje Podružnica „Croatia“ Trst, Via del Lavatoio št. 1, II. nadstr. in glavno zastopstvo „Croatia“ v Ljubljani

tvrdka KMET in SLIVAR.

izdelovatelj vozov

Franc Visjan

Ljubljana, Kolodvorska ulica 25

prilaga svojo bogato zalogo novih in že rabljenih **VOZOV.**

Julija Stor

v Prešernovih ulicah št. 5.

Največja zaloga nožnih, damskih in otroških čevljev, čevljev za lažno-tenise in pristnih goissserskih gorskih čevljev.

Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

Najpriljubljenejši čevlji sedanosti.

ALFONZ BREZNIK

c. kr. izvedenec in učitelj Glasbene Matice.

Največja in najstarejša trgovina in izposojevalnica klavirjev in harmonijev. Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja strun in muzikalij.

Ljubljana, Kongresni trg št. 15

nasproti mamske cerkve.

Klavirje dvorne trdke Bösendorfer, Czapska, Böhl & Heitzmann, Steinhammer in Manborg (amer. harm.) imam le jaz izključno edini zastopnik za Kranjsko v velikanski zalogi in izbiri. Ne dajte se varati po navidezno ceneni, vsiljivem blagu, osobito, ker nudim vsakomur, da si po kolikor mogoče najnižji ceni ali na čudovito majhne obroke brez vsakega zadatja nabavi prvovrsten instrument z resnično pisano 10letno garancijo. Stari klavirji najugodnejše v zameno. Izposojevalnica najnižja. Popravila in uglaševanje vseh glasbil najceneje. Preigrani klavirji vedno v zalogi. Violine, citre, tamburice, harmonike, telov, rogovji in strune po tovarniških cenah. — Ves dan odprto!

Mona Lisa kisikovi izdelki

Znanstveno je dognano, da kisik kožo poživlja in razkužuje. Krvni obtok se dvigne vsled česar se kmalu poizgube splošnosti kože, kakor rdečica na nosu in obrazu, ogrci, pege, izpuščaji, velike kožne luknje ter raskavost in občutljivost polti. Oblastveno zavarovani kisikovi izdelki Mona Lisa popolnoma neškodljive zaradi kisika, ki ga obsegajo in dodanih drugih uspešnih sestavin priporoča vsak zdravnik.

MONA LISA, kisikovo milo (kreme) škatljica	—	—	—	—	K 1.—
MONA LISA, kisikov toaletni boraks škatljica	—	—	—	—	K 1.—
MONA LISA, kisikova dnevna krema brez maslobo škatljica	—	—	—	—	K 2.—
MONA LISA, kisikova voščena pasta (za ponoči) škatljica	—	—	—	—	K 2.—
MONA LISA, kisikov puder (3 barve) karton	—	—	—	—	K 2.—
MONA LISA, kisikov mlečni puder (emajl) steklenica	—	—	—	—	K 2.—

Kos. dr. A. RIX, laborat. DUNAJ IX., Berggasse 17/E

3814 Razpošiljanje direktno po povzetju ali denar naprej.

Ustanovljena leta 1882. Telefon št. 185.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavozo

v lastnem zadr. domu v Ljubljani na Dunajski cesti 18

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa . K 100,000.000

upravnega premoženja . K 20,000.000

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad . K 20,000.000.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na monice po 6 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

prilaga svoje

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plašče za gospe, nepremoljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Pekarija, slaščičarna in kavarna

Jak. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6,

Kolodvorska ulica št. 6.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

polet Urbančeve manu. trgovine

prilaga

klobuke

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd. itd.

Blago imam solidno, cene zmerne. Postrežem točno.

Najnižje cene

Največji izbor

L. MIKUS

tovarna doznikov

Ljubljana, Mestni trg

FERNET-BRANCA

Specialiteta trdke Fratelli Branca, Milan

je vsled svojih silno dietetskih in odlično želodce krepečih lastnosti

najboljša želodčna grenčica sveta.

Glavno razpečevališče: Sig. Winter, Dunaj, III. Ungarg. 20.

F. M. SCHMITT

in v Ljubljani, Pred Skofijo

prilaga

veliko zalogo otroških igračk za Miklavževa darila, božična in novoletna darila in okraske božičnih drevesc.

POZOR! POZOR!

Primorska klet

Valvazorjev trg št. 4.

Zajamčeno pristna primorska vina rebula, rihenberško, teran, vipavsko, opolo pol litra po 36, 40, 44 in 48 vinarjev.

Toči se tudi čez ulico!

Naročila od 56 litr. naprej se sprejemajo.

Zajamčeno pristen tropinovec v steklenicah.

Samo še malo dni!

Žrebanje že 14. decembra 1911.

XXIX. kralj. ogrska

Držav. dobrodelna loterija

Glavni dobitnik 200.000 kron.

Vsi dobitki 475.000 kron v gotovem.

SREČKA STANE 4 KRONE.

Srečke se dobivajo pri kralj. ogr. loterijskem dohodarstvenem ravnateljstvu v Budapešti (glavni carinski urad) pri c. kralj. avstrijskem loterijskem dohodarstvenem ravnateljstvu na Dunaju, nadalje se pa srečke dobivajo tudi pri vseh poštah, davčnih, carinskih in solnih uradih, na vseh železniških postajah in po skoro vseh trafikah in menjalnicah itd. tako na Ogrskem kakor tudi po avstr. kronovinah. — Deležni načrti se na zahtevo pošljejo zastoj in pošlino prosto. 3266

Kralj. ogrsko loterijsko dohodarstveno ravnateljstvo.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyda“

iz

Bremna

v

New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica št. 35

nasproti obtežnani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštena, resna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Meksiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej proci iz Bremna enkrat mesečno.

n se dobivajo pa tudi tiskri preko Baltimorea na vse ostale dele sveta kakor Braziljo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor!! Beritell

Brata EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna

in pohištvena pleskarja

243

Prodajalnica:
Miklošičeva ulica št. 6.
nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:
Igriška ulica št. 6.
Električna sila.

KONFEKCIJSKA TRGOVINA MAČEK & KOMP.

FRANCA JOZEFA CESTA ŠTEV. 3

SE PRIPOROČA SLAVNEMU OBCINSTVU.
STROGO REELNA POSTREZBA. NAJNIZJE CENE.

Modni salon v Ljubljani Stari trg šte. 21 A. Vivod-Mozetič

Radi pozne sezone damski klobuki po izredno znižanih cenah.
Ogled klobukov brez obveznosti nakupa.
Sprejemajo se popravila. Pošilja se tudi na izbiro.
Žalni klobuki vedno v zalogi.

Slav. občinstvu v mestu in na deželi
vjudno priporočam največjo zalogo krasnih

nagrobnih vencev
in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence.

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 K do 60 K
komad, tako da si vsakdo lahko izbere

FR. IGLIČ Ljubljana
Mestni trg 11-12.
Ob nedeljah se dobivajo venci v isti hiši v I. nadstr.

Velike okazijske cene! :

Konfekcije za dame in deklice
ter narejene obleke in raglani za
gospode in dečke. Ogromna iz-
bira najnovejših komadov vseh
najmodernejših barv in kroja.

Cene brez konkurence! Cene brez konkurence!

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Perje

za postelje in puh

priloga po najnižjih cenah

F. HITI

Prod Skofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

J. VECCHIET

zlatar v Ljubljani

nasproti glavne pošte

priloga svojo trgovino vsakovrstne

zlatnine

ter precizijskih žepnih ur.

Častna delavnica.

Kupuje staro zlato in srebro.

Cene zmerne.

Solidna in reelna postrežba

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

Avgust Agnola

Ljubljana,

Dunajska c. 13

Izborna zaloga

namiznih in

nastropnih

svetilk

najnovejše

vrste

po nizkih cenah

Važno! za Važno!

gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča cve-

ta, korenine itd. tudi po knjižni,

usne vode in zobni prašek, ribje

olje, redilne in posipalne mešanice

otroke, dišave, mila in splošno vse

toaletne predmete, fotografirane

aparate in potrebščine kirurških

obvezila vsake vrste, sredstva za

dezinfekcijo, vosek in pasto za tla

itd. — Velika zaloga najfinjšega

ruma in konjaka. — Zaloga svežih

mineralnih vod in soli za kopel.

Oblastv. konc. oddaja strupov.

Za živinorejce

pos. bno priporočljivo: grenka sol,

črna sol, soliter, ovojna, koloid,

in različne druge. — Vnanja naročila

se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija

ANTON KANC

Ljubljana, Zidovska ulica št. 1.

Kupuje po najnižji ceni razne zelišča

(rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd.

Krompir

2378

najboljše kakovosti, zdrav in brezhiben, debel ter srednje de belosti. — Vedna zaloga.

Oddaja v vsaki množini

od 200 kg dalje tudi cele vagone po prav solidni nizki ceni tvrdka

IV. A. Hartmann nasl. A. Tomažič

in v Ljubljani, Marije Terezije cesta.

Original in vzor

vseh parfumev brez alkohola

Dralleja

iluzija v svetilniku.

Cvetlične kapljice brez alkohola.

En atom zadostuje.

Čudovit cvetlični vonj nedosežne prirodnosti.

Smarnica, vrtnica, španski bezeg 4 K,

vijolica K 5— vistiria K 450.

Dobiva se povsod.

Varujte se varljivih ponaredb.

Juri Dralle, Podmokli n. L.

Turin 1911:

Veliko darilo.

Prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg (nasproti rotovžu) in Sv. Petra cesta 8

Nikelasta moška ura z veržico od K 450 naprej

Prava srebrna " " " " " 970 "

14 kar. zlata " " " " " 44— "

Nikelasta damska " z veržico " 850 "

Prava srebrna " " " " " 950 "

14 kar. zlata " " " " " 20— "

Uhanč zlato na srebro " " " " " 180 "

14 kar. zlato uhani " " " " " 450 "

Lastna tovarna ur v Svici.

Tovarniška znamka „Iko“.

Telefon št. 273.

Telefon št. 237.

Svarimo

vse, ki kašljajo, so hripavi, zaslezeni in nimajo teka, ako opazajo, da
jim gine telesna teža, ako se ponoči pote, ako se čutijo slabotne in
onemogle, ali te nevarne znake opazijo na katerem svojcev, da si naj ne
kvarijo želodca z različnimi tajnimi sredstvi, nego naj takoj naroče

Örkényja lipov med (sirup),

da preprečijo razširjenje zla. — Örkényja lipov med (sirup) prekaša
vsa podobna sredstva, ublaži kašelj, izborna razkraja slez, izboljša tek
ter prežene zoprno, telo slabeče ponočno potenje. Na angleški razstavi
odlikovan z zlato svetinjo. Poizkusna steklenica 3 K, velika steklenica
5 K, 3 velike steklenice franko 15 K. Po povzetju se dobiva samo

pri edinem izdelovalcu

Hugon Örkény, lekarna Buda-Pešta, Thököly-út 28, dep. 47.

Anton Šarc, Ljubljana

Izdelovanje perila, pralnica in svetilniškalnica

z električnim obratom priporoča zelo dobro in so-

lidno izdelano perilo po nizkih cenah.

Opreme za neveste.

Perilo za deklice in dečke za zavode. Platno, šifon

in švicarske vezene se kupijo zelo ugodno, dalje

rjuhe, brisalke, prti, prtici, nogavice, maje.

Perilo „TETRA“

za gospode in gospe. Kdor trpi na protinu, revma-

tizmu, ischias, naj nosi le to perilo, in bo ta

poskušnja vsakega zadovoljila.

VZORCI NA RAZPOLAGO.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir 35
M. GELHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Lepa, koristna Miklavževa darila

in po že znano najnižjih cenah dobite

v modni trgovini Peter Sterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, 1^a kakovosti; moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših
moških klobukov in čepic, dalje čepic za dame, deklice itd.
ter najmodernejših kožuhovine.

Lud. Černe

ovale, trikotne z urami ter zapriseženi sodniški črnolci. 236
Ljubljana, Wolfsove ulice št. 3.

Velika zaloga
juvelov, zlatnine in srebrnine, različnih ur, uhanov, prstanov, verižic in očal itd.

Blago prve vrste.
Solidna postrežba.
Cene na jnizje.

:: Igrače za Miklavža ::
in lepa darila za Božič

prodaja po ooličnih cenah

Vaso Petričiča nast. J. Samec,

3941

Ljubljana, Mostni trg.

NAJODLIČNEJŠA ZNAMKA

JAS. HENNESSY & CO. COGNAC
LE V IZVIRNI POLNITVI.

Naznanilo.

3801

Naznanjam sl. občinstvu, da sem po očetovi smrti prevzel

umetno in trgovsko vrtnarijo

Jakoba Šimenca v Gradišču št. 12,

katero bodem neizpremenjeno in pod enakim imenom vodil naprej. — Priporočam se sl. občinstvu za nabavo najrazličnejših cvetlic, šopkov, vencev, cvetličnih dekoracij itd. ter prosim, da se zaupanje, ki ga je užival moj pokojni oče, blagohotno ohrani tudi meni. Z odličnim spoštovanjem

Pavel Šimenc,

umetni in trgovski vrtnar — Gradišče št. 12.

Dolžnost

vsakega zavednega Slovenca in Slovenke je
da rabi izključno le

Ciril in Metodovo čistilo

(krema)

za čevlje in usnje

katero je priznано najboljšo.

Skatljica stane 24 vinarjev.

Zahteva naj se isto po vseh trgovinah ter vsak drug manj vreden izdelek odločno zavrne.

Edino le čistilo v tej obliki in z zamko

4306

se prodaja

v prid družbi sv. Cirila in Metoda.

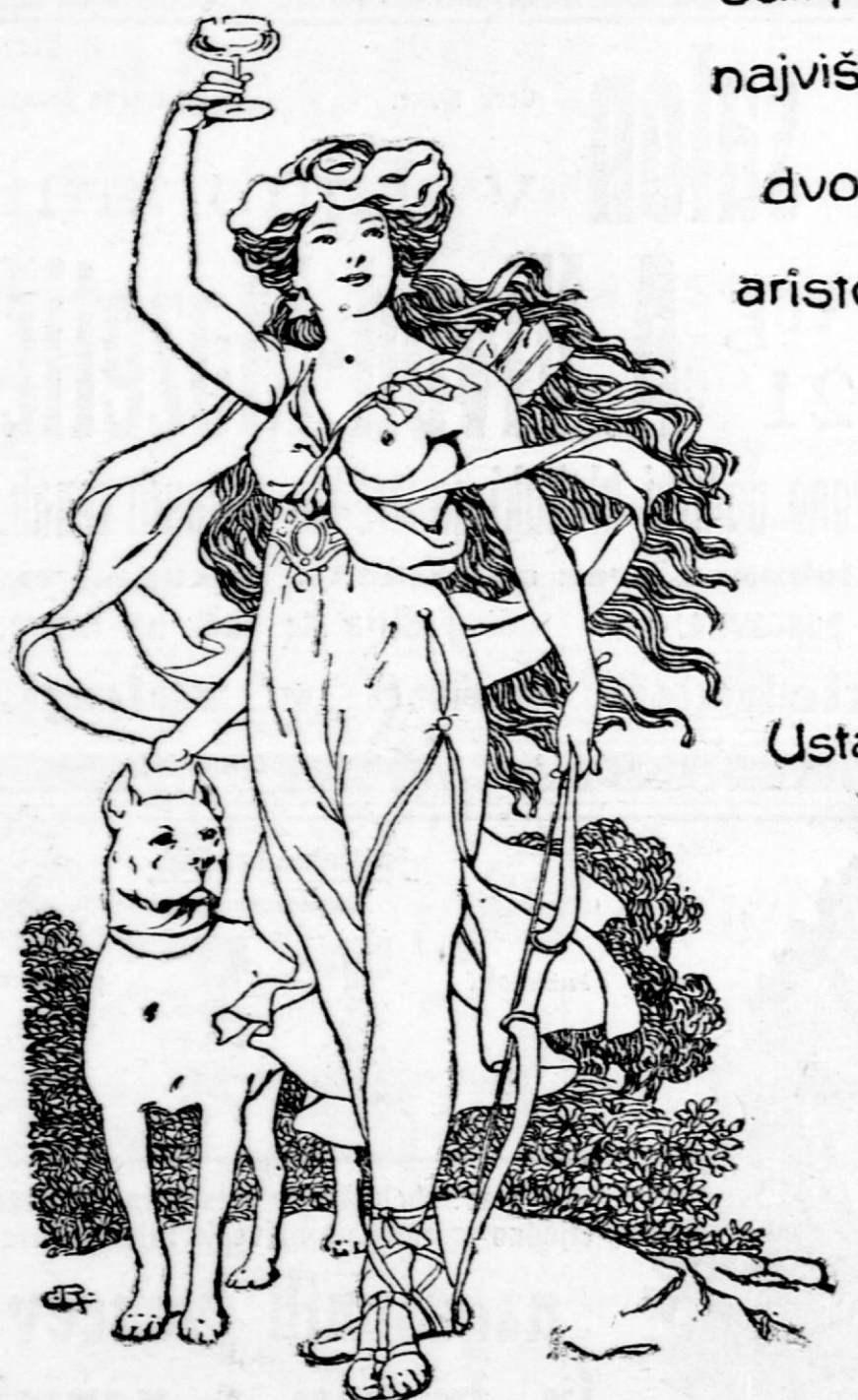
Glavna zaloga in kemična tvornica

Ivan Keber

Ljubljana, Poljanska cesta št. 15.

MOËT & CHANDON

je
šampanjec
najvišjega
dvora in
aristokracije

Ustanovljeno
1743

Gričar & Mejač

Ljubljana,

Prečernova ulica št. 9

priporočata

ovojo velikansko zalogo

zimskih sukenj

v vseh velikostih in različne kakovosti, po čudovito nizkih cenah,

Pripravna darila

za Miklavža in Božič,

Delniški kapital: 150,000.000 kron.

Rezervni zaklad: 95,000.000 kron.

Podružnica o. kr. priv.

Stanje vlog na knjižice, na tekoči račun ter razni kreditorji dne 31. decembra 1910, približno 720 milijonov K.

Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

Ljubljana, Franca Jožefa cesta šte. 9.

Sprejema vloge proti hranilnim knjižicam, katere obrestuje od dne vplačila do dne dviga; rentni davek plačuje zavod sam;
sprejema vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti blagajniškim listom,
dovoljuje kredite v tekočem računu, nadalje stavbne, hipotekarne, carinske, davčno jamstvene kredite itd.,
eskomptira menice in devize ter preskrbuje njih inkaso,
izdaja nakazila, kreditna in priporočilna pisma na vsa tržišča tu- in inozemstva,
prodaja in kupuje tu- in inozemske rente, zastavnice, delnice in sročke ter daje vestne nasvete pri nalaganju kapitala,
izvršuje vse posle pri založitvi vojaško-ženitvenih kavol, nadalje kavol in vadil, potrebnih za udeležbo pri razpisanih ofertih,

sprejema vrednostne papirje v svrhu njih shrambe in uprave,
oddaja proti ognju in volumnu sigurne sameshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom stranke ter sprejema vrednostne predmete (preciozije) v hranitev,
zavaruje sročke in izžrebanju podvržene vrednostne papirje proti kurznej izgubi ter oskrbuje brezplačno revizije izžrebajočih efektov,
vnovčuje kupone, izžrebane vrednostne papirje in valute,
dovoljuje prodajne na blago, vrednostne papirje ter sprejema borzna naročila za tu- in inozemske borze,
preskrbuje za svoje komitente trgovalne informacije na vseh tu- in inozemskih tržiščih, itd. itd.

Centrala na Dunaju; Podružnice: Bolcan, Bregenc, Brno, Celovec, Feldkirch, Jablanica, Gorica, Inomost, Karlovi vari, Ljubljana, Lvov, Mor. Ostrava, Olomuc, Opava, Pulj, Praga, Liberce, Toplice na Češkem, Trst, Warnsdorf.

I. veliki koncert društva „Zvezda“ na Dunaju.

Spštovani gospod urednik!

Ko ste v vašem cenjenem listu pod »Društvenimi naznanili« opozarjali, da priredi tukajšnje zabavno in podporno društvo »Zvezda« svoj koncert, in sicer veliki koncert, je pač marsikdo zmajeval z glavo, češ: Kje je na Dunaju toliko slovenskih pevk in pevcev, ki so tako muzikalično nabraženi, da bi zamogli podati nam res pravi užitek. Naši dvomi so bili tembolj upravičeni, ko vendar poznamo destruktivni slovenski značaj, ki rajše podira, nego zida. Sročnja prireditve pa je pokazala, da so bile naše slutnje neosnovane; pokazala je, da smotreno kulturno delo res vodi do uspehov.

Težko je začeti popisovanje večeršnjega večera. Obširen program, raznoteri umetniki, lepe zborove točke ... Začenam naj tedaj s solisti.

Gdč. Hrastova, znana koncertna pevka iz Ljubljane, nas je očarala s tremi pesmimi: Lisztovo »Mignon«, Schumanovo »Nikdar me ne vabite!« ter O. Devovo »Pastirica«. Spominjam se že gdč. Hrastove izza spomladanske veselice, ko smo ustanavljali podružnično družbo sv. Cirila in Metoda. In če je že takrat žela obilo pohvale za svoje prednašanje, je bilo to na sročnjem koncertu še v večji meri konstatirati. Konstatiram pa z veseljem, da je bila burna pohvala povsem opravičena. Glas gdč. Hrastove se je v izborni dunajski soli le še izpopolnil in omilil in prikopno so doneli njeni glasovi, segajoči v srce, navdušujoče ... kot lehak zefir ob Gvadalkiviru ... Najbolj je pač ugajala Devova »Pastirica«.

Ker je bil priljubljeni gosp. operni pevec »...« nenadoma službeno zadržan, izpolnil je moške solove točke gosp. Rijavec. Pokazal nam je v Krekovi »Tam zunaj je sneg«, Ravnikovem »Vasovaleu« in Lajočičevi »Serenadi«, kaj zna in obče mnenje zbranega odličnega občinstva je bilo, da ga čaka še prav lepa bodočnost. Lep, poln tenor, močan, če treba, pa tudi mil v nežnih odstavkih, jako simpatičen nastop — več pač ne moremo zahtevati od solista. Buren aplavz, posebno pri Krekovi pesmici, je sledil njegovemu prednašanju in bil je popolnoma zaslužen.

Brata gg. Trost, poznana v svoji slovenski domovini, kakor tudi med dunajsko kolonijo kot izborna glasbenika, sta žela tudi na sročnjem koncertu obilo pohvale. Ni čuda! Precizno igranje, odgovarjajoče vedno in povsod motivom komponistov, izborna tehnika: To so vsi momenti, ki tudi na še tako razvajenega poslušalca nčinkujejo z vehementno silo. G. Anton Trost se je to pot predstavljal s Chopinovimi »Nocturno« in »Scherzo cis - moll op. 39« in je izvaljal na klavirju mogočne akorde poleg fino nuansiranih glasov, gosp. Ivan Trost pa je pokazal pri Chopinovi »Nocturno op. 91« in Smetanovi »Iz moje domovine II.« na goslih, kaj zna. Ali so to res bile gosli? Skoraj bi mislil, da čujem oddaleč sirenskomile glasove. Ni čuda tedaj, da sta tudi ta dva umetnika bila deležna burnega ploskanja.

In končno »Zvezdina« pevski zbor! Po časopisih sem že čital, kako pridno vabi odbor dunajske pevece v svojo sredo in pravilo se mi je, da razpolaga »Zvezda« s tako izbornim pevskim materialom kot še nikdar poprej. Program sročnjega koncerta me je tudi o tem prepričal, da mora biti zbor izboren, zakaj inace bi se ne upal na rešitev tako težkih komadov. Zanimanje je bilo tedaj splošno in veliko, ko je nastopil najprvo moški zbor s Hajdrihovo: »Hercegovska«. Mogočno je zadonela ta bojna popevka po dvorani, navdušujoče slehernika ... In takoj smo imeli priliko, spoznati izborne tenoriste in mogočne basiste! Navdušenje po končani pesmi, v kateri se je posebno odlikoval kvartet (gg. Rijavec, Potokar, Božič, Posega), je bilo nepopisno! Svetlikal se je v vseh očeh ogenj bojevitosti in radosti, da imamo na Dunaju tako izborne pevske moči! — Pri ruski »Ej uhnem« smo slišali močne II. basove in kaj ljubko je učinkoval krasni tenor gosp. Kijavca, ki je pel za odrom. Razume se, da oni, ki so slišali peti Slavjanskega pevski zbor, niso imeli istega užitka; vendar moramo priznati, da je rešil moški zbor tudi to nalogo v občno zadovoljnost. — In ruski pesmi je ste-

dila komično - lahkoživa francoska Saint-Saensova »Zimska serenada«, ki stavi na zbor jako velike zahteve. Čudili smo se, da se je dalo to težko pesem na program, saj je znano, da jo je celo najboljši moški zbor na kontinentu — moravski učitelji — le z neznosno težavo obvladal. Da se prednaša taka pesem brezhibno, je treba vaj in zopet vaj, pa tudi pevcev s prav visoko muzikalično nabrazbo. Ako se je »Zvezdina« zbor upal na ta komad, je to pač dokaz, da je njegov material izboren in dobro izšel. Ako pa pesem navzlic dobri volji ni prišla popolnoma do veljave, leži vzrok v opisanih težkočah in morda tudi v slovenskemu življu tuji skladbi. Vendar so pevci tudi za ta komad želi zaslužen pohvalo.

S tem se je poslovil moški zbor in seznanili smo se z mešanim zborom v naši domači »Meglicici«. To je bilo pač vse drugo kot drugorodne pesmi! Naša narodna, slovenska pesem nam sega pač — in to posebno v tujini — globoko v srce. Tudi ženski zbor (16 izbornih pevk) je moral navdušiti poslušalca in skupno »moškim zborom (24 pevcev) nam je podal še dva bisera: Mokranjčev »Il. rukovet srbskih narodnih pesmij« in Jerajev »Tam za goru« — naše slovenske narodne pesmi, zbrane v lep šopek. V prvem vencu smo spoznali novo moč v lepem baritonu gosp. Božiča, vemo pa ceniti tudi zasluge mešanega zbora, ki je eksaktno sledil čarobni taktiki gosp. Jeraja. Ta rukovet zahteva pač veliko rutino od peva in dirigenta, saj se monjajo žalostni motivi z veselimi. Rešil se je te težke naloge zbor prav častno — dokaz obilna pohvala. In naše narodne pesmi! Komaj je pričakovalo občinstvo, da se zamore naslajati ob domačih zvokih in bilo je kar očarano, ko je slišalo znane popevke. Predstavljal si je marsikdo, da je daleč doma v rojstni vasi ... Seveda pa nima rojstna vas takih pevk in pevcev, še manj pa tako izbornih solistk kot gospe Schocherjeva in dr. Prijateljčeva, izmed katerih je imela prva obširen solo. Obe skupaj pa sta nam podale mičen duet, spremljan od zbora. Tudi gosp. Božič se jima je pridružil častno in tako je bil utisk tega venca narodnih pesmi uprav velikianski in so se morale slovenske kakor srbske narodne pesmi ponavljati.

Gdč. Hrastovi in gosp. pevovodji, ki ima pač največje zasluge za krasno uspeši koncert, so se poklonili šopek, oziroma venec, pevskemu zboru se je pa zbrano občinstvo zahvaljevalo z dolgo trajajočim ploskanjem.

Po končanem sporedu se je začela prosta zabava, ki je trajala precej dolgo. Razume se, da so pevci še nadalje prepevali lepe domače pesmi in da so je mladina zasukala ...

Obisk je bil jako dober. Že po prvem zabavnem večeru smo izrekli nado, da bodo prišli k prihodnji prireditvi v prav obilnem številu še ostali zastopniki dunajskih Slovencev, ki imajo smisel za glasbo in dobro narodno stvar. Nismo se motili. Videli smo namreč mnogo novih gostov, visokih uradnikov, častnikov, pa tudi drugega rodoljubnega občinstva, posebno gg. akademikov en masse, ki so bili s to prireditvijo prav zadovoljni, da, celo prav navdušeni, saj so po dolgem presledku čuli lepe slovanske pesmi; prisostvovali so koncertu, kjer so sodelovali sami Slovenci. Opazili smo med drugim sledeče gg.: dvorna svetnika Dukič in Gabrijelečič, gen. advokata Okretiča, vladna svetnika Sežuna in Primožiča, odvetnika dr. Lapajnetta, sekcijskega svetnika dr. Sublja, dvornega tajnika dr. Kreka, min. podtajnika Pertota in še mnogo drugih.

Društvo »Zvezda« ima zopet oz. gnotni in moralni uspeh več. Zahvala gre v prvi vrsti neumornemu delu odborovemu, ki je delal smotreno na to, da se preosnuje »Zvezda« in njen zbor; naše odkrito priznanje pa tudi gosp. dvornemu glasbeniku Jeraju, ki je navzlic velikim žrtvam posvetil svoje izborne moči zboru in ga v primeroma kratkem času privedel do take višine. To zmore pač le umetnik! In pevski zbor? Velik del nedeljskih lavorik si je zaslužil ravno pevski zbor. Vemo ceniti njegov nastop, pa tudi poznamo neizmerni trud, ki ga je imel zbor pred nastopom. Mnogoštevilne pevske vaje so osobito na Dunaju gotovo velika žrtev in kaže o velikem navdušenju za lepo slovensko stvar! Slava mu! O gg. solistih smo pa itak že zgoraj poročali. Hvala jim, da so svoje umet-

niške moči dali na razpolago »Zvezdi« in so s tem pripomogli do veličine večera. Tako si ta večer »Zvezda« lahko zapiše z zlatimi črkami v svojo zgodovino.

Nekaj bi si pa dovolil omeniti. Program je bil zelo bogat in lep; vendar sodi tak vseslovenski program bolj na prireditve »Slovankega pevškega društva« kot v specifično slovensko »Zvezdo«. Dunajsko slovensko občinstvo se zanima pač v prvi vrsti za domačo umetnost in četudi je pazno sledilo neslovenskim komadom in je žel pevski zbor burno priznanje, vendar je bilo navdušenje pri slovenskih pesmih brezprimerno večje, pač dokaz, da jim sega slovenska pesem bolj do srca. Priznati pa tudi ne smemo, da mnogoteri dunajski Slovenci že dolgo let niso slišali sploh slovenskega petja in da jim je novejša slovenska glasbena literatura neznana. Radi bi pa kaj čuli od Kreka, Adamiča, Juvanca itd. Umestno bi tedaj bilo, da obsegaj prihodnji večji društveni koncert zgolj novejše slovenske skladbe in uverjen sem, da uspeh ravnotako ne bo izostal, ampak bo celo večji!

Na Dunaju, 20. novembra 1911.

NB. Kdor namerava pristopiti »Zvezdi« ali njenemu zboru, naj javi to na naslov: »Zvezda«, Dunaj, XVI., Hubergasse Nr. 12. Pripominjamo, da so v zboru dame iz najboljših krogov, gospe in gospodične. Pevski zbor pa obstoji iz uadnikov in akademikov.

Po zdravniških poročilih se pri revmatizmu, protinu in nevralgijah izborna obnaša kot izborna bolečina tolažeče, na oplahnenje oteklin ter obnovo premičnosti členkov delujoče sredstvo Contrheuman.

Zapomnite si,

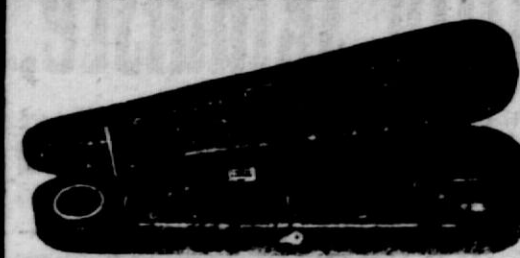
da je dober tek temelj dobrega prebavljanja, da je torej zbijanje teka najvažnejši pogoj zdravega življenja. Kdor torej hoče imeti zdrav želodec in krepko prebavo na poskusi že desetletja z dobrim uspehom rabljene »Bradyere želodčne kapljice«, prej tudi Marijacejske želodčne kapljice, ki so že od nekdaj najzanejše domače sredstvo proti vsem težkočam otrok kakor tudi odraslih. Dobese po lekarnah in stene steklenica samo K. 90 in K 1-60 dvojna steklenica. Kjer se ne dobe tia pošlje izdelovalci, lekarnar, C. Brady, Dunaj, I. Fleischmarkt 2-484 brez stroškov na dom 6 steklenic K 5-80 ali tri dvojne steklenice za K 5-30. 3785

KINTA
KCL

Priznana močna, lahko tekoča solidna in neprekosljiva so **KINTA kolesa.**
Izjemnoje jantro. Nastrojeni ceniki brezplačno.
K. Čamernik
Ljubljana, Dunajska cesta 9.
Special. trgovina s kolesnim posam. deli.
Izposojevanje koles.

Pepelne šolarske gosli z lokom in omarico K 12-.

Lepo božično darilo!

Trigodi se priredi čisti bodeč, na mudi izborno svoje hakov-veš posebno priljubljene, s primernim lokom, leseno kleslo, kolesonijo, rezervnjam avromani, sedlom in piščalko na uglednje, kompletno K 12- — St. 126. Boljše gosli, s mečnim glasom, kompletno K 14- — St. 128. Boljše gosli, fino lakirane, garautura iz česovine, kompletno K 14- — St. 128. Jato skrbno izdelane gosli, s mečnim in polnim glasom, s garautura iz česovine, kompletno K 30- — Tako ustave so posebno pripravne za darila na m-šolstva in učence. Zavejina in lesen zabojček K — 70. Zamena dovolena ali drnar nam! Po povetju raspolija c in kr dver. dob Jua Ksmrad, razpoljubljene gosli, Model štov. 1286 (glejte) Glavni katalog s okoli 4000 slikami na mltavo gratis in franko.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznato izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznato izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

2438

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Zaradi povečanja podjetja

3977

se prodasta dva parna stroja

in sicer:

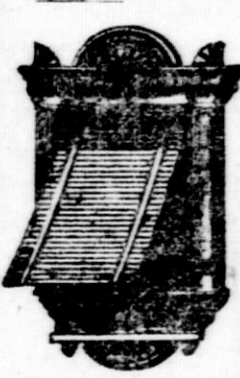
- 1) 150 170 HP s preciznim zaklopnim krmilom, patent „Hartung“.
- 2) 50—70 HP tudi z zaklopnim krmilom in patent „Hartung“.

Oba s kondenzacijo in v popolnoma dobrem stanju.

Naprodaj so tudi različne transmisije, ležaiči, jermenice itd.

Stroji so na ogled v Ljubljanski predilnici, kjer se dobe tudi pojasnila.

Hica 40 G. Skrbić, Zagreb Hica 40

Z električnim pogonom urejena tvornica žaluzij, železnih in lesenih rolet za okna in trgovine, vseh vrst platnenih in lesenih škarnih rolet, iz platna, damasta, gradla, satina, ripsa itd.

— Cenovniki in proračuni na zahtevo zastoj. —

Telefon št. 492.

2426

Telefon št. 492.

SINGER 66“

Šivalni stroj 20. stoletja.

Kupujte samo v naših prodajalnicah ali od njih agentov.

Singer Co. deln. dr. šivalnih strojev.

1414

Ljubljana Kranj Kočevje Novo mesto
Sv. Petra cesta 4. Glavni trg 53. Glavni trg 79. Veliki trg 88.

FAVORITE
Najboljše obojestranske
ZVOKOVNE PLOŠČE
vseh znarnk.
Največji repertoar najbolj priljubljenih umetnikov in : godb, najčistejši in najglasnejši zrak. — Odgovoren material. :
„ Poljudneocene “
Predajajo vse specialne trgovine in preprodajalec na Dunaju in na dečeli ali
Favorite Hartkopf & Fischer
Dunaj VI., Magdalenenstr. 8 Theater a. d. Wien).
Na kelle so navedbo dobvalilice.

Po meri naročeni čevlji se izdelujejo v lastni delavnici.

MATEJ OBLAK
LJUBJANA
KONGRESNI TRG 6.

Velika zaloga
domačih in tvorniških čevljev.

Modna trgovina

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci pošiljane prosto.

ANTON SCHUSTER

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospe, pristni tirolski loden, parhent, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

Zelo veliko tranzito skladišče,

72 m dolgo, 12 m široko, 5 m visoko, popolnoma suho, ležeče na Ahaceljevi cesti št. 10 v Ljubljani, se odda s 1. svečanom 1912. Vprašanja naj se vpošljejo na upravo Pengratz v Ljubljani.

3936

Richterjeva zdravstvena ržena kava

je, kakor dokazuje 1000 priporočil pisem najboljša. Vsakemu zavitu s 5 kg je dodan lep porabi predmet iz nikla, stekla itd., pred božičem pa krasno božično drevesce, zvonci z angeli in otroške igrače, popolnoma po želji in zastoni. — 5 kg stane poštnine prosto po povzetju K 4.— po pošti. (Brez darila K 3-40)

KARL RICHER, tovarna za zdravstveno rženo kavo LEVIN (Češko).

3812 Vsakemu zavoju je dodan seznam predmetov, ki se dobijo zastoni.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

Kg. sivga, dobrega, puljenega 2 K; boljsega 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puha 5-10 K; kg vefinega snežobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg puha, sivga 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsi puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko. 2682

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega dreva, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavicama, 80 cm dlj, 60 cm šir, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhaštim perjem 16 K; napoi puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir, 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir, 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar — Natančni cenovniki gratis in franko. S Benisch, Dešenice št. 757, češko.

Svetovnoznana

varstvena znamka, ki na etiketi vsake glashbene plošče

gramofon

daje jamstvo za nedosegljivo najboljšo

naravno ponovitev.

Obojestranske plošče od 4 kron naprej.

Največji repertoar dajejo seznanji plošč, katere pošljemo popolnoma zastoni.

Debivališče in predvajanje, ne da bi se moralo kaj kupiti, v Ljubljani:

A. Rasberger, Sodna ulica št. 5.

Avstr. gramofonska družba z o. z., Dunaj I.

Kdor ne ve

kaj naj kupi svojem kot poročno darilo, za god. božično ali priložnostno darilo, ta naj pogleda moj glavni katalog s okoli 4000 slikami, kjer dobi vsak kaj primerne in katerega dobi vsak zastoni in poštne prosto. C. kr. dvor. dobavitelj Jan Konrad, Medt, stev. 1177, Četko.

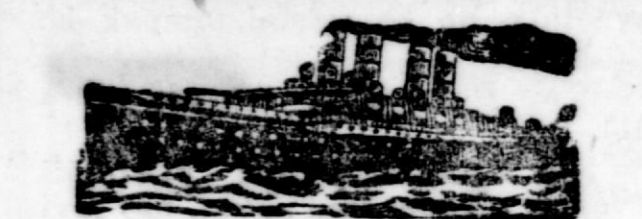

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za love in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene, zalnizi in od mene preizkušene. — Ilustrovani ooniki zastoni.

V Ameriko in Kanado

prilprava, cena in zanesljiva vožnja

Cunard Line.

Carpathia iz Trsta, dne 28. novembra 1911.
Caronia iz Reke, dne 9. decembra 1911.
Franconia iz Reke, dne 20. decembra 1911.

iz Liverpoola: 274

Največji in najlepši parnik sveta.
Lusitania, 18. novembra, 16. decembra 1911.
Mauretania, 9. 30. decembra 1911.
20. januarja 1912.

Pojasnila in vozne liste pri

Andr. Odisek

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 25,

poleg cerkve Srca Jezusovega.

Vozna cena Trst-New York III. razred K 160

za odraslo osebo z davkom vred in 90 K

za otroka pod 12 leti z davkom vred.

CHRISTOFLE

Jedilno in namizno orodje

Priznana najboljša posrebovna.

Najlepše oblike. Kompletne

opravljene kasete za namizno

orodje, skleda, posode

za omake, kavni in čajni

servisi, namizni nastavki,

umetnine.

Edino nadomestilo za pravo srebro.

Specialni predmeti za hotele, restavracije in kavarne ter za pensije, me-

naže i. t. d.

C. in kr. dvorni dobavitelj

CHRISTOFLE & Cie

Dunaj I., Operaring št. 5.

(Reinrichshof).

Ilustrovani cenovnik zastoni.

Po vseh mestih zastopniki-prodajalci.

Za jamstvo pristnosti nosijo vsi izdelki poleg stoječo tvorniško znamko in polno ime

CHRISTOFLE

3961

Za Miklavža

najprimernejše darilo je lepa knjiga.

Priporočamo posebno sledeča dela:

Knjige s podobami za otroke:

A B C vez. K 1-60

Deca roma okrog doma broš. » —24

Dežela lenuhov » » —20

Drobiž v podobah » » —40

Hitra vožnja » » 1-60

Hrošči in žuželke v podobah » » —80

Kaj pripoveduje čarovnica » » 1-20

Kaj pripoveduje čarovnica vez. » 2-40

Metulji v podobah broš. » —80

Modri Janko vez. » 2-40

Naše domače živali broš. » —40

Noetova barka » » 1-50

Palčki Poljanci vez. » 3-60

Pavluša in Nuša » » 1-60

Pepelka broš. » —60

Podobe iz živalstva » » —80

Podobe iz živalstva le- » » 1-50

porcello izdaja » » —80

Planinske cvetke v podobah » » —40

Radost malih broš. » —40

Robinson starši » » 1-40

Slovenski A B C » » —80

Snegulčica manjša izd. » » —20

Snegulčica večja izdaja » » 1-20

Snegulčica večja izdaja » » 2-40

na lepenki vez. » —60

Trnjeva rožica broš. » —70

Vesela družbica » » —70

Zlata radost » » —40

Zlata radost leporcello » » 1-50

izdaja » » 6-—

Zoologijski atlant vez. » 6-—

Živali naše prijateljice broš. » —70

Novosti.

Blažek in Tomažek vez. K 1-60

Domača šara broš. » —30

Našim malim » » —90

Poglejte si živali, otroci! mali! leporcello » » —80

izdaja » » —30

Pisana družba broš. » —30

Pisana družba leporcello » » 1-—

izdaja » » 1-20

Trnjulčica broš. » —90

V zverstjaku » » —90

Knjige za slikati.

Tuekov: »Mladi umetniki« K 1-—

»Otroški vrtec« » 1-—

»Zaklad za otroke« » 1-—

»Za kratek čas« » 1-—

Mladinski spisi.

Amicis, Turij broš. 1-50 vez. K 2-50

Amicis E., Sree » » 2-—

Andersen, Pravljice » » 1-—

Narodna knjigarna v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 7.

Šmida Spisi I./XV. kompletni broš. K 8-70

Šmida Spisi I./XV. zv. kompletni vez. K 11-70

Šmid, Roza Jedvorska » » 2-—

Trošt, Na rakovo nogo » » —80

Najfinejše svilnate gumaste specialitete

3 vzorci K 1-—, 6 vzorcev K 1-80, 12 » » 3-40, tudi v pisarnih znamkah. — Po-učna ilustrovanja brošura gratis in franko. 2986

Wiesingerstrasse 8/F.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavica K 3.000.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond 800.000 kro/n.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

Za žrebanje dne 1. decembra 1911 priporočamo promese državnih srečk iz leta 1864. — Glavni dobitnik K 300.000—; cele à K 36—, polovice à K 18-50.

Naša obuvala

so si

spričo mnogih svojih prednosti pridobila svetovni sloves in so to priznано najboljši izdelek ob nedosežno nizkih cenah!

ALFRED FRÄNKEL, komanditna družba.

Prodajališče: LJUBLJANA, Stritarjeva ulica št. 9.

Katalog gratis in franko.

120 filialk tukaj in v inozemstvu.

